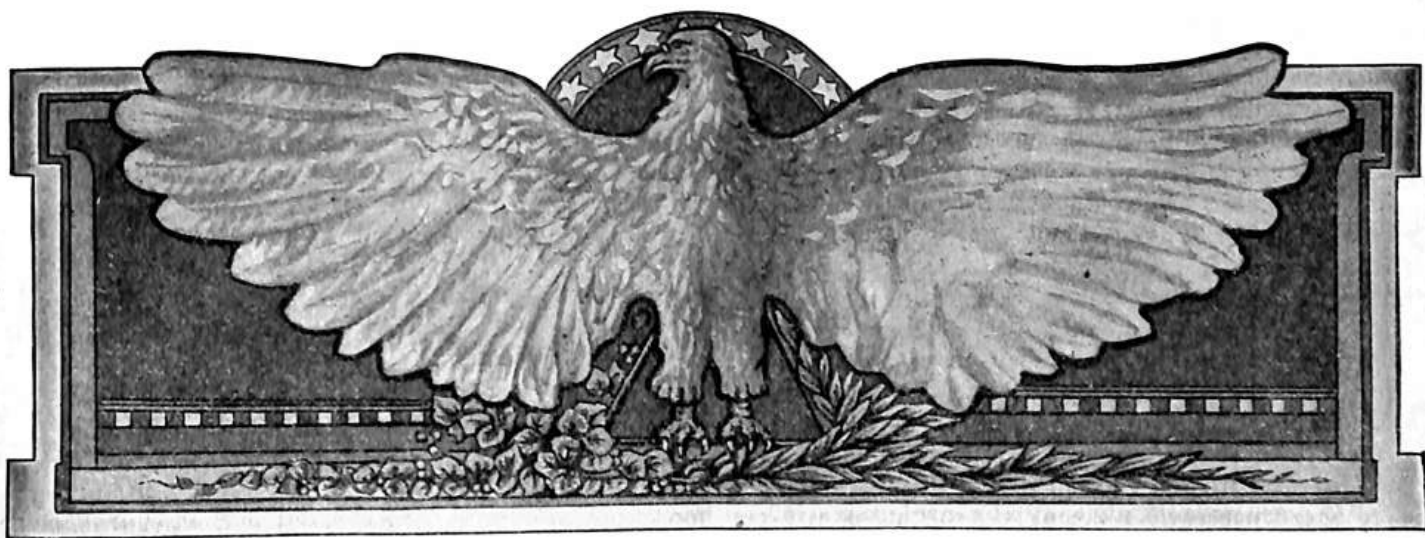

SOKOL AMERICKÝ

ROČNÍK XXXX

CHICAGO, ILL., 15. DUBNA 1918.

ČÍSLO 4.

Frant. Kryštof:

VŠAK PŘECE JEŠTĚ . . .

KDYŽ nade břehy Dunaje a Sávy
zaplála války rudá pochodeň,
my pod praporem srbské etí a slávy
jsme čekali již hroznou povodeň.

My nelekli se svitu chladných zbraní,
ni vřesku polnic, ani hřmění děl,
neb kolem našich rozpálených skrání
žár nenávisti k nepříteli vřel.

Však přece děsem z nás se zachvěl každý,
když české pluky vyšly proti nám
— o, na tu dobu strašné bratrovraždy
já ještě dneska v slzách vzpomínám. —

Tak začala tu naše Kalvarie,
tu v zem se vpila první česká krev,
na jedné straně z nevolnické šíje,
na druhé zase ze svobodných cév.

Leč z bědných chlapečů, jež na jatky tady
maďarští kati hnusně honili,
zvedly se vzpurné, "velezrádné" řady,
by prolitou krev s námi pomstily.

Jak v št'astných dobách, tak i v černém hoři
my pro srbskou i svou se rvali zem.
Od Bělehradu k Egejskému moři
jsou steré hroby toho důkazem.

Mír věčný oněm, kdož v račouském voji
nevinně s těžkým vzdechem dožili,
mír věčný těm, kdož dobrovolně v boji
na oltář vlasti hlavu složili.

Mír věčný těm, kdož v tyfu spárech dravých
vydechli duši v trpkém zajetí,
posílající přes vrchy hor tmavých
otčině pozdrav, vládě prokletí.

Pokoj a mír těm, jimž nepřálo štěstí
albánské přebelhati rokliny,
kdož padli, hlodající v skřehlé pěsti
syrové maso koňské zdechliny.

Tisíce hrobů! A i v této chvíli
náhrobní kříže rostou, rostou dál . . .
Však přece ještě naše puška střílí
a bude střílet z makedonských skal!

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Naše vláda potřebuje pomoci každého muže, každé ženy a tak pro nás tu povinnost veliká na dvě strany, aniž bylo by třeba dnes nasazovati si škrabošku českou a zítra americkou. Jest nevyhnutelno, abychom si uvědomili naše povinnosti občanské, neboť ve válce dvou věcí jest třeba to jest vojáků a peněz. Naši junáci ochotně obětují životy své, co za-

tím vláda naše nežádá od nás ničeho více, nežli jen, abychom ji úspor svých půjčili a za půjčky takové platí i úroky. Koupíte-li úsporné známky, certifikáty a bondy Svobody pomáháte k vítězství v této válce hrozně a peníze vaše dostanete opět zpět. Veliký jest tedy rozdíl mezi obětí našich vojáků a těch, kdož doma zůstali, kdežto sestrám našim ještě jeden

veliký úkol připadá, ženám, dívkám, ano i mládeži obého pohlaví. Máme tu na zřeteli práce Amerického Červeného Kříže. Nestačí jen zaplatiti za členství jeden aneb více dollarů, ale nutno přiložiti rukou svých k dílu velkolepému, dílu humanitnímu na prospěch trpících, raněných, nešťastných, osiřelých i pozůstalých. Velkolepá tato instituce stará se pečlivě o všechny ubohé bez rozdílu. Postará se svědomitě i o ty naše hochy, ano i dobrovolce v československé armádě, v armádě polské a spojenců vůbec. Z toho plyne, že nutno napnouti všechny síly, abychom jako celek český na se upozornili, nikoliv jen slovy, ale činy, muži pomahající v těch kterých oborech práce pomocné, jako ženy přípravou obvazů, úpravou prádla a jiných potřeb, jakž v pracovnách a odbočkách Amerického Červeného Kříže se děje v malých městech na venku i ve větších městech v těch kterých wardách. Naše ženy a dívky seskupené v té které pracovně ukážou jako organisovaný celek, že dovedou závoditi s ženami druhých národností a jménu českému jen prospěje. Pouhá slova, sliby a povídání na schůzích, aneb výmluvy, že tak a podobně se již jinde děje na české Chicago nestačí, ba nestačí ani práce a přičinění "Všelek", neboť nutno si již jednou uvědomiti, že "nemůžeme rozhodně tvořiti si nějaký stát ve státu, že veškerá podobná pomocná akce musí se spojit, jestli očekáváme někde nejen pomoci pro ty naše, ale i uznání, že vědomi jsme si svých povinností občanských." V Clevelandu, New Yorku a jinde již poznali, že třeba všeliké ty odbočky, odbory a pomocné organisace větších měst uvéstí pod jeden prapor instituce největší na světě, tak jako se přičiňují jednotlivé třídy naše v naučení se prvě pomoci raněným, ošetření, hygieně atd. a naučení se ovšem náležitě přípravě obvazů. Veškeré zásoby takové, obvazy a jiné hotoví se pouze a výhradně dle určitých předpisů hlavního stanu Amerického Červeného Kříže a tu ženy, dívky a zejména ovšem naše sestry, které i v tomto směru konati chtějí záslužnou práci učiní dobře, když budou se scházeti ve společných pracovnách, místnostech spolkových, aneb po případě v těch kterých rodinách i dokáží tak společným úsilím a nikoliv jen drobením sil co dovede i žena česká, sestra naše. Drobná však vydatná práce konati se může i na školách našich, i všude na schůzích, ano i v těch kterých domácnostech. Čas kvapí, spousta takového materiálu posílá se na bojiště a na všechny fronty spojenců. V minulých dnech objednáno bylo vládou látky na obvazy pro spojence 250 milionů yardů. Víte co znamená?! Vláda, to jest odbor její Americký Červený Kříž ví, že tito spojenci naši po leta krváčí z tisíců ran, že mnoho třeba jest obětí a mnoho všelikých potřeb i zboží různého i pro ty naše. Nesmíte si myslet sestry drahé, že pouhý ten knoflíček na kabátě aneb obrázek Červeného Kříže tam u vás za oknem stačí, že takové poměrně velice laciné členství třeba celé vaší rodiny vyváží snahu a dobrou vůli pomahati ve jméne humanity k vítězství demokracie celého lidstva, vítězství Spojených Států Amerických a s nimi vítězství naší české věci. A zeptáte-li se tak zvaného "Council of Defense"

povědi vám ihned, co jest v souhlase s naším americkým svědomím a pokud smíte či nesmíte konati lecos pod vlastní firmou a bez povolení a dozoru jediné oprávněné, jediné silné a jediné uschopnělé organisace pomocné, jež zove se Americký Červený Kříž. Jsme ve válce a tu i pro nás kázeň americká jako oběť země této platí plnou měrou. Kdo chceš rozuměj a dle toho zaříd' však konání své, protože tu stranou musí osoby a celek jde nade vše za soustavného postupu.

Když zvali jsme v únorovém čísle do práce "naše brky sokolské", věru, že jsme se ani nenadáli jakých průběhem několika neděl lze dokázati výsledků, jen když se chce. Tak skvostná práce "Podstata Sokolské myšlenky," na požádání odborného listu objevila se v rouše anglickém v našem překladu, kdežto Washington pro agitaci ve prospěch třetí půjčky a prodeje bondů vyžádal si z odboru na tisk naše pojednání. Pak již jste mohli čísti odbornou práci br. Čermáka "Cvičení s kroužky dřevěnými" pro hochy i děvčátka v "Mind and Body", jakž odborný měsíčník ten přinesl s vhodnými ilustracemi a hned v čísle následujícím shledáváte se s překladem práce br. Paskovského, již pořídil, listu našemu kredit dáváje, br. Hocke. Jest kroužení kůželi se všemi obrázky a vysvětlivkami, jakž práce ta vyžadovala. Také "New York Medical Journal" přinesl článek o české práci a zkušenostech naší družiny v Srbsku, provázejí pojednání to mnoha původními obrazy a u té příležitosti učiněna jest zmínka o mnohém co věci naší jen prospěti může. Na odhalení "Journalu" Americké Jednoty Lékařské" o tak zvaných "systémech cvičebních" a hlavně známého u nás z Omahy pocházejícího človíčka bývalého bratra "Swobody", rozumí se, že jsme rovněž nelenili i postarali se již o uvedení "jeho objevu a vynálezu v tělesné výchově" na pravou míru, poukázavše na to, že nás na takové a podobné systémy cvičební by nikdo nenachytil, to jen se mohlo po leta dít ve velikých magazínech a jiných listech amerických, jež na různé ty "fads" časové i jiné si potrpí a oklamati se dají snadno, jen když se za "oznámkou druhu sebepochybnějšího" dobře zaplatí. V Omaze, St. Paul, Baltimore a jinde bratři ochotní rovněž tisk uvědomují o počinech sokolských i národních a v místním "Press Clubu" známe jednoho bratra dobrého, jenž nedá si ujíti ani dost malé příležitosti, aby v kruhu novinářském, spisovatelů a redaktorů, již se tu schází, nepřitiskl knoflík českého cítění a získal článek o nás brzy zde a zase tam. My pak čteme, rádi čteme a nikomu z nás ani nepadne, jakže vlastně se taková drobná a klidná práce prováděti dá i jinde bez hluku.

Rádi bychom věděli, jak asi dlouho by to trvalo, nežli by takový troufalec nějaký v Berlíně "vyletěl z tamní školní rady", kdyby v této době války s Francií opovázil se dáti návrh, aby císařské učiliště čili škola veřejná na památku francouzského vítěze u Marny pojmenována byla po generálu Joffré. A Joffré přece vítězem tím byl, ba čestnějším a za-

sloužilejším člověkem, nežli na příklad německý kancleř železa a krve, nelidský Bismark. V Berlíně troufalec ten by tedy sotva pochodil a jestli by se nedostal na pevnost jistě bláznec by ho neminul. A zde ve veliké republice Spojených Států, ve "městě zahrad", tom našem Chicagu máme ještě dnes školní radu, která nevěděla si dlouho rady co počít s návrhem, aby název jedné veřejné školy naši z peněz veškerého poplatnictva vydržované všech národností bez rozdílu, občanstva amerického — byl odstraněn a to proto, že jméno to jest jménem představitelů nejhorší byrokracie světa, bídných Hunů s nimiž jsme nyní ve válce. Mluvíme tu o škole nazvané Bismark. Že název školy po takovém netvoru byl by se stanoviska paedagogického zcela nevinným nevěříme, jako nemůžeme pochopiti proč americké mládeži, již třeba celé dávky amerického patriotismu, jméno takového Němce usurpátora má se ponechat škole čili ústavu určenému k výchově amerických dětí. Že Bismark byl slavný muž? Aj, pak Nero byl ještě slavnější a ještě ze slavnějšího kdys národa.

Měli jsme za to, že v každém našem počínu národním a v akci za osamostatnění staré vlasti naší lépe by vypadalo, kdybychom síly soustředili a práci rozdělili. Podle toho také vždy radili jsme šikům našim sokolským, dobře vědouce, kde vlastně "práce národní i zde byla klíčila" od samých počátků zejména živlu volného, lidí svobodomyslných. A tu, když již mnohé bylo v proudu brzy ten a zase onen vyskytl se "spasitel". Ano, vytýkalo se nám, že občas upozornili jsme na nemožnost spojování "oleje s vodou" a p. a rychle se pozměnilo, jako bychom byli nechtěli chápati, že "vodu s ohněm snadno prý spojit lze," protože pak objeví se pára — silná pára, jež ovládati může vše. Pára, na mou věru, že té páry jest až příliš, ba tolik že se snadno tak mnohé v tom našem ovzduší v nivec rozplývá, protože tu není kotle, v němž by síla taková a jiná se soustředila a řádně ovládala na prospěch celku, protože ten náš stroj národní v jednotlivých částech svých není tak zařízen a hnán, aby řádné rozdělení práce se zabezpečovalo. Kdyby bylo jinaké, pak sotva vyskytla by se ona těžkopádnost, jež jakoby lehla na hrud' naši, od té chvíle co došlo k reorganizaci Č. N. S. a ustavení odbočky Národní Rady po sjezdu krajských výborů v Chicagu. Tak aspoň ve Výkonném Výboru Obce naší sami zástupci a činovníci stěžovali, kdežto "Národ" se chlubil na nedlouho před tím, že delegace jejich Svazu odevzdaly zástupci "náměstka božího" ve Washingtoně, tedy pro papeže v Římě dollarů pět tisíc, aby jen samostatnosti "věrného národa českého a bratří Slováků poželal." K tomu pak pojí se založení Národní Rady Dělnické, čili volají se dělníci čeští a slovenští do vlastního okruhu, aby pracovali k uskutečnění všech nás dobrých lidí snah a tužeb, čili to znamená, že řady našineců — a proč si toho zapíratí — pokročilejší, volné, názorů socialistických opět sami pro sebe se sdružují. V Čechách naši jinak postupují, to jest k jednotné

práci a činnosti v zájmu vlasti vybízí, čili po spojení se i bývalých nepřátelských stran v jedno veliké a mohutné těleso politické české státoprávní demokracie volají, s nímž by již vláda nyní a tím více po válce musela počítati, nepřezírajíc nikterak učiněná prohlášení nebojácná a přímá za úplnou samostatnost československého státu.

Pravdu má "Dělnický Sokol", věstník Děl. Amer. Sokolů v New Yorku, když v čísle posledním stěžuje si do mnohých našich činovníků, že ještě dnes po takové době, co po stránce technické jsme spojení, nevědí a neznají, jak se vlastně jednota jejich zove, přikládají jí jména brzy "Dělnický Sokol pak Český Dělnický Sokol, Česko-Americký Dělnický Sokol, a konečně Dělnická Tělocvičná Jednota" a nikoliv a jediné správně Dělnický Americký Sokol. Když pak vyskytne se i v zápisu Ú. T. O. našeho, nedivte se, že bratři naši a sestry oné jednoty, s nimiž tak rádi bychom navázali styky co nejuzší i uvedli ve skutek spojení úplné, nad takovými a podobnými přechmaty se pozastavují. Ve dnech 4. 5. a 6. května budou míti D. A. S. svůj sjezd v New Yorku. Pokud nás osobně se týče, slibujeme si od práce sjezdové velmi mnoho a podle předsjezdových úvah jejich věstníku, těšíme se, že opravdu "klíčovou" notou celého jednání bratrského bude naprosté: "Spojení Sokolstva". Sjezdem D. A. S. vyprší smlouva spojení technického s Ú. T. O. našim a Obeí Sokolskou a tu předpokládáme, ba jisti jsme si svého, že bratři a sestry D. A. S., uznávající každé zmohutnění celku a posilu v době nynější na uvolnění člověka českého, jeho utužení v těle i mysli přičiní se, aby co nejvíce se vykonati mohlo zde v této naší nové vlasti a tam na osamostatnění těch, kdož doma jsou i všech národů malých svobodu a demokracii světa celého.

Vzpomínáme tak maně té dávné, krásné a výsledné práce počínaje zakládáním Slovanských Líp vlivem našeho Náprstka, pak již šiků sokolských, volných a pokrokových jednot, spolků a Řádů, výsledků třeba poměrně chatrného tisku českého v těch našich začátcích v našich kruzích, rodinách a zachování celých společností ušlechtilou zábavou, divadlem, zpěvem a pod. Vzpomínáme takových skutečně velkolepých vystoupení našich jako o výstavě světové, v Colliseum, o sletech našich a velikých koncertech našich pěvců i poznenáhlého pronikání i do jiných kruhů. Připomínáme si rádi výsledků skvostných naší "Prodané nevěsty", jakž byl sbor Smetana poskytl nám ve dnech minulých i připomínáme si každé upřímné a poetické, nikterak nevydupané a "nevypuffované" práce národní, jež v té české Americe konána byla za minulých padesát let a to vše dělo se za poměrů primitivních, počátků, kdy ještě ty cestičky životní nebyly utlapané našimi opravdovými pracovníky. Nebylo tudíž v době válečné, ruchu, který sám sebou podmiňovati má nadšení a ochotu k obětem největším. Ano, víme i tolik, že tak mnohé před lety tužby naše se

neuskutečnily, jako víme, že bývalo kdys mezi těmi starými více upřímnosti, bratrskosti a lásky snad právě proto, že bylo i mnoho nesnází a překážek v každém našem počínu národním. A nyní? Darma mluvit. Tak vážné jsou doby, tak těžké chvíle a hoši naši, synové naši a synové bratří našich krvácejí na bojišti, na tisíce věnuje jich životy své za svobodu všech národů i demokracii světa a my — trdlíme dál, bavíme se s "Vornáty" mlátíme pěstí do bárů, hejslovaníme jednou za čas a za dollar kupujeme si vlastenecký cejch na naše češství a vrehol obětavosti své občanské dokazujeme kouskem pomalovaného papírku, aneb jinou značkou, buď v knoflíkové dírice, či na sloupcích všelikých tištěnin s rámečkem a bez.

Minule požár zničil jednu z našich bašt svobodomyšlného hnutí v Chicagu, působiv nenahraditelných škod a ztrát i hmotných všem těm spolkům našim, jednotám sokolským, Řádům svobodomyšlným a školám, jež ve veliké síni Česko Anglické na 18. ul. byly rozbily po leta stánek svůj. A vedle školy svobodomyšlné i divadlo utrpělo. Naši Česko Amerického Sokola a Sokola Slávského ihned učinili kroky, aby jinde se cvičilo i schůze odbývaly to jest v Dvořákově parku, na Fisk a 21. ul. A jako v případě Tábora Slovanské Lípy, když jednotu tu své doby živelní pohroma postihla a požár zničil jejich Sokolnu, tak i tentokráte bratří a sestry našich Plzeňáků nabídli oběma jednotám bratrským ihned místnosti své, jak ke schůzím, tak i cvičení. Stalo se tak ústy starosty Plzeňského Sokola a podle toho čeho stali jsme se svědkem v napotomním veřejném této jednoty, mohlo se společným nácvikem a vzájemným stykem pod jednou střechou tak mnohé docílit, tak mnohé o co činovníci upřímní v Sokolstvu našem byli vždy usilovali. I hodiny cvičební mohly se pozměnit, rozvrhy dle potřeby upravit a pro lepší výsledek našeho sletu Župy Střední a slavnosti padesátiletí T. J. S. v Milwaukee i mnohé docílit. Také T. J. S. Komenický nabídl svou tělocvičnu a místnosti na schůze bratřím "pohořelým". Podotýkáme jen tak mimochodem a to v době, kdy promlouvá se u nás všude o společné práci, o jednotném postupu a napnutí všech sil sokolských zejména i tam na Východě, kde o sjezdu D. A. S. rádi bychom navázali užší styky s bratry s nimiž jsme až dosud spojení jen po stránce technické. A v takovémto navazování styků nikdy na dobré vůli nesmí scházeti, třeba bylo — mezi bratry . . .

Po uveřejnění malé a skvostné básničky velkého Kiplinga, básníka anglického na pomoc Červenému Kříži, kde stala se zmínka o papeži zástupci božím na zemi, o němž dalo by se přece soudit, že by snad konečně již ty "válečné jatky" mohl nějak zažehnat, katolíci po celé Americe ihned strhli povyk a Americký Červený Kříž musel na rychlo omlouvat, že básnička v jeho úředním magazínu uveřejněná "nějakou jen náhodou se tam dostala" a k vůli tomu, že by u katolíků, občanů pomoc nej-

humanější instituci naší odpírali se neměla, již proto, že odpírala by se vlastně i jejich nejbližším tam na bojišti. Tot' jen malinká ukázka co očekávati lze od lidí Římu oddaných, at' již jsou původu irského, aneb českého, polského, slovenského atd. atd. A opovažte se jen dotazovati, proč na příklad papež nenařídil sloužení slavného "Te deum" celému katolickému světu, když ve "svaté zemi" Jeruzalem byl dojat vojsky Anglie. Ten Jeruzalem za který v křížáckých taženích papežové tolik lidské krve obětovali, aniž byli by jej mohli vyrvati z rukou nezabohů tureckých. Taková noc bartolomějská slavila se v katolickém světě na rozkaz papežův slavnými bohoslužbami, každé vítězství katolicismu provázelo kadidlo papežské, jen udalost v křesťanském světě největší, vyrvání rodiště i působiště Kristova z rukou moslémů, odbyl náměstek boží v Římě několika slovy napsaného poselství. Kdyby takhle rakouské, německé pluky byly vtrhly do Jeruzaléma, ha kozáče, to jiná by byla radost ve Vatikáně, jehož úmluvu ti hloupí "bolševikové" ruští minule prozradili, jakž učiněna byla tajně s německým Kaiserem na zřízení nového papežského státu po porážce Italie. Jak vidět papežský stát, tedy Řím katolíku přednějším, nežli vlast. A papež ten jest přece neomylným, třeba se zlobil na Francii, že tam odluka církve jest od státu a v té jeho vlasti tedy doma, v Italii jest ubožáček "věznem vatikánským." Po ústupu Italů v době poslední povídalo se sice eos' o tom, jakoby papež zrady a porážky svých vlastních lidí byl tak trochu zavinil přítelinkováním se s katolickou Vídní, ale takovým zprávám ani my nevěříme, neboť Vatikán jest příliš chytrý, nežli aby poskytl materiál k takovým a podobným zvěstím. My znáti bychom měli od těch dob pobělohorských . . .

"Když válka stojí Strýčka Sama \$1,000,000,000 měsíčně, co zmůže takový malý \$50.00 úpis. Nač se namáhat, v mžiku je pryč! To bych si mohl koupit zákusek a nechat drobné sklepníku zrovna tak." Povídal nám kys bratr. Ale není tomu tak, jen slyšte! Právě narazila puma na americký zákop. Několik našich hochů padlo, krvácí. Nosiči již jsou tu. "Jak jsem tomu rád," prohodí poručík, vzpomínaje toho sluhy černocho z holírní, jenž koupil bond za \$50.00. Co sera se dá koupiti za ten obnos a kolik vojáků našich raněných zachrániti před ztrnutím čelistě. Obnos ten stačí na 139 případů. Na obvaziti, kde prvá pomoc se poskytuje, mnoho je třeba!

Byli jsme přítomni mimořádné schůzi V. V. Sokolské Obce, když jednalo se o odložení sjezdu v nynější válečné době a musíme uznati, že schůze, ač slabě navštívena, měla nad obyčejně pěkný průběh a z každého toho slova přítomných zdálo se vyznívati, že všem zájem celku jde nade vše, jakž v každém sokolském shromáždění býti má. Po přečtení výsledku hlasování těch kterých jednot v Obei sdružených ukázalo se, že valná většina souhlasí zcela s T. J. S. v New Yorku, jakož i důvody Výkonného

Výboru k dotyčnému návrhu na odložení sjezdu a zjednodušení téhož své doby připojených. Jest dobře tak, a bude-li se ihned pracovati v jednotách i Župách na opravách stanov, sejdou-li se činovníci naši, aby vypilovali vše, co třeba, aniž by snažili se pouze a jediné prorazití svou, pak v dobré poměrně krátké může býti látka zpracovaná poslána do Žup a odtud konečně do našeho ústředí, aby projednalo se delegovanými zástupci Žup, zastoupených v poměru členstva svého i vyřídilo se vše nutné takto zjednodušeným sjezdem poradním. Nač si toho upíratí, že bez tak na velikých sjezdech našich, kde na sta je zástupců vždy to hlavní vyříditi musí několik zasvěcených pracovníků pilnějších, bratří, již ve věci sokolské po leta jsou činí a sestry jejich, jež dovedou chápati snahy a tužby naše výchovné. My jen od díla skutečného slibujeme si výsledky a protože známe, jak chodívalo to v dobách minulých, co stálo peněz a co námahy místních výborů, kde sjezd se odbýval, co bylo starostí s drahou dekorací síně zasedání určené, co zbytečných věcí, pentliček, vyjížděk, banketů a co řečí a slibů na těchto, jež prodloužením jednání obyčejně v nivec přicházely, co drahého času se a energie vybito mluvením a debatou v plenu, jak na rychno se pracovalo v poslední chvíli v některých výborech, jak se i nejdůležitější návrhy přijímaly ku konci zasedání se zavazadly v rukou delegátů, co zbylo někdy trpkosti mezi jednotlivci, jichž čím více zasedalo, tím více chtělo míti v zápisu, že "bratr ten a ten dal také návrh" a byt' by bylo jen na odročení večerního zasedání k vůli uvítacímu večírku a banketu na rozloučenou. Takové a podobné zjevy se vždy vyskytovaly a bylo by jich i tentokrátě hodně, čím větší byl by příjem drah a ten počet delegátů, kteří jeli by si třeba "na vlastní útraty aneb útraty své jednoty." Neupíráme nikterak, že oprav mnohých jest třeba v našich stanovách, jako přimlouváme se vřele za to, aby při tomto zjednodušeném a méně nákladném průběhu vlastních porad, nezapomělo se hlavně vybudování ustanovení přesných po stránce výchovné, technické zvláště a na prospěch mládeže naší oběho pohlaví, to jest našeho budoucna. Cokoliv v tom ohledu se vykoná, musí jen posílit to naše Sokolství, jako třeba vytýčiti nový postup jednotný ihned v té chvíli, jakmile bratří naši a sestry D. A. S. uznají, že jediné ve spojení celkovém domoci se můžeme úspěchu i na poli zlepšení společnosti lidské, pokrokovosti a svobodomyšlnosti a ovšem nyní hlavně u věci naší české, národní! A jestli bude jen poměrně tak upřímný zájem o to naše budoucno a zvýšenou činnost přítomnou, jako jevila se na této schůzi Obce, pak snad dostaví se výsledky dobré i tam, kde ještě dnes nechápou se povinnosti na se vzaté a sokolské věci nedostává se té podpory všeobecné, jakž by zasluhovala. A bylo by možné, aby toto nechápání bylo i v řadách vlastních, či všude tam, kde se nehlasovalo, aneb hlasovati nemohlo v otázce odložení sjezdu a jeho zjednodušení, protože jsme povinností svým neučinili za dost vůči Obci a Župě?

DO ZBRANĚ SOKOLSTVO SE VOLÁ . .

V poslední době navštívili jsme celou řadu schůzí, nejen českých, slovenských, ale i bratří Poláků a tu všude jsme se žel přesvědčili, že na vzdor tomu, že doba jest tak vážná, poměry tak hrozné a válečná vřava tolik obětí si vyžádala, že není dosud pochopení pro vlastní úkol náš! Kdyby bylo jinaké, pak nevypozorovali byste brzy zde a zase onde takovou ztrnulost, slabost a zmalátnělost, čili chabost, již ani neposílí sebe silnější slovo, jakýkoli podnik národního druhu, jeho zdar hmotný a tím méně povídání o postupu věci naší na papíře. S vybíráním daně národní, těch deseti centů v našich kruzích sokolských jsou namnoze potíže, jinde stěžuje se na veliké platy a vydání vůbec a neochotnost spolu s podivnou nedůvěrou kráčí rukou v ruce i stupňují se dle zpráv z bojišť té které fronty. Nám Sokolům brzy to a zase ono se radí, brzy to i ono se vytýká a přece bylo to Sokolství v řadě prvé zde i tam, jež chápalo povinnosti své od samého počátku války evropské. Naši junáci, dobrovolci znali v cizinecké legii pod trikolorou francouzskou, naši bratři věděli si rady na Ceru a Šabci i jinde v Srbsku, když se předávali, jako ti hoši naši tušili, jaký úkol jim jest údělem v řadách ruských v Karpatech a konečně i v Italii. Smutné nadešly chvíle, převrat na slovanské Rusi do lebí našich udeřil, oko naše, že zajiskřilo a myslí mnohé táhlo sklamaní, co zatím vzhůru nesli jsme hlavy své i přešli hranici dvou věků Sokolství s praporem nacionalismu vesele vlajícím, nic nedbajíce pošklebků těch, kterým práce naše byla lhostejna, ne-li zavrhnutí hodna . . . Rada dle nichž výhodno jest, líbatí ruku, která bije, psům jsme odkázali a cizího nežádajíce, na svém vždy jsme stáli: šli jsme pod hvězdnatým praporem nové vlasti naší jako občané a druží všichni s námi loyálně za demokracii i malých národů. To však vyžadovalo obětí a ještě větší a zvýšené činnosti v našich kruzích a v šiku našem sokolském zvláště. A bez obětí sotva kdo nám a naší staré vlasti svobodu přinese na talíři, jako sotva uchrániti může pouhý dollar novou naši vlast, velikou tuto republiku před zkázou, porobou a Němčíka zlobou, nebude-li za tímto dollarem následovati silná páž ozbrojená důkladným bodákem . . .

My dávno vytušili, my i na místě bědy válečné, nešťastné Srbye se přesvědčili, my poznali, že mnohé bude třeba ve vlastním náporu. Z toho také důvodu promlouvali jsme za časté k bratřím svým, zajatecům českým, slovenským a Jihoslovanům, nabádajíce k činu i poukazujíce na to, že kdo z pouhé různorodosti vyvozuje nepřítelství mezi lidmi, škůdcem jest, byt' i jménem boha svého se zaklínal, aneb národnost svou nad jiné jako "lepší stavěl". Nastal ústup Srbů Albanií, bylo pokořeno i Rumunsko a na Rusi nešťastný přikvačil chaos, v němž ještě dnes se nikdo nevyzná. A vidíte, ti zajatci čeští, slovenští, uposlechnuvše hlasu svého svědomí, raději prošli "cestou křížovou", nežli by se vrátili do spárů odvěkého našeho nepřítele Rakousko-Uherska a Němčíka a na Rusi již hotovili se bratří naši sokolští a jiní v šiky vlastní i družiny "roz-

vědělků" a pokryli se "slávou nehynoucí" hrdinů bojujících "za ty tam doma po boku bratří ruských." Bylot' již přistoupilo se k organizaci vlastní československé armády na Rusi, naši bratři vedoucí stavěli se v čelo hochů našich a nová, strašná rána dopadla. Již již viděli jsme se v popředí, prapory naše vlády nad hlavami našich junáků z pláně letenské i jich statečných druhů a nešťastný mír lidmi poblouzněnými, všelikými theory a teroristy zároveň podepsán jménem kdys "veliké Rosije". Co tu bylo sklamání a co jiného i sklamání v této naší Unii, jak šklebila se všeliká ta chátra lidiček prodajných a i zde pro Kaisera nadšených, ba tajně pracujících. Naše sebevědomí však nesmělo poklesnouti, šlo se dále! V řadách zajatců se šířil tisk náš a tak mimoděk propaganda a výsledky se brzy dostavily, neboť veliká Francie uznala, že Čechové a Slováci oprávněni jsou ku své samostatnosti, jako Poláci a bratři ujedinele Jihoslavi. Naši doma promluvili slovy zřetelnými a davše nepodajnost svou na jevo, hotovili se k obětem nejtěžším...

Francie uznala naši československou armádu. A jestli uznala armádu, nemůže uznání našich požadavků býti nikterak v pochybnosti, nemůžeme jinak, nežli očekávati směle uznání i našeho samostatného státu všemi spojenci a brzké jeho prohlášení, byt' na bojišti teklo krve sebe více, nepřítel valil se v lítém vzteku svém na hradbu a zákopy poslední...

Jest pravda, že řady naše prořídly, že členstvo cvičící jest z většiny již po prvním a nyní druhém odvodu tam, kam povolala jej vláda naše, aneb na prvou výzvu prezidentovu hlásilo se dobrovolně. Však jest mezi námi ještě mnoho těch, již utužení, silní a dobří jsou, kteří z různých ohledů byli propuštěni z armády Strýčka Sama, a těch kterých oborů jeho vojenských, nemajíce druhých listů občanských a to dříve, nežli snad jiná státi se mohla opatření, jakž kongresníky mnohými i odborem vládním bylo nám slíbeno a ti všichni bratři ihned a znovu hlásiti by se měli: Do zbraně! Ano, hlásiti do československé armády, jež v Cognacu ve Francii se tvoří a stále doplňuje se jak z cizinecké legie, tak z řad dobrovolníků našich na Rusi, ze Srbska a do jista i záhy z Italie. Již několik těch set našich hochů z české a slovenské Ameriky rovněž jest na místě. Který z Vás bratři, již nejsouce vázáni závazky nijakými, o nichž za časté na místech těchto jsme si promlouvali, chtěl by ještě váhati? Vždyť takový "Honorary discharge" z vojska amerického musel by tlačiti to vaše české svědomí, kdybyste po výzevu v Campu americkém váhali vykonati nejvznešenější povinnost svou na záchranu té staré matky své, tam za voďou a té nové vlasti vaší zde, kde s otevřenou náručí jste byli přijati a nyní ochráněni jedině z toho důvodu, že nejste ještě občany. Pochopujete do jista. Nám přece nemůžete vytýkati, že snad "verbueme vás" sami doma zůstávajíce, nám nemůžete říci, že oháníme se pouhou frází, protože každé to slovo tu řečené, jde přímo od srdce sokolského, z mysle utužené a volné k těm, kdož

hodni jsou zváti se Sokoly... Že všechno marné, že tisíce ty oběti na krvi a statech nepomohou, že situace válečná tak vrtkavá a podobně?

Pamatujte si, že škůdcem jest i ten, kdo podlamuje v tak vážných chvílích sebevědomí jednotlivců. Ve válce takového na místě zabije vlastní důstojník. My smrt nerozdáváme, ač na mejdanu krvavém s ní jsme již několikrát byli a proto řekneme jen, že pro člověka, v němž jiskerka jest etí a to Sokolství, bratrství a utužení v těle i mysli se zachovalo, že horší bychom měli trest, horší smrti, to jest všech bratří našich i sester opovržení. Opovržení všech českých a slovanských lidí čestných budiž každému, kdo ve dnešním, snad rozhodujícím boji národa našeho a všech národů světa po svobodě a demokracii lačnických, po příkladu zrádce Miloty z Dědic malomyslnost a rozkol seje v řadách našich, aneb přímo střelí do zad bojujících. Mor ho!...

Čeho chtěli bychom se báti my Sokolové? Jak my mohli bychom býti v pochybnostech tam, kde za ránu lze dáti ránu, kde ukázati můžeme, že třeba bylo málo nás, že nadšení a pevná vůle mnoho zmůžou. My jistě nikdy nebyli militaristy, ale sotva proti pušce ubrániti se lze holou rukou, proti bodáku nepřítele vzteklého pouhým slovem a proti dělům i hrozným jeho nástrahám všelikým nějakým tím spoleháním na kousek papíru a tak zvané smlouvy mezinárodní jménem humanity psané. Vytrvat a zase vytrvat a vy malověnní, což proto snad na myslí jste klesli, že ve světě neměli jsme po staletí přítelice, že naopak nejbližší bratři slovanští opětovně nás tam ve Vídni zradili, vidouce to dílo zkázy u nenáviděných Moskalů?! Kolik měl spojenců národ český za válek husitských? Mezi národy žádného a přece měl podpory vydatnější, nežli tisíce vojsk pomocných: Víru ve vlastní sílu, naději v konečný úspěch i v dobách nejhorších a lásku bratrskou, lásku k vlasti a jazyku rodnému! Dnes pak jací silní jsou spojenci naši, národové nejvzdělanější a nejsvobodnější! Jest věru jen etí velikou, že po boku těchto národů obětovati můžeme síly své, krev svou a statky tam v té naší armádě a ti co doma zůstanou, podporou nejsilnější veliké vlády naší Spojených Států a jich presidenta Wilsona, našeho přítele. Tož tedy bratři, kdož jen trochu můžete, ukažte to své Sokolství, ukažte, že ta naše dávná hesla, ty ukázky našeho utužení nebyly jen nicotnou hračkou pod modrým kabátkem národním a rudou košilí sokolskou pro zábavu naši i jiných. Do zbraně! Slavně vítězili bojovníci naši v dobách dávných sami a tak i zvítěziti musí vše naše spravedlivá a poctivá se všemi těmi národy, již s námi v boj silný se znovu a znovu vrhají...

"Již po třikrátě divný jsem měl sen. Nalezám se totiž na divé a široké řece — v malém člunu — a proudy mne nesou stále v před a stále dál... však nač o tom mluvit, vrat'mež se k záležitostem našim..."

Abraham Lincoln, v den před svou smrtí.

13. dubna 1865.

Josef Čermák:

K OTÁZCE SJEZDU SOKOLSKÉ OBCE.

Chovám v úctě názory každého a byt' byly ony v rozhodném rozporu s názory mými a nežádám ničeho více, nežli aby ti, s nimiž v náhledech se rozcházejím, uznali též moji oprávněnost k projevení náhledu odlišného od náhledů jejich. Jen takovým způsobem lze o sporných otázkách uvažovati důstojně, jen takovým způsobem mohou se různé náhledy v našem sdružení vykristalísovati v to nejlepší, co pak společné naší věci žádoucí, trvalý prospěch přinéstí musí.

Měl jsem v úmyslu již v minulém čísle o odložení sjezdu naší Obce se rozepsati, abych odůvodnil, proč většina členů V. V., k níž i já náležím, pro odložení se vyslovila, ale nechtěl jsem, aby mi bylo vytýkáno, že pokouším se na členstvo působiti, aby hlasováním svým podporovalo návrh jednoty N. Y. a stanovisko V. V. a chápu-li se v záležitosti této pera dnes, činím tak proto, aby ti bratři a sestry, kteří hlasovali pro odložení, nebyli po přečtení vývodů br. Košara uvedeni v rozpaky, zdali správně jednali neb nikoliv.

Br. Košar jako první důvod pro odbývání sjezdu našeho v úvodu svém poukazuje na nedávnou konferenci Nár. Sdružení a praví mezi jiným:

“Proč na př. Čes. Národní Sdružení, jež vede politickou akci za samostatnost československou a sbírá k tomu finanční prostředky ze všech stran, odhodlalo se ku nákladnému vydání na obslávní konferenci clevelandské minulého roku a na sjezd chicagský v minulém měsíci? Proč nepoužilo přímo peněz takto (marně?) vydaných raději na politickou akci a nerozřešilo mnohé ty návrhy, plány a tužby cestou písemní v odbočkách a krajských výborech? Protože a to jediné proto, že vidělo nezbytnou toho potřebu, aby všichni zodpovědní pracovníci sešli se ku důležité poradě, jež svými výsledky převážila finanční náklad s tím spojený.”

Na to se vši rozhodností odpovídám: Kéž bychom se nikdy nemusili toho dočkat, aby naši Sokolskou Obec k svolání sjezdu vedly takové pohutky, které byly příčinou svolání konference chicagské! Jak já na “nutnost” oné konference chicagské pohlížím, nemohu zbaviti se přesvědčení, že svolání její zavinila ne tak nutnost nějaké reorganisace, ale že nutnost její vyvolala naše zehátralost, naše známá nekázeň, naše příslovečná nesvornost, naše nedůvěra k těm, jež jsme si byli v čelo postavili, naše neukrotitelná náklonnost k podezřívání, hraničící až v hanobení zachovalých lidí, v nízkém nedůstojném klepaření, které ve všech vrstvách lidu našeho jen podrývalo důvěru k tomu nejdůležitějšímu hnutí, jaké jen kdy v “české Americe” vyvoláno bylo a kdy opět potvrdili jsme to, co jako spolupracovník “Sokola Am.” již dávno jsem byl napsal a sice: že jak velikými dovedeme býti ve věcech malicherných, tak malinkými dovedeme býti ve

věcech velkých, ve věcech nad jiné důležitých! Konferenci po mém náhledu učinilo nutným to, co každému upřímnému národnímu pracovníku v Americe život otravuje, co upřímně smýšlející nadšence z veřejného života vypuzuje a v hrudi těch, kteří ještě dnes v službách se nalézají, probouzí touhu raději co nejdříve veškeré činnosti se vzdáti, nežli býti na dále terčem bezdůvodných pomluv, podezřívání, sesměšňování, jinými slovy: babského klepaření! Kdybychom žili v zdravějších poměrech, kdybychom měli více smyslu pro dobrovolnou kázeň, pro pospolitou práci, kdyby za každým dollarem, obětovaným na oltář české věci nenásledovalo hned projevané podezření, “kdo se za ten dollar bude míti dobře,” kdybychom byli tak vyspělými a tak mužnými, abychom nepodlamovali důvěru v dobrou věc jen proto, že chováme jakousi nelibost k té neb oné osobě, neb jen proto, že nedočkali jsme se ukojení těžce skrývané etizadosti, konference chicagská nebyla by bývala tak nutnou. Že měla dobrý výsledek, to s potěšením doznávám, ale přece jen jest nanejvýš truchlivo, musí-li vydávány býti peníze na sjezd jen proto, aby se mohlo dokázati, že pro všechno to nízké podezřívání a zlehčování nebylo nejmenších důvodů! A proto kdyby kdykoliv bylo nutno svolati sjezd Obce Sokolské z těchže důvodů, jaké vedly k svolání konference chicagské, nevím, kolik upřímných pracovníků, kteří nám ještě zbývají, bylo by nutno svolati na dále pracovati v takovém ovzduší.

Br. Košar praví dále:

“Delegáti, jedoucí na sjezd, musí míti to vědomí, že jedou ku práci plodné, kdy nutno využítkovati každé minuty na prospěch Sokolstva a jeho celku, a ne že jedou pro vyrazení svoje na výlet, kde snad dle libosti si mohou nerušeně vyhoditi jak se patří z kopejtky někde za větrem. Pracovní výbory musí přijíti na sjezd s hotovou věcí, vše předem upraveno, promyšleno tak, aby hladee mohlo býti schváleno, aneb případně doplněno, a ne snad roditi teprve na sjezdu neslané a nemastné návrhy, jež často bývají podnětem nechutných a rozvláčených debat, aneb dokonce svárů. Na sjezdu není místa k planému mlácení slámy, aniž ku “krasorečnění” až do ochraptění, nýbrž ku tiché, účinné práci, jak toho důstojnost a potřeba našeho celku pro doby budoucí žádá. Klidně, rozvážně, bez ohledu na osobnosti, nutno zde pracovati pro dobro celku s vědomím, že ne pro dnes pouze, ale pro velké naše cíle vše se upravuje a buduje, aby opět ti, kdož po nás přijdou a práci za nás převezmou, mohli na pevných základech stavbu naši dle potřeby a poměrů rozšířiti.”

Pravda — souhlasím s každým slovem, ale žel! jsou to pěkná slova, která slyšeli a četli jsme před každým sjezdem a odvážil by se br. Košar tvrditi, že všichni delegáti vzali si ta krásná slova k srdci? Co zaviňuje, že o nejdůležitějších článcích ve sjezdech jedná se obyčejně před samým ukončením, že pak hlasuje se šmahem pro vše, jenom aby delegáti ne-

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS SOKOLSKÉ OBCE V AMERICE.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the Sokol Union of America.

Vychází 15. každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel:

Dr. J. RUDIŠ. JIČÍNSKÝ, 1900 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Editor:

Spoluredaktor:

JAROSLAV KOŠAŘ, 1928 So. 63rd Court, Berwyn, Ill.

SUBSCRIPTION \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně Do ciziny \$1.25

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázku, zdeň tak rovněž i výpravnímu listu našeho, aneb jednání V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednání Výkonného Výboru S. O. A., aneb ustanovení jednání zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravnímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravnímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravní listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

zmeškali vlak anebo aby mohli účastniti se výjíždky a zábavy, která byla u nich hlavním účelem a kdy planým mluvením, často i banálními vtipy zmaří se i ta poslední špetka drahého času, která ještě zbyla? Čím vysvětlíme, že po každém sjezdu jsou stanovy plny nesrovnalostí a rozporů, jež nutno pak jakž takž upravit, aby aspoň křiklavější rozpory byly zakryty? Při naší slučovací akci prozkoumal jsem důkladně ústavu bývalé Župy F.-T. a neostýchám se říci, že jest právě tak daleka dokonalosti, jako ústava bývalé N. J. S. V čem se s br. Košařem rozcházejí, jest toto: On soudí dle toho, jakými všichni delegáti by býti měli — já soudím dle toho, jakými většina jich ve skutečnosti bývá. A proto trvám na tom: že kdyby dnes jednoty projednaly naši ústavu, svá doporučení podaly výborům župním, tyto kdyby opět vše projednaly a výsledek svého jednání podaly Výk. Výboru, tento pak ustanovil užší výbor, v němž by zasedali bratři obeznámení důkladně jak se stránkou administrací tak i tělocvičnou, kteří by vše přivedli v harmonický celek a kdyby pak ještě konec války nebyl v dohledu, mohl by výsledek býti předložen k schválení aneb, když by si toho většina jednot přála, mohl by být zvolen za každou Župu určitý počet zástupců, kteří by se sjeli a vypracovanou ústavu schválili, po případě i opravili — že tímto způsobem při nepatrném vydání vypracovali bychom důkladnější ústavu, nežli jest s to ji vypracovati veliký počet delegátů v týdenním sjezdu, aniž by bylo třeba veliké sumy peněz obětovati železničním společnostem. Varuje-li br. Košař před mlácením slámy, před

planým "krasorečením", at' si jen spočítá dnes ten počet zvolených zástupců a shledá, zdali by bylo možno vyhnouti se té záplavě zbytečného debátování a planého řečnění, kterým se v každém sjezdu nejvíce drahocenného času ubije.

Rozhodně nemohu souhlasiti s br. Košařem, kde praví:

"Naše velká Obec Sokolská, tak jak dnes se jeví, spočívá na pískových základech, prozatímní stanovy její byly na rychlo takřka slepeny a vykazují tolik nesrovnalostí a nedostatků pro výkonnou moc její, že bude nutno provésti důkladný řez, aby vyhovovaly potřebám našeho celku, aby sloužily svou jasností a logičností jako přesné vodítko pro vyměřenou práci a povinnosti podřízených složek Sok. Obce."

Vůči tomuto výroku se vši rozhodností prohlašuji: Naše Obec Sokolská nespočívá na pískových základech, pokud my sami nebudeme pokoušeti se o to, abychom ty základy sami v písek měnili! Špatného člověka neučiníme nikdy lepším nějakým zákonem, ze svárlivého sobce, štváče, chorobného slavomana neučiní dobrého Sokola ta nejkrásnější ustanovení! Co krásných článků již prošlo našimi ústavami, našimi orgány — a co byli jsme často — a jsme po dnes — nuceni viděti? Ta nejdůmyslnější sestavená ústava nezajistí nám trvání a plodnou práci, nebude-li mezi námi aspoň trochu dobrovolné kázně, nebude-li mezi námi obapolné důvěry, nebude-li dobré vůle, shody, která jest nezbytnou k vydatné činnosti; ta nejkrásnější ústava nezachrání nás před rozvratem, budeme-li svornost a shodu rušiti ustavičnými protesty, šířením nedůvěry, živením nesvárů, budeme-li jako Don Quixote v každém nevinném větrném mlýně viděti nebezpečí věštíci strašidlo! Tak jako řádnému občanu není třeba zákonů, aby konal dobro, tak Sokolu není třeba ustanovení, aby neboursal to, co s namáháním bylo zbudováno. Přes to, že zachoval jsem si po dnes o poslání Sokolstva své idealy, dovedu vždy počítati se skutečností a ne s teoriemi. Věřím, že není již Sokolem ten, kdo v sokolský kroj se oblekne — at' už jest to kroj český anebo americký — ale trvám na tom a stále jsem našemu členstvu hlásal, že jako člověk, který se stane členem spolku střídmosti, nesmí holdovati obžerství, jako ten, kdo hlásí se k straně svobodomyslné, nesmí lpěti na nesmyslných pověrách, tak i my máme právo očekávati, že ten, kdo vstoupí v řady naše, kde hlásáno jest bratrství, ušlechtilost, mužnost — byt' i nebyl s to zbavit se svých vrozených slabostí — nebude z pouhé zlomyslnosti rozšívati nesváry, nebude snižovati se k záškodnictví, nebude myšlenku sokolskou profanovati nízkým, nemužným jednáním a škoditi celku jen pro to, že mu snad tu a tam nedostatečný zákon poskytuje k tomu příležitost!

Nechci, aby mi bylo rozuměno tak, že potřeby dokonalé ústavy pro naše těleso neuznávám. Jsou mi známy nedostatky naše, souhlasím, že poměr náš k zamýšlenému Svazu Slovanskému není jasný, že dnes půda pro Svaz takový není ani upravena, vě-

řím, že poměr ženských odborů musí býti vyjasněn, že zřízení župnímu musí věnována býti pozornost, že ve vedení technickém musí učiněny býti radikální změny — ale trvám na tom, že způsobem, jaký jsem s hora naznačil, vypracujeme si dokonalejší ústavu, nežli v těžkopádném sjezdu, kam sjede se na dvě stě delegátů s dvěmi sty různých náhledů a mezi nimiž často nescházejí ani tací, kteří jedou jen za svoji vlastní zábavou a též — žel! — i tací, kteří jedou jen proto, aby s nemilými osobami neb jednotami staré účty vyrovnávali. A tedy proto, že se mi jedná o ústavu dokonalou, uvítal jsem s ostatními členy V. V. příležitost rozvláčnému, neplodnému jednání sjezdovému se v nynější vážné době vyhnouti a pokusiti se o sestavení ústavy s hora naznačeným způsobem při menším vydání a se zárukou lepšího zdaru. Na zdar!

Dr. Winfield S. Hall:

OTEC A SYN.

Nejlepší přátelé. — Jan s otcem svým studují některé záhady života.

(Pro list náš upraveno za laskavého dovození spisovatele i Americké Jednoty Lékařské).

(Dokončení).

“Některá slova jsou sice na poprvé neznámá mi, ale jen vyprávíš a pokračuješ a již chápu docela, jedno jakoby druhé doplňovalo.”

“Tak a nyní povíme si o druhu posledním nemoci tajných, specifických čili přijíci, syphilis. Onemocnění toto liší se od kapavky hlavně tím, že jest onemocněním krevním. Také tu jedná se o nákazu zvláštního druhu bacillu, jenž dnes v době moderních poznatků v těle snáze již se zjišťuje a včasnými prohlídkami krve i vstříkovaním sera se rozpoznává a také ovšem spíše a vydatněji se léčiti dá. Proto opět tu platí pravidlo, aby porada lékařská byla včasná a šlo se “ke kováři, nikoli kováříkovi”.

“A otče ty povídáš mi takovými pěknými slovy, používáš takových vhodných výrazů, že bych poslouchal kdo ví jak dlouho,” liboval si Jan, chápaje důležitost takového poučení, jehož nedostalo se hned tak každému mladíku.

“Tak, abychom tedy pokračovali. Jak víš snažíme se, aby v parku, na veřejných místech a ústavech mnohých nemuseli jsme pít vodu na příklad z jednoho koflíčku. Dle toho se zařizujeme, to jest proti nákaze se ochraňujeme, at' již tuberkulosní, aneb jiných nemocí, zejména i přijíce. Hnis z těchto boláků na očích, aneb ve slině v ústech může se snadno dostat na ručník a nákaza přenést, učiní vši mnohého nešťastným na dosmrť a co nejhoršího, že trpí naprosto nevinný. Z toho důvodu má každý člověk se chránit a lépe nákaze jest předejiti, nežli pak léčiti!”

“A to jest vše o té přijíci, otče? Čili znamenalo by, že chrániti se máme jako tuberkulosy, učiti se dýchatí nosem, holdovati naprosté čistotě, žíti na čistém vzduchu a dobře se živiti. Ne-li?”

“To platí o tuberkulose, pravda, jenže o přijíci teprve si povíme. Jest choroba nakažlivá, z osoby na osobu bezprostředně přenosná, průběhu vlekého, typického. Příčinou její jest nákaza určitých zárodků, jež od místa prvotní nákazy po celém těle se šíří a v různých dobách různými zjevy se vyznačuje. Jsou tedy bacilly, ale jiného druhu, nežli v tuberkulose. Aby přijíce vznikla, nutno jest, aby nakažlivina přijícná do těla vnikla, což se stává buď po zevním zranění, jež se s útvary přijícnými jiné osoby setkalo, aneb bývá choroba přenesena z rodičů v životě nitroděložním na plod, tedy v životě matky. Rozeznáváme tudíž, co se vzniku týče, přijíci získanou a zděděnou. V průběhu choroby této rozeznává se od dávna více období, čili stupňů, leč tato nejsou určitě od sebe oddělena, spíše přechází znenáhla a splývají vzájemně; ustanovujeme je dle příznaků jednotlivých, ač přesně nelze usouditi, kdy to či ono období začalo. Doba prvá počíná ve chvíli nákazy. Tato nejčastěji vzniká při souložení, tedy přímém styku, ježto rodidla i plodidla nejčastějším sídlem útvarů přijícných bývají, totiž boláků. Jindy i mimo soulož přijíce vnikne do otevřené rány na těle, políbením na puklý ret rtem bolavým. Hned ze začátku se nepozoruje na místě prvotní nákazy a bolest, ani příznaky se hned neobjevují. Teprve za tři až čtyry týdny počne se jeviti bez značných příznaků zánětu zatvrdlina. Jestliže se zranění nehojí a tvrdne máme do hloubi jdoucí vřed tvrdý povrchu špekovitého, okrajů ostrých, tenkých, přilehajících, pakli jest rána zacelená jeví se nám celek na pohled jako pouhá pokožkou pokrytá zatvrdlina. Tato vzrůstá však jen do jisté míry, někdy se rozpadá ve vřed, obyčejně však znenáhla mizí, ač stopy její někdy i rok po uplynutí nákazy patrný jsou. Začne-li se léčiti v čas přijíce zvláštním podkožním serem a léky vhodnými, jakž doba moderní poskytuje, jest dnes na vyléčení lepší naděje, nežli dříve.”

“Tedy opět včasná porada s lékařem a to svědomitým, vit' že otče?”

“Tak jest. Brzy po objevení nákazy na pyji hlavně, asi za 14—20 dnů, někdy i dříve, počínají se jeviti změny mizných žláz a sice nejprve oněch, kteréž jsou blízko onoho zatvrdnutí čili boláku. Počínají naduřovati, a sice ne po jednotlivu, nýbrž v celých skupinách; zduření není bolestné, jest tvrdé a jen málo kdy hnisá v tomto období. Pak již zachváceny jsou žlázy celého těla a tu počíná stupeň onemocnění druhý. Tu i změny v kůži následují, na hrudi, pak na celém trupu i končetinách, posléze po celém těle objevují se nejprve skvrny zarudlé do hněda, rozměru i zbarvení různého, jež po čase mizí, aneb dále se mění v pupeny vyčnělé na povrch. V místech kde jsou záhyby svalové a potíme se, kůže se dráždí pupeny ty v počtu větším se vyskytují a někdy i bradavice tvoří. Sídlem jejich jsou nejčastěji okrsy kol plodidel, řiti, pod ženskými prsy, pažema, záhyby loketní i kolenné. I na sliznici úst, rtů, nosu i v hltanu se v době této objevují boláky, kteréž brzy se na povrchu rozpadají a mění se ve vředy mokvavé. Mimo skvrny a pupeny se v řid-

ších případech objevují po kůži i neštovičné, pu-
chyřnaté i šupinaté osutiny původu příjícího. Na
místech mnohých na hlavě vypadávají vlasy a také
někdy pupeny podobné dostaneme na ruce, zejména
kol nehtů. K tomu pojí se záněty hrtanu a někdy
vidíme i pupeny a skvrny v zánětu duhovky oční.
Tak může trvati po leta. A pak již nastane stupeň
třetí onemocnění, čili třetí období. Objeví se totiž
nádorky různé velikosti tak zvané gummaty a to ve
tkáni těla brzy zde a zase jinde. Zvětšují se, roz-
kládají, ničí všechnu sousední tkáň a poskytují ně-
kdy obrazy zejména na obličej přímo hrozné a od-
strašující. Nastává smršťení stěn a nenáhlé zjizve-
ní, vedle hlívy čili gumma a v ústech i nose vidíme
někdy i proděravění měkkého i tvrdého patra a zne-
tvořeniny povstávají na okostici, v kostech, celé ku-
sy kostí sesnětivější a později odpadávají a kostra
strašně se mění. Tak povstávají pokriveniny na
čele i na lebce a jiných částech kostry, ano i v ú-
troších takové hlívy vyvinouti se mohou a nešťast-
ník pak trpí chorobami plie, jater, ledvin, střeva
atd. a zejména i mozek i mícha, jakož i čívy přijíci
stíženy bývají. Onemocnění takové všechnu tkáň
těla zachvátiti může a jestli nákaza do kostí se do-
stala tu typické bolesti se zejména v noci projevují
a kde rozpoznání jest nesnadné snadno nám poví
Roentgenovy paprsky, když dotýcnou část' prosví-
tíme i porovnáme s jinými poruchami kostí, aneb
tkáně. Někdy výživa ovšem trpí a nemocný schází
a neduživostí konečně zmírají. Příjice zděděná jeví
se tím, že plody za časté v životě mateřském odu-
mírají, aneb novorozeňata jsou života neschopna,
slabá a brzy po narození hynou i jeví změny různé
druhé až třetí doby přijice a to hned po porodu a-
nebo později. Příjice se dá vyléčiti nyní, jako za v
čas rozpoznati, dříve poměrně a k cíli tomu určená
sera i zkoušky krve a drobnohledná prohlídka veli-
ce k tomu přispívají, že toto zlo častěji se nyní od-
straňuje a o mnohem dříve, třeba nemocný pod do-
zorem lékaře déle nalezení se musel."

"Trvá dlouho tedy, nežli vyléčení jest možné?"
ptal se syn.

"Poměrně déle, nežli v jiných případech, ač
jak již řečeno nyní zejména v prvním stupni mnohé
se docílují vyléčení rychlejší."

"Podle toho otče mladík, jenž takovéto náka-
ze by podlehl, sotva mohl by se ženiti, vit'?"

"Samo sebou se rozumí, ženitba takovému na
několik let měla by být zakázána, poněvač nikdy se
neví, když mohl by ženu svou nakaziti aneb nákazu
tu na potomstvo své, dítky své přenést. V tom o-
hledu měl by rozhodovati lékař jeho."

"Děkuji ti otče vřele, za tolik poučení," řekl
Jan, patrně dojat. "Spůsobem tímto naučil jsem
se znáti nebezpečí a jsem si jist, že pocit'oval bych
jen odpor a hnus, kdyby nějaká ta nešťastnice po-
losvěta se mi nabízeti měla. Nyní znám a proto že
znám mohu k vlastnímu úsudku přivtělit i zkuše-
nost lékaře a dle toho chrániti se nejen přímé náka-
zy, ale i tam všude, kde nákaza cestou nepřímou
by získati se mohla na místech veřejných..."

"Dobře tak synu," liboval si otec, vida, že ra-
dy jeho padly na půdu vhodnou. "Však jest tu je-
ště něco co třeba říci. Tak můžeme se chrániti před
nákazou, když vlastní máme koflík, vlastní utěrák,
hřeben a jiné pomůcky k vlastní čistotě i úpravě.
Na záchodku veřejném však opatrnosti ještě více
třeba. Tu otřeme sedadlo papírem a pak několik
lísteků papíru položíme na místa na něž sednouti
hodláme. I tak se chráníme."

"Tot' dojista zajímavé a vhodné naprosto."

"Vidíš synu můj, každá taková maličkost ně-
kdy počítá. Nyní třeba nevěnuješ věci pozornosti
zvláštní, ale může nadejiti doba, kdy i ty si budeš
chtít zbudovat vlastní domov svůj a postaviti ku
krbu domácímu královnu žití tvého, ženu svou a
matku dítek tvých. Tak již toho světa běh. A jest
zeela pochopitelné, že vyvolíš si za ženu dívku či-
istou a zeela neposkvrněnou a dobrého charakteru.
Také pro ni bude důležité, aby otec dítek její byl
čistým a dobrým i neposkvrněným, manželem věr-
ným a člověkem nezáletným. Tolik od ní bys i po-
žadoval a ona tudíž práva má požadovati od svého
nastávajícího. Věrnost a čistota mravní jsou hlav-
ní požadavky manželství a tu vzájemná důvěra lá-
sku provázejí!"

"Vidíš otče, na to jsem si tak kolikráte myslel,
jestli že bych mohl míti kdys takový domov št'ast-
ný, jako máme my, takovou znamenitou matku a
ženu vzornou za ženu, jako máš ty."

"A děti tak hodné, jako jste vy," prohodil
otec.

"Jsem ti povděčen otče drahý za tento úsudek
a bud' jist, že vždy snažiti se budu, abych hodným
jej byl."

"Tak jest synu můj. Ty i Markéta jste naším
štěstím, jste naším životem, jste vším co máme a
pro co žijeme i jsme hrdí na vás."

"To ovšem by mělo povzbudit syna, tak dobrého
otce a dobré matky, to mělo by dětem býti záru-
kou lepšího budoucna, když takto vedeny jsou a vy-
chovány. Ale podívej se otče, již blížíme se k do-
movu a hle, tam maminka jde s Marketou."

Postoupiv pak rychle k matce, uklonil se syn i
podal ji rámě, aby k domovu ji doprovodil. Totéž
učinil i lékař, zavěsiv si rámě dečino do svého a
všichni čtyři št'astní a veselí hovořili o budoucích
plánech svých o prázdninách na farmě.

ZE VZPOMÍNEK ZAJATCE.

I.

Lyon-Serin, 20. ledna 1917.

Chtěje Tě dle slibu svého sznámiti s některými zají-
mavými okamžiky mého zajetí, musím se v prvním dopise
zmíniti o jeho počátcích! —

Ležel jsem se svojí setninou, rozvinutou v bitevní linii
na pahrbku, který jsme obsadili proti postupujícím Srbům.
Bylo to myslím, 14. září 1914 někde za Drinou u Loznice
— polední slunce do nás pražilo s bezoblačné oblohy právě
tak nemilosrdně a zuřivě jako blížící se Srbové — koneč-
ně byli jsme k obojímu již úplně lhostejní, jen žízeň nás
strašně trápila a vody nikde. Chvilí jsem pozoroval rozví-
jející se bitvu, provalal několik povělů ku svým lidem, kte-

ří přede mnou leželi na zemi ukryti nejlépe jak to jen bylo možno proti nepřátelským střelám, než můj hlas pro stále se vzdávající střelbu a hluk nikdo neslyšel i oddal jsem se pak vzpomínkám a přemýšlení jak to kdysi "bejvávalo" když jsem si nemusel ještě stahovat žaludek pronikavě se hlásící o své právo "uebersehuenkem", když jsem ještě nemusel zoufale ždímati čturu, čistou jak slovo boží, a když jsem k prsoum mohl tisknouti něco křehčího nežli "břizu"! Z rozjímání toho mne náhle vyrušil bolestný výkřik v blízkosti mne a tu ohlédnuv se, spatřil jsem přítele svého, zálož. poručíka Ž., jak vyskočiv ze země, s voláním jsem raněn hotovil se odejiti na zad, kde byla naše polní nemocnice. Vzehopiv se, pospíchal jsem k němu, chtěje mu pomoci, kdyby snad byl vážně raněn. Ten však mé polovici nepotřeboval, byv jen lehee škrábnut kulkou na noze a proto podav mi ruku na rozloučenou, ubíral se jak rychle mohl za linii k obvažišti; já pak se obrátil, abych zaujal opět svoje místo. Neudělal jsem však ani tři kroky, když jsem ucítil hroznou bolest v levé noze, jako když mi někdo najednou přerve žíly i svaly, pak bolest zachvátila celé tělo a v příštím okamžiku jsem klesl v bezvědomí k zemi, tak jsem však zůstal jen as několik vteřin, bolest mi takřka ihned vrátila vědomí. Pohled můj svezl se na levou nohu, kde jsem cítil nesmírnou bolest, jež se šířila celým tělem a zachvívala všemi nervy. V šedivých kalhotách našeho válečného stejnokroje, zamazaných a zaprášených zela as decimetr nad kolenem díra, kolem ní plno krve, jež stále se řinoucí, barvila špinavou šed' kalhot a stékala do vypráhlé, tvrdé půdy. Cítil jsem tu teplou, stále se řinoucí krev, jak stéká i do boty, zatéká mezi prsty — a hnus odpor se mne zmocnil, že jsem až zavřel oči. Ale již jsem se vzehopil, setřásl se sebe všechnu slabost i odpor a nepomýšleje než na to, jak se co nejdříve oetnouti v bezpečí a dožadovati se ošetření, jistě nutného — běžel jsem hnán šíleným pudem sebezachování, běžel jsem zapomínaje na ránu i na bolest. Tak ve chvíli jsem uběhl as 200 m na zad — ale tu mi raněná noha úplně vypověděla službu a já klesnul vedle příkopu na úzkou cestu, točící se klikatě mezi sežehlou od slunce travou a rostlinami někam dolů. Ale již tu byli dva hoši od našeho zdravotního sboru, kteří mne bezpochyby zpozorovali pádícího i posléz klesnoucího k zemi a blížili se rychle ke mne a tázali se: no už ji máte také pane frajbičku? a hned se dali do práce: jeden strhnul kalhoty z raněné nohy a druhý ruče připravoval ob vaz. Právě mi první z nich obnažil nohu a tu jsem měl sotva čas shlédnouti ránu — viděl jsem jen velikou, krvavou díru z níž se bez ustání řinula krev, příští okamžik druhý saniták již přiložil obvaz a hbitě jeho ruce ve chvíli práce skončily — oh jak to příjemně chladilo! Obě ruce by hotov, hoši mi opět navlékli zkrvácené kalhoty a já se pokusil sebou pohnouti, ale hned jsem se svého úmyslu vzdal, noha byla již jako dřevěná a nejmenší pohyb způsoboval náramné bolesti. Oba dobří hoši (byli od 3. setniny mého, 102ho pluku) složili rychle polní nosítka, na nichž mne pak odnesli na převaziště, přeplněného již raněnými. Brzy na to ale muselo se všichni i s raněnými přemístiti o kus dále na zad, protože srbské granáty počaly dopadat i již i do vlastního převaziště. Byla to pro ubohé sanitáky hrozná práce, přenášení takové množství raněných na nosítkách přes půl hodiny cesty dále do bezpečí a přes to dobří ti hoši nepronesli slova neochoty neb nelibosti. Na mne přišla řada až večer; bylo již v údolíčku, kde se zatím staré obvaziště vyprázdnilo — šero, když mne odnášeli — po cestě se mimo nás mihali tmavé stíny — jak duchové, tiše, beze slova — byli to naši hoši ustupující před Srby. Konečně as po ¾ hodinové cestě mne složili na místo k ostatním raněným v jiném údolí, jehož středem protékal potok, na prázdné místo před několika prázdnými, opuštěnými cha-

lupami. Noc byla hrozná, daleko horší dne — věděli jsme, že naši ustupují a my jsme tak zůstali sami, úplně opuštěni, bez pomoci s jediným sanitákem, všichni ostatní, i doktoři i ti ranění, kteří jen trochu mohli, odešli s vojskem.

A co na nás čeká? Maně se mi vybavovaly vzpomínky na vypravování o ukrutnostech srbských vojáků, páchaných na zajatech, zdravých i raněných — a bylo mi tak těžko! Pomalu se táhla ta hrozná noc za ustavičného hřmění děl a rachotu pušek — konečně počalo svítati a s nastávajícím dnem se i bitva rozzuřila do krajní míry. Brzy však střelba s naší strany počala se vzdalovati, kdežto se srbské strany se stále blížila — naši ustupovali dále! Asi k 7. hodině ranní objevila se na vršku, sklánějícího se k nám do údolí značná tlupa lidí hrozně vyhlížejících, kteří s divokým řevem a napřaženými puškami hnali se k nám dolů — byli to Srbové. Zavřel jsem oči, tušil jsem něco ukrutného, hrozného, věděl jsem, že je konec všemu. Slyšel jsem ty divoké hlasy, již přímo vedle sebe, než křik pomalu utichl a já opět oči otevřel — Srbové chodili mezi námi, všechno prohledávající, vhodné předměty a zejména zbraně nalezene a nás ujímající — ale jinak si proti nám počínali velmi mírně, dokonce nám i nabízeli chléb, cigarety, tabák, rakiji, kdo co měl. Nechtěl jsem věřiti svému zraku, že by toto byli oni Srbové o nichž se vyprávělo tak strašné věci. Vzezření a oblek jich ovšem nemohl než vzbuzovati hrůzu. Divoké, vousaté tváře, oči černé, černě rozeuchané a dlouhé vlasy i vousy, oděni byli do slova hadry, košili z hrubé látky, špinavou a roztrhanou, přes ní krátkou jakous kazajku bez rukávů z tmavé látky pytlavině podobné, gatě úzké z téže látky zabíhající do tlustých punčoch tmavé barvy s pestrým vyšíváním, jasných barev, na nohou buď' nie neb opánky připevněné k nohám řemínky, jež byly obtočeny okolo lýtky; hlavu kryly příkrývky nejrůznějších a nejpodivnějších tvarů. Mnoho jich mělo na hlavách čapky srbské (t. zv. šapkače) v žalostném již stavu, jiní měli vysoké huňaté čepice z ovčí neb medvědí kůže, v nichž byla celá hlava schována, jiní černé vysoké a špičaté čepice, opět jiní bílé neb černé barvy zvláštní pokrývky na způsob obráceného rendlíku dnem vzhůru; někteří měli přes bedra volně přehozený dlouhý plášť z ovčí kůže někteří i vojenský plášť olivové barvy (ovšem velmi sešlý) každý pak měl přes rameno torbu buď' z bílého hrubého plátna neb selskou torbu tmavé rovněž barvy s pestrými ornamenty a v ruce pušku, většina bez řemene, který u mnohých nahrazen byl motouzem — vyhlíželi hrozně, divoce ale dobře s námi zacházeli. Jen na velkou bednu s obvazy všelikými léky, cukrem a rumem učinili útok; bednu rozbili, vše ostatní rozházeli až ovšem na rum a cukr, ten nastrkali do svých tureb. —

Nezůstali u nás však dlouho, a postupovali pak dále. Ku předu. Za nimi přicházeli stále noví a noví mnozí mezi nimi již lépe oblečení, v srbský stejnokroj, viděl jsem též několik důstojníků, kteří byli vždy v čele skoro vždy beze zbraně jen v ruce měli hůl uříznutou někde v lese zvaný "štab", jehož význam jsem později teprve poznal. Prohlížel jsem si je již bez obavy a zapudil jsem na dobro z hlavy ony hloupé povídky vypravující o ukrutnostech Srbů a již bylo mi o mnohem lehčí pomyšlení, že my Šváby (jak nám Srbové všeobecně říkali) jsme se stali srbskými zajatci — z nichž mnohý dnes chorý a zmražen ...

Takto milý bratře tedy počalo mé zajetí, — které jak se zdá nemá konce. — Budu Ti posílati nyní vždy dle možnosti nějakou zajímavou epizodu na které toto my zajetí je velmi bohato a doufám že alespoň některé z nich upoutají Tvou pozornost různými zajímavými poznatky o životě, povaze, zvycích a obyčejích Srbů. **Upřímné pozdravy** br. Dr. Jičínskému. Končím s bratrským Na zdar! Tvůj vděčný
Jarka Berka.

K. Vinklársek:

ZALOŽENÍ ČES. NÁR. SDRUŽENÍ.

Máme-li stopovati počátky Čes. Nár. Sdružení v Americe až k samému vzniku myšlenky osvobozovací práce českého zahraničí, musíme je hledati v Chicagu. Tím není řečeno, že myšlenka politické akce našla úrodnou půdu jedině v Chicagu; i v jiných osadách česko-amerických, hlavně v New Yorku a Omaze (Osvěta Americká) krátce po vypuknutí války mnozí čeští vlastenci jasně poznali, že bude nutno ve směru politickém pracovati, avšak první rozhodný krok k této práci byl učiněn českým Chicagem.

Čes. Nár. Sdružení, tak jak dnes jest organizováno, nebylo ovšem ve svých počátcích ani zdaleka. V živé paměti mnohých jsou ještě mnohé ty vášnivé boje, které se rozvířily v českých kruzích, než Č. N. S. pevně zakotvilo. Tak zvaných "hasičů" bylo dosti, mnozí stali se po čase upřímnými podporovateli a fedrovateli tohoto hnutí, mnozí až do dnes jsou stranou a mnohé slepá stranická vášně svedla až na neblahé stezky...

Ku konci července r. 1914 přicházely pobuřující zprávy z Evropy. Rakouské ultimatum Srbsku působilo jako hromová rána a mezi Čechy americkými bylo všeobecně odsuzováno. Přece však jen každý doufal, že válka bude ještě odvrácena, zvláště když přicházely zprávy, jak Anglie, Francie a Rusko snaží se katastrofě zabrániti.

V neděli, 26. července, v předvečer vyhlášení války Rakouskem malému Srbsku, sešla se jako obvykle v restaurantu Mattasově na 26. ul. a Trumbull ave. společnost novinářů a dělníků českých, vesměs členů Sokolské Župy Fuegner-Tyršovy vyjímaje jednoho člena Nár. Jed. Sokolské. Byli to Jos. Mach, tehdy redaktor "Svornosti", člen Sok. Slávského, Jaroslav Nigrin, býv. řídící Č. A. T. K. (člen Sokola Tábor Slovanské Lípy, K. Vinklársek, tou dobou redaktor "Borce Amerického", věstníku Župy Fuegner-Tyršovy a "Šotka", (člen Sok. Slávského), F. Šustek, strojník, (člen Sokola Slávského), a hovořilo se o běžných udalostech a ovšem hlavně o hroziící válce Rakousko-Srbské.

Ve společnosti té již dávno před tím přetřásána bývala slovanská otázka, kterou v oběh zavedl hlavně vždy br. F. Šustek, jenž, Moravan rodem, snil vždy o říši Velko-Moravské, z čehož povstávaly vážné a žertovné debaty. Také ono památné odpoledne hovor obrátil se k rozličným předpokladům, kombinovaly se válečné strany, počítalo se na všeobecnou evropskou válku mezi trojspolkem a čtyřdohodou a v bujně fantasii tvořen byl již československý stát, i rozdávaly se ministerská křesla. Bylo hovořeno však více vážně, hlavně se zřetelem k otázce osvobození Slovanů rakouských a v první řadě ovšem Čechů. Moravan Šustek vyžival k nějakému činu, a tak na návrh br. Nigrina bylo souhlasně ujednáno, že se musí svolati velká protestní schůze na den 27. července v Parku Plzeňského Pivovaru proti rakouské zbýjnosti. Účelem této schůze mělo býti protestovati proti rakouskému ultimatu, poslati telegram do Washingtonu a kabelogram do Vídně, ve kterých měl býti vyjádřen odpor Čechů amerických proti chystanému válečnému zločinu. Schůze měla býti svolána pod protektorátem Č. A. T. K. a br. Nigrin také vše potřebné vykonal s br. Štěpinou, před. Americké Státní Banky, red. Pšenkou, br. E. Beránkem, br. Skalou, říditelem Č. A. T. K. a j. v.*)

Na večer pokračovalo se v tomže kroužku dále v rozpravu, kterého se účastnili další a sice br. Tvrzický, (člen Sok. Havl.-Tyrš) Jos. Votava, doutníkářský dělník (člen Sok. Slávského), red. Ferdinand L. Musil, (člen Sok. Komenského) a Vincenc Sedlák, krejčí (člen Sok. Slávského.)

*) Viz stat' "Naše organizace", br. Nigrina o témže předmětu v čísle 11.—12. min. roč. "Sokola Amer."

Tento večer však již zvláštní vydání novin přineslo zprávu o vyhlášení války Srbsku. Vzrušení bylo všeobecné. Ihned učiněna byla sbírka mezi jmenovanými přítomnými, která obnášela \$8.00, pro Srbský Červený Kříž.

Druhý den, v pondělí večer byla obrovská lidová schůze v Parku Plzeňského Pivovaru, před jejímž zahájením demonstrativně strhnut byl rakouský emblem do prachu členy Sokola Slávského. Schůzi také navštívili četné bratři Srbové. Řečníky byli br. Nigrin, red. Tvrzický, Dr. Rudiš-Jičínský a jiní. Na návrh br. Štěpiny učiněna sbírka pro Srbský Červený Kříž, která vynesla něco přes \$300. a zvolen tak zvaný Čes. Slov. Pomocný Výbor, jehož účelem bylo sbírat peníze pro postižené válkou nejen v Srbsku ale i v Čechách.

Udalosti šly však rychlým tempem ku předu. V několika dnech následoval vpád německého vojska do Belgie a válečný požár zachvátil celou Evropu. Bylo nutno zorganizovati českou Ameriku nejen pro pomocnou práci, ale, a to hlavně, pro práci politickou. Neboť zrovna jako naším bratřím v Čechách, i nám, ve svobodné Americe, všechno naše nitro bouřilo se proti myšlence, že český národ bojovati má proti bratrskému národu ruskému, proti spartanskému Srbsku, proti milované Francii a svobodné Anglii — bylo nutno vykřiknouti do světa, že Čechové jdou pod četnickým bodákem rakouským do války se smrtelnou nenávistí v srdci proti německým barbarům, svým pánům. Za účelem utvoření takové nutné organizace svolána byla schůze zástupců Čes. Amer. Národní Rady, Čes. Pom. Výboru a Čes. Am. Tiskové Kanceláře. Svolavatelé byli br. J. Tvrzický (který dal podnět k utvoření organizace), bratři Nigrin, J. Mach a K. Vinklársek. Schůze konala se ve škole Vojta Náprstek, dne 1. září 1914. Stůž zde protokol z této první schůze:

"Schůzi těchto tří ústředních organizací (Č. Am. Národní Rady, Č. A. Tisk. Kane. a Čes. Slov. Pom. Výboru) zahájil br. J. Štěpina a nechal zvoliti předsedu. Zvolen jednohlasně Dr. Ludvík Fišer. Proz. taj. Rev. V. Vaněk, četl pak prohlášení 5-členného výboru, který zvolen byl na schůzi Č. Nár. Rady, dále vypracovanou resoluci, která s malou opravou přijata. Přikročeno k vlastnímu účelu schůze, totiž k spojení těles zastoupených, což po mnohých debatách a vysvětleních stalo se skutkem. České Národní Sdružení vstoupilo v život. Předsedou zvolen Dr. Lud. Fišer, I. místopředsedou br. Em. Beránek, II. místopředsedkyní pauf Staňková-Bujářková, českým tajemníkem K. Vinklársek, anglickým prof. J. J. Zmrhal, pokladníkem br. Štěpina. Dále usneseno, aby každá organizace v Č. N. S. zastoupená zvolila si po 3 členech do Výkonného Výboru, který se zvolenými úředníky bude pracovati na programu vytčeném. Vedle toho má každý denní časopis poslati do V. V. po jednom zástupci. Následující resoluce má býti dána českým deníkům k otištění:

"RESOLUCE:

Pětčlenný výbor, zvolený na mimořádné schůzi Č. A. N. R. spolu se Sdružením v zájmu samostatnosti české, konané dne 23. srpna 1914 za účelem rozhodnutí, jaké kroky by měla česká Amerika učiniti v dnešní krizi, ve které se náš národ nalézá, navrhuje:

a) aby Čes. Slov. Pom. Výbor (býv. Čes. Slov. Červ. Kříž) organizace utvořená, konala sbírky mezi Čecho-Američany, ku podpoře svých krajanů, uvržených v hroznou bídu a utrpení, byla doporučena za centrální sbírající výbor, který by sjednotil náš národ k mohutné podpoře své vlasti.

b) aby ve spojení Č. A. N. R., Č. A. T. K. a Čes. Slov. Pom. Výbor utvořily jednotnou organizaci: Čes. Nár. Sdružení.

c) akei Čes. Nár. Sdružení bude informovati americkou a evropskou veřejnost o spravedlivých požadavcích českého národa, směřujících k jeho samostatnosti a tak při-

pravovati půdu ku dosažení této až v jednání mírovém bude se jednati o reorganizaci Evropy.

Za účelem provádění této práce Čes. Nár. Sdružení jest pověřeno započítí se sbírkami mezi naším lidem a americkými přáteli.

České Národní Sdružení jest pověřeno ku vypracování přesného programu o další činnosti. K. Vinklár, taj.

(Poz. Ona předběžná porada, 23. srpna, o které se činí zmínka v resoluci, svolána též kroužkem "Sdružení v zájmu samostatnosti české," před skutečnou ustavující schůzí, 1. září.)

Tím byl položen základ Čes. Nár. Sdružení v Americe. Uplynulo však ještě hodně času, než organizace byla rozšířena na celou českou Ameriku. To však patří do kapitol dalších.

ODHALENÍ "JOURNALU" AMERICKÉ LÉKAŘSKÉ JEDNOTY.

(Náš překlad za laskavého dovození tohoto odborného listu a spisovatele.)

Swobodův "Vědomý vývin."

Dryáčnictví a tak zvaná věda druhu týkajícího se výchovy tělesné.

Dryáčnictví jest všeliké. Snažit se vždy vykořistiti na vlastní prospěch nejnovější léčebné spůsoby a přestřelky jak jsou právě v módě. Zvláště pozorovati se daly snahy ty v posledních letech, jen aby se vytloukl kapitál i vykořistilo se co nejvíce z chvalitebného jinak hnutí veřejnosti volající po náležitém pohybu a cvičení. Tak mnohé "systémy" cvičební se oznamovaly a to za tvrzení, jež zdála se omezovati pouze na slovní bombast i obrazotvornost těch, kdož je vychvalovali. Všechny tyto "systémy", jsouce ve své podstatě nejen staré ale i přehnané využitkovaly se tím, že "stvořily se zvláštní prodávající body", čili přidaly se k nim buď záhadné aneb tak zvané vědecké přívěsky, jakž jen nesmyslné boucharonství v oznamování v rovinách dovede.

Po několik let Alois P. Swoboda, kdys v Chicagu, Washingtonu, D. C. a nyní v New Yorku prodával na zakázku poštou "kurs" svého "systému fyziologického cvičení". Přirozené vyléčení a odstranění chorob tvořily hlavní část této jeho "soustavy", neboť tím způsobem vždy lze počítati na širší pole i lze se postarati i o příležitost na získání všemožných dosvědčení, která pak mají obohodni cenu trhovou větší, čím menší jest hodnota vědecká.

"Vědomý vývin" jest Swobodova značka. Ne že by něco zvláštního znamenala, avšak zní celkem vědecky i dá se počítati na nemyslitelnost a ještě větší počet lidí, již myslí si, že myslí. Swoboda není nikterak prvním, jenž dovedl oceniti bezduchou a nicotnou frázi, která dá se vraziti do tak zvané mluvy technické a s níž parádovati lze často i důrazně, jen když víme jak a kde použití silnějšího písma italského, velikých a tučných písmenek tisku a jiných ozdůbek, jež zapříčí, že na se upoutají, aniž by se přemýšlelo a používalo rozumu vůbec.

"Vědomý vývin" zdá se býti šťastným nápadem druzhotným, neboť Swobodovy nynější oznámky a knížečky liší se hlavně od oněch dříve vydaných, že nahradila se fráze "Vědomý vývin" za to co bývalo kdys "Swobodovým systémem." Podle Swobody samého: "... Vědomý vývin ... založen jest na objevu v buňkách tělesných, kterýž jsem učinil a který způsobil pravou revoluci v účincích cvičení."

Léčebné výhody Swobodova systému prošly změnou, to jest místo "přímé lži" jest tu "lež okolnostní", která v posledních letech charakterizovala každé patentní a dryáčnické oznamování úrodného toho pole, na klamu založeného.

Vezměmež si na příklad jen tato tvrzení, jež před několika lety byl Swoboda učinil: "Jest jediná přirozená, snadná a rychlá metoda a způsob za účelem získání zdraví, tělesného vývinu a lhostivosti mysle i těla. Rozhodně vyléčí zácpu, netravitelnost, nespavost, nervové vysílení i oživuje znovu celé tělo." Originál má vytisknuto velikými písmenami.

Lež okolnostní. Již nenajdete tohoto smělého a otevřeného tvrzení klamného v oznámkách Swobodových; metoda jeho doby přítomné již není tak přímého rázu. Povšimněte si té nahrážky, jež učiněna za starší tvrzení, že soustava jeho vyléčí zácpu. Práví: "Pokud se týče zácpy mohu zdělit, že jsem, léčil neméně jak 37,000 lidí mojí soustavou a to jen zácpou trpících, a ještě neslyšel jsem o prvním nezdaru." Také Swobodovo cvičení již "rozhodně nevyléčí netravitelnost", alébrž ... "můj systém potkal se s největším výsledkem v úpravě trvalé, všech druhů ústrojných chorob zažívadel."

Nežli zanecháme minulosti, stojí věru za to, a kdyby jen k vůli perspektivě, zmíniti se o některých bývalých tvrzeních: "Můžete býti fysicky zrovna takovými, jakž si

I GUARANTEE to cure any or all of the following ailments.

Acidity of Stomach
Anemia
Auto-intoxication
Backache or Chronic Lumbago
Biliousness
Bad Breath
Catarrh
Cure—tendency to colds
Drowsiness—Languidness
Debility—Muscular, Nervous, Sexual
Dizziness—Vertigo
Dyspepsia
Emissions
Flatulence
Gastritis—Chronic
Hardening of Blood Vessels
Headache
Heartburn
Hysteria
Impotence
Indigestion of Stomach and Bowels
Insomnia—Sleeplessness
Intestinal Diseases
Irritability—Nervousness
Liver—Torpid and Sluggish
Locomotor Ataxia (in early stages)
Lumbago—Rheumatism or pains in the back
Lack of Confidence
Lack of Manliness
Lack of Ambition
Lack of Will Power
Lack of Color
Malaria
Malnutrition, Malassimilation
Melancholia—Blues
Nausea
Nervous Prostration
Nervous Exhaustion
Nervousness
Neurasthenia
Obesity—Overfatness
Palpitation of Heart
Rheumatism
Shortness of Breath
Sallow Complexion
Stiffness in Joints
Thinness
Tuberculosis (in early stages)
Weakness—General

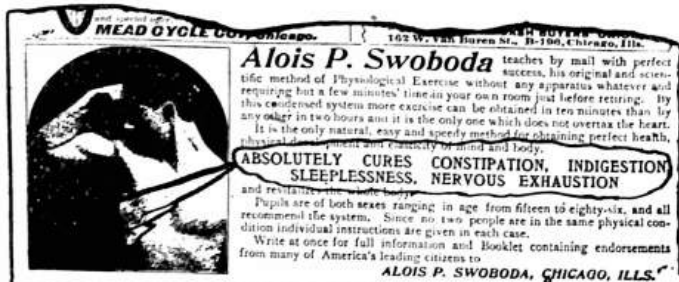
Obr. I. Snímek slibovaných vyléčení různých chorob za pomoci "Swobodova systému", jakž v knížečce jeho bývalo. V době přítomné již tato "vyléčení" neslibuje.

přejete. Můžete míti záložní životnosti pro každý nahodilý případ. Ručím vám za to."—Literary Digest, 31. ledna 1914. —

"Moje kniha — oznámková brožura — poskytne vám lepšího porozumění a poznání sebe samého, nežli by jste získali celým kursem celé koleje. Toho vědění, jehož tu získáte, nelze dostati nikde za žádnou cenu."—Harper's Weekly, 6. března 1915. —

Z toho však nesmíme vyvozovati, že tvrzení Swobodova stala se snad pravdivějšími; nikoliv jsou jen opatrnějšími. Tak na příklad následující rčení, popisující Swobodův "systém", uveřejněna byla v Colliers a to v březnu, dne 2. 1918 pod křiklavým ohlavením: "Jakž můžete se státi obry energie, zdraví a mysle."

“Zvláštní, nový a podivuhodný objev, který zásobuje tělo a buňky mozečné jistým stupněm energie, jež překonává každou představu . . .” “Tento nový systém . . . přivodil úplné uzdravení tisíců a tisíců ‘nejvážnějších případů . . .’ dociluje zdánlivě nemožných výsledků . . . tento systém koná revoluční svoji práci, aniž by jste byli dožadováni konati něco co se vám nelíbí, aneb museli vzdáti se něčeho, čeho nechcete.” . . . “Když schází nám na energii a síle, kdy jsme hluchí ku všemu v okolí, kdy postrádáme vydatných a účinných sil, jež následovaly by naše myšlenky a činnost, když musíme se nutiti ku konání obyčejné práce své v obchodě a životě společenském, když jsme nemocní a chofí . . . vše to jen dosvědčuje, že některé buňky naše jsou chabé, nečinné aneb docela odumřelé . . . Tato fakta . . . objevena byla Aloisem P. Swobodou i měla v následek jeho báječný systém buňkové výchovy.”

Obr. II. Jedna ze starších oznámek Swobodových. Ny ní již neslibuje “absolutní vyléčení zácpy” atd., za to ale nepřímě povídá jiné nepravdy.

Jak odpovídá se na oznámky. Přečtouce si lákavé ty oznámky — a Swoboda patrně vydá na ně hodně peněz, nejen za místo drahé, ale i za “napsání” týchž — píšeme jednoduše Swobodovi a dostaneme obratem šablonovitý dopis, tak upravený, že vypadá jako dopis zcela individuální. V tomto dopise Swoboda poví vám, že přikládá svou knihu — “vysvětlující vše o těle lidském” — pravá maličkost — i poskytuje úplnou informaci o jeho “systému”. Kniha ta má název “Vědomý vývin”, a v celku jest táz, jako ona dříve rozesílaná “Vývojné evičení”. Polovina as této knihy věnována jest dosvědčením. V dopise se dále vysvětluje, že Swobodův “kurs” poskytuje se v šesti úlohách s týdenní přestávkou mezi jednotlivými úkoly. Cena “jest vždy stejná, to jest \$20.— za úplný kurs.” Upozorňuje se

I positively guarantee to restore youth to you, regardless of how old you may be. I guarantee to eradicate old age completely and permanently, I guarantee to give you perpetual youth.

I guarantee Conscious Evolution to cure all functional disorders of every character, regardless of how long standing.

I guarantee to overcome any weakness in any part of your body and to bring into normal use those tissues and organs which are not fully alive. I guarantee thus to give you perfect health—The Swoboda-kind of health, energy and youth.

Obr. III. Snímek oznámek, jakž Swoboda v době přítomné šíří. Jak viděti Ponce de Leon zmýlil se, když hledal zřídlo mládí.

dále na přiložený lístek diagnostický čili rozpoznání chorob, který musí ten, jenž obdržel vyplniti a zaslati zpět s částkou dvaceti dolarů. Ne, že by Swoboda nazýval lístek ten sám dotazníkem diagnostickým; “Stav zdravotní” jest opatrnější název.

Pak-li se na prvý dopis neodpoví, dostaneme dopis druhý a to v určité době i opět vyzívá se tazatel, aby poslal

\$20.— i přiloží se znovu dotazník. Jestli na dopis tento nedošla odpověď následuje dopis třetí a čtvrtý. A zůstane-li čtvrtý nezodpovězen, uplyne několik měsíců a již tu jest dopis pátý označený “osobní.” V pátém dopise, třeba se tvrdilo v oněch čtyřech dopisech předcházejících, že cena jest vždy táz to jest \$20.—, nabízí se tímto dopisem týž kurs za \$10.— “čili za kurs, za který jsem požadoval \$20.— před tím.” Kdyby však ani tento dopis nepřinesl pšenice na Swobodův mlýn, opět uplyne nějaký čas a již tu je dopis šestý — rovněž označený jako soukromý čili “osobní.” V dopise tom se nabízí pravidelný kurs dvaceticelárový “za následujících podmínek: \$5.— na před, a \$1.— týdně po pět týdnů.” Kdyby i tento list byl ignorován, dostanete sedmé psaní soukromé “osobní” povídání, jež mimo jiné má i tuto doušku: “P. S.— Pouze jako tajemství mezi námi, a pak proto, že již jsme si na vzájem delší dobu dopisovali, jakož i abych vám dokázal, že více, nežli ochoten jsem vyjítí vám vstříci na půl cesty, můžete mít celý můj kurs, úplný místo za \$20.— za \$5.—, to jest když peníze, ty pošlete obratem pošty i s vyplněným dotazníkem. Vypůjčete si onen obnos, musíte-li.”

Některé otázky Swobodovi jsou zodpovídány. Dva Swobodovy dotazníky jsou vyplněny i poslány mu s dotyčným poplatkem. Bylo tak zařízeno, aby se zdálo, že pochází od dvou osob, to jest obě. A. a obě. B. Aby se vyzkoumala schopnost Swobodova rozpoznání, vyplnily se dotazníky tím způsobem, že na otázky, které kladl odpověděl A. kladně a B. záporně. Abychom čtenářům našim poskytli náležitý obraz a charakter těchto otázek, několik jich tu uvedeme i s odpověďmi, jakž napsali A. i B.

Otázky	Obě. A.	Obě. B.
Musíte se nutit do vykonání práce a povinností svých?	Ne	Ano
Jste náchylným k únavě?	Ano	Ne
Podleháte nedbalosti? Nevšímavosti?	Ano	Ne
Jste nakloněn k lenosti?	Ne	Ano
Jste náchylným k únavě?	Ano	Ne
Jste snaživým?	Ano	Ne
Jste plný života?	Ano	Ne
Přál by jste si větší mysle i tělesné energie?	Ano	Ne
Obáváte se styku a rozhovoru s lidmi?	Ne	Ano
Jste nervosním ve společnosti?	Ne	Ano
Jste někdy zatemněné mysle?	Ne	Ano
Jest paměť vaše slabá?	Ne	Ano
Jste příliš slabý v těle?	Ne	Ano
Pojme vás ochablost po jídle?	Ne	Ano
Jste celkem unavený a sešláblý?	Ne	Ano
Říkají lidé o vás, že jste plný života?	Ano	Ne
Jsou vaše rty rudé a plné krve?	Ano	Ne
Máte chuť na jídlo sotva vstanete?	Ano	Ne
Je vám nevolno po jídle?	Ne	Ano
Pojímají vás mráčky?	Ne	Ano
Máte vyrážku na obličeji a na těle?	Ne	Ano
Bolení hlavy?	Ne	Ano
Je vám na zvracení?	Ne	Ano
Jest váš jazyk potažen?	Ne	Ano
Zápach z úst při dýchání?	Ne	Ano
Jste nervosním vůbec?	Ne	Ano
Třepe srdce vaše po rozčilení a dlouho?	Ne	Ano
Seslábnete po rozechvění a jste vysílen?	Ne	Ano
Jste neklidným?	Ne	Ano
Jste osvěžen při ranním vstávání?	Ano	Ne
Máte katar nosu a hrdla?	Ne	Ano
Musíte často na malou stranu?	Ne	Ano
Máte reuma?	Ne	Ano
Jest sklonost k tuberkulose ve vaší rodině?	Ne	Ano

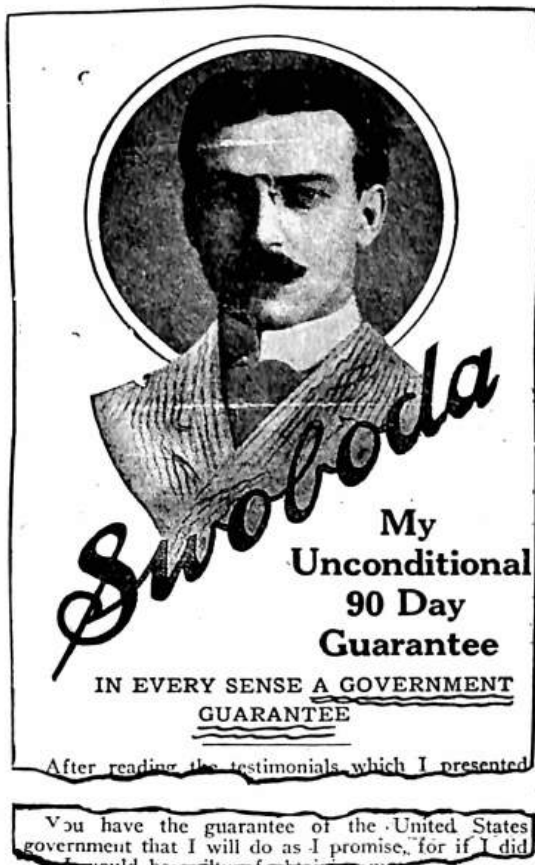
Swobodovo rozpoznání. Obě. A. i obě. B. obdrželi odpověď, stvrzující příjem peněz ovšem a tvrzení, že nežli dopis

zakončí Swoboda poskytně svůj "úspěch o stavu vašem". Podle Swobody zde čtete co scházelo a čím trpěl obě. A.:

"Váš neduh pozůstává v tom, že nejste uschopněn vylučovati jedovaté látky z vašeho systému dostatečně rychle. Tot' zaviněno jest nečinností oněch středů nervových, jež vedou tento úkol. Následkem toho nahromadí se spousty odpadků a jedů ve vaší krvi, která, naopak zase, seslabuje tkáň — jak svalovou i nervovou — těla vašeho, čímž síla čivní poklesá i zavinuje ob čas rozladění všech úkolů tělesných vůbec."

Netřeba ani dodati zvláště, že "Swobodův systém" tyto různé stavy upraví. Stav obě. B. byl takto rozpoznán:

"Vaše choroba zaviněna jest občasným překrvením buněk tělesných i mozku. Ukázněním těchto buněk a upravením celého organismu do zvýšené činnosti, nejen že předejete tomuto vašemu překrvení, ale buňky budou uschopněny

Obr. IV. Po celou řadu let Swoboda snažil se vzbuditi doměnkou, jakoby vláda Spojených Států stála za jeho tvrzením. Teprve nedávno choulolistivých slibů těchto vynechal. Proč asi?

vyvozovati více energie vaši a tak budete zcela zdrav. Nebude možné, aby jste byl stísněným, zadumčivým, chabým a p. Ba naopak budete míti pocit naděje, nadšení, budete pln života, a št'astný, kdežto všechny nepříjemnosti, jež snad máte, následkem života pokleslého v těle vašem, budou přemoženy."

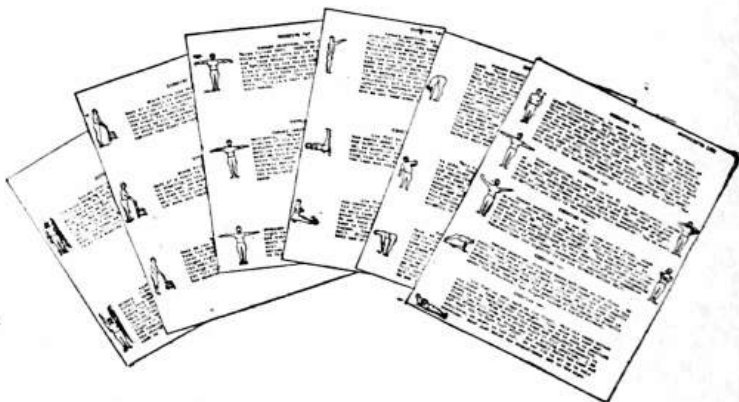
Tento št'astný stav ovšem, že docílí se "systémem" pana Swobody, aby ne!

Swobodův kurs. "Kurs" ten pozůstává ze šesti úloh. Každá úloha zahrnuta jest na jedné stránce papíru — dopisního — a na té nalezají se pokyny evičební jistého druhu. Na okraji jsou obrázky hrubé, patrně vtisknuté tam kaučukovými razítky i mají označovati postavení a jednotlivé pohyby evičební. Protože tyto úlohy opatřeny jsou značkou "copyright 1901" nechá se z toho vyvoditi, že jsou to evičení táž, která Swoboda prodával před sedmnácti lety. Úloha I. zahrnuje celkem pět pohybů; úloha II., III., IV.

a V. po třech evičeních a VI. dvě evičení. Evičení ta jsou základní.

"Úkoly" čili "Lessons" jakž obdržel obě. A. a obě. B. byly na vlas stejného znění. Prvý úkol v první úloze pozůstává z postojů s připážením a rámě střídavě se skrčují a třetí. Obě. A. dostal návod aby učinil tak šestnáctkrát a obě. B. dvacetkrát. Druhý pohyb téže úlohy se koná vzpažením a upažením na místě ovšem, poloha dlanní, paže stranou do váhorovné se zvednou. Obě. A. měl konati desetkrát; obě. B. patnáctkrát. V třetím evičení první úlohy se upaží, poloha paleová, čili v před se jde to jest po našem předpaží až dlaně se setkají. Obě. A. bylo řečeno, že má konati patnáctkrát a obě. B. dvacetkrát. Čtvrté a páté evičení první úlohy jsou neméně jednoduchá a obě. A. i B. měli oba konati ve stejném počtu.

Druhá úloha, jakž řečeno již bylo pozůstávala ze tří evičení. V prvním se vzpaží čili paže tímto pohybem do kolmé vzhůru se zvednou, pak upaží se za polohy paleové, ruce zatnou v pěst' a zápěstím se pohybuje nahoru a dolů, pomalu a pevně. V druhém evičení upaží se i vzpaží za polohy paleové, pak svaly ramenní a hořenní částě zad se skrčí s lopatkami co nejvíce, připaží se poznenáhlou, co zatím svaly zůstávají napnuté při tomto pohybu. V posledním evičení této úlohy jdou paže do váhorovné, tedy upažení a pak vzpažení, poloha dlanní, svaly paží a ramen napjaté jen při pohybu vzhůru to jest vzpažení.

Obr. V. Swobodův "kurs" pozůstává ze šesti "úloh", jež obsahují celkem šestnácte evičení. "Úlohy" ty jsou psány na stroji a hrubě ilustrovány pomocí pryčcového razítka. Snímek jest ovšem zmenšen a za "kurs" ten počítá se \$20.—, \$10.—, aneb \$5.—, podle toho jak lehounce se dáte chytit a kdy pošlete peníze.

Každé z oněch tří evičení úlohy II. má provedeno býti dvanáctkrát obě. A. a šestnáctkrát obě. B. Všechny druhé eviky úlohy III., IV. V. a VI. provádí se stejně a ve stejném počtu obě. A. i B.

Bližším zkoumáním ukáže se tedy, jestli že jste nakloněni k únavě, nevšímavosti, chabosti, lenosti a únavě a jste-li snaživými jako obě. A. — vizte odpovědi dotazníku — Health Statement — a cheete přemoci tento stav skrčujete paže šestnáctkrát. Jestli však jste někdy zatemnělé mysle, vaše paměť je slabá, jste slabí vůbec v těle, jevíte ochablost po jídle a únavu, jako obě. B. — viz rovněž odpověď dotazníku, — paže se skrčí dvacetkrát. Kdyby jste byli lašnými hned po vstání za jitra; měli rty rudé a plné krve a lidé vám povídali, že jste plní života, pak musíte paže ohnouti v lokti 10krát. Kdyby však vám bylo nevolno po jídle, pojmaly vás mráčky, měl jste vyrážku na obličeji a na těle, bolení hlavy, bylo vám na zvracení, jazyk váš byl potažen a šel vám zápach z úst při dýchání, pak skrčujte paže patnáctkrát. Kdyby jste trpěl katarem nosu a hrdla, musel často na malou stranu, měl rheuma a byla ve vaší rodině sklonost k tuberkulose, pak ohýbejte zápěstí nahoru a dolů

šestnáctkrát, místo dvanáctkrát, když vám takového nic neschází.

Jestli pan Swoboda není zrovna příliš zaměstnán shrabováním peněz, jež takto lehce se mu valí za zdělení jeho tajemství? — pokud se týče jeho vynálezu buněčného? — či mělo by snad být zboží prodejného? — pak jistě musí mít dosti kratochvíle z těchto jeho rozpoznání a předpisů, jež nabízí a provádí. Máme však za to, že trochu toho humoru bylo by již dávno vyhnalo pana Swobodu z tohoto divného „businessu“.

„Objev v buňkách.“ Mohla by se naskytnouti otázka, co vlastně a z čeho pozůstává báječný ten „objev v buňkách těla“, o kterém Swoboda tvrdí, že jej byl učinil a „který způsobil pravou revoluci v účincích tělocviku a cvičení vůbec?“ Co jest „podstatou“ „Swobodova systému“? Necht' odpoví nám jeho knížečka: „Podstatou toho jest vedecké vyvolávání odporů vzájemných a to energie a sil sídlících v kladných i záporných buňkách mozku, čivní soustavy a svalů.“

Jest trochu nejasné, však my nemůžeme přece očekávat naprostou jasnost v takovém písemnictví dryáčnického rázu a vyvolávačů: „Come-on“. Jen dál pánové atd. Když poslaly se peníze na úplný „kurs“ již prvá úloha záhadu tu vysvětlí. V celku a podstatě Swobodův systém jest, že používáme jednoho svalu, aby vzdoroval čili odpor kladl antagonisty tomu druhému. „Na příklad, v prvé úloze prvého cvičení, jež neobsahuje ničeho více, nežli skrčení paží v lokti, vypráví on „žákům“ svým — aneb pacientům“, aby se pokusili skrčiti trojčepé svaly mezi tím co svaly dvojčepé ramenní se skrčily za účelem vyvolání ohybu. To v krátkosti jest co Swoboda označil „Vědomým vývinem aneb „Swobodovým systémem“. Takto označuje jeden dopis jeho: „... tento antagonismus svalů, odpor, jest ve skutečnosti, více jak 95 procent vlastního prvku mé soustavy.“

V celku. Sotva jest třeba povídati lékařům, že v této podstatě na vzájem si odporující pohyby jest něco nového vůbec. Takové pohyby „napjaté“ čili „statické“, používaly se po letá a více jak třetinu jednoho století v Nauheimu u Schottů a jinde, kde pravidelně zaváděly se cviky „samočinné gymnastiky vzájemných odporů“ a to k léčení chronických chorob srdečních. Že taková cvičení mohou mít jistou cenu ve zvláště vybraných případech rádo se přizná, však jest samozřejmé, že Swoboda není ani kompetentním o tom rozhodovati, ani, kdyby i byl kompetentním, spůsobilým, za pomoci jeho léčby na dištane a poštou rozhodovati v kterých případech cvičení taková mohou uškodit. Tvrzení Swobodou učiněné, že „jeho návody jsou naprosto individuální“ a „zrovna tak osobní, jako by jste byli mým jediným žákem“ to jest při nejmenším žvanění.

Námítky proti obchodu Swobodově nespočívají snad v tom co prodává, ale jakým způsobem prodává! Jako podnik obchodní, bylo by nemožné prodávati na stroji napsané návody na jednoduchá cvičení, jež tvoří Swobodův „kurs“, kdyby veřejnost znala co za své peníze dostane. Příčina proč Swoboda může koupiti si drahé místo v magazínech, aby oznamoval svůj „systém“ jest, že podvádí veřejnost i uvádí ji v domění, jakoby nabízel něco co jinde by se nedostalo.

Když Swoboda tvrdí, že „Positivně zaručuje se zabezpečiti vám mládí, at' již jste staří jakkoli“ klame ovšem. Když tvrdí, „že odstraní stáří úplná a stále“ i „poskytne vám dalšího mládí“ klame opět. Když Swoboda tvrdí dále, „že vám zaručuje, že „Vědomý vývin“ vyléčí všechny ústrojné choroby jakéhokoli druhu, bez ohledu jak dlouho vás sužovaly“, mluví jako šarlatán, a když tvrdí, že „zaručuje přemoci každou slabost v kterékoliv části těla“ a „zajistí vám úplné zdraví“, pak jest „quack“ čili šarlatán.

Krátce, případ proti tak zvanému Swobodovu systému dá se shrnouti prohlášením, že „Vědomý vývin“ jest nic neznamenající frázi, již zřejmým účelem jest získati peníze klamem a předstírkou veřejnosti; že Swobodova cvičení nejsou ani nová, ani původní; že celý ten Swobodův tah je pouhým šarlatánstvím druhu „tělesné výchovy.“

TĚLESNÁ VÝCHOVA MLÁDEŽE.

V době přítomné, kde jedná se o osudy celých národů, kde boj hrozný zuří v celé Evropě a společenské útvary běrou na sebe tvářnost různou, co zatím lidstvo připravuje se k osvobození svému a všech národů velkých i malých, zdálo by se, že netřeba prozatím mluvit o tělesné výchově mládeže. A přece předmět ten nejdůležitějším jest, pokud zdravé budoucnosti národů se týče, vlastní připravenosti a příštího postupu demokracie celého světa! Z toho také důvodu mluví se již dnes i v zemi této o tom, zdali výcvik vojenský na školách, aneb soustavná cvičení tělesná vedle výchovy mysle podle našich vzorů lépe se hodí, či nic. A ku podivu otázkou tou zabývají se i naši tam doma ve staré vlasti, kde zejména spolek pro reformu školy národní v Praze otázkou výchovy tělesné vytyčuje i řeší jednotlivé důležité body téže na záchranu těch, kdož po nás přijdou. Tak postupuje se doma a zde Sokolstvu našemu připadá úkol, aby o dorost neméně pečlivě se staralo a mládež svou ve školách tělocvičných k vlastní záchraně i záchraně českých spolků vůbec v české Americe řádně vychovalo, zejména tam kde na veřejných školách místních není v tom ohledu soustavné práce a sotva se cvičí.

V Čechách chce se vzbuditi zájem o tělesnou výchovu co největší a v kruzích všech i má se prokázati, že všichni učitelové mohou působiti v tomto oboru. Jest jen třeba poukázati na všechny možné reformní snahy v tělesné výchově i uvědomiti si, že tajemství úspěchu a příznivých výsledků celého hnutí neleží jen ve šťastné volbě cvičení, prací a zábav, her a podobně, jimiž mládež zaměstnáváme, ale také ve vlastní organizaci, jež by zjevila nám co v praxi použití se dá v tomto oboru školní práce. Nestačí tu jen přednášky a rozhovory, ale musí se spojit s nimi ihned také ukázky tělocvičné, návštěva ústavů, hřišť, tělocvičen, místností odborných, knihoven a čítáren vyšších škol a kolejí a tak sbíratí nové poznatky v tom či onom směru. Jest totiž nutno si uvědomiti, že každá soustava tělocvičná přiměřeně silám a potřebám mládeže upravená a pěstovaná může prospěšně působiti na všechny funkce normálního ústrojí ve vývoji se nalezajícího a podněcovati harmonický rozvoj jejich zdokonalení, jako u nás zvláště všestranná, uspokojení i radosti z cviku poskytující soustava Tyršova. K tomu poji se vyhraněná složka soustavného konání tělesných cvičení důsledně za pobytu na čistém vzduchu, volném a za svitu slunečního, vedle her, zápolu v přírodě až po prosté táboření se všemi fyziologickými podmínkami pohybu, světla, vzduchu pro výměnu látek organismu a ještě konkrétněji pro tvorbu barviva krevního, abychom došli ohlasu pro miněni o závažnosti tělesné výchovy mládeže zvláště pro dorost a mládež z větších měst a měst vůbec.

A nejsme dnes již sami v tomto posudku, ale kruhy nejvyšší odborné všech národů chápou a také v Čechách se uznává. Tak v úvodní přednášce vlastního hnutí v říjnu roku minulého universitní profesor Ph. Dr. Fr. Drtina „o významu a úkolech tělesné výchovy“, zdůraznil zásadu, že budoucnost národa zajišťuje se výchovou mládeže jeho. Proto jest nutno věnovati zvláště bedlivou pozornost otázkám výchovy mládeže.

Rozumová výchova přiklízí jak ke stránce tělesné, tak i k stránce psychologické a etické. Tělesná výchova má

význam eugenický, sociální a etický. Jest nutno vychovávat harmonicky ducha i tělo. To pochopeno bylo již ve starověku. Helénové dospěli nejvýše v harmonické výchově těla a ducha, mohou a mají nám býti vzorem.

Středověk představuje po stránce výchovné, úplnou protivu kultury antické, zvláště řecké. Křesťanský názor světový a životní, jak se jeví v středověké kultuře, jest supranaturalistický. Staví se proti přírodě, považuje ji za pokazenou. Dle názoru křesťanského není úkolem lidského života vyvíjeti přirozené pudy a přirozené schopnosti k jejich dokonalosti ve formě krásné, nýbrž jest nutno je potlačovati a umrtvovati. Ideální jest vytvořiti člověka čistě duchového, vyššího, jenž je v naprosté protivě k tělesnému člověku.

Ukázka z dětských šibřinek sokolských v Baltimore: Mařenka Rezkova a Majorova.

Názorem tímto byla tělesná výchova zamítnuta. Renaisance a humanism přináší nový ideál výchovný. Pozornost obrací se k ideálu člověka antického. Postupně názory se tříbí, přicházejí jednotlivci, kteří požadují a uplatňují tělesnou výchovu harmonicky spojenou s výchovou ducha. Z našich vychovatelů třeba jmenovati Komenského. Ve století 19. jest pracováno úsilněji v oboru výchovy tělesné. U nás je to Ph. Dr. Tyrš, který vycházejí od ideálu řeckého a máje veškeré potřebné vědomosti vědecké, ztělesňuje harmonickou výchovu ducha a těla v Sokolství.

Ve škole výchova tělesná však zachází na scesti. Na těloevik jsou aplikovány mechanicky školské požadavky, ji-

miž znehodnocuje se a odstraňuje blahodárné působení těloeviku. Potřebí jest zdůrazniti, že těloevik není předmětem neučení, nýbrž výchovy. Účelem jeho jest vychovávat zdravého člověka a vypěstiti v něm smysl sociální a etický.

U nás — to zdůrazňuje profesor Drtina — jest potřebí, aby tělesná výchova školská splýnula s výchovou sokolskou.

Tot' nejstručnější obsah přednášky, kterou se dostalo Sokolstvu zadostiučinění a to mužem nad jiné povoláním, universitním profesorem a odborníkem-vychovatelem.

Uvědomíme-li si názory a zásady Tyršovy a porovnáme-li je s tím, co bylo řečeno profesorem Drtinou, shledáme značnou shodu. Tyrš vychází od ideálu těla i ducha. Výchovou tělesnou chce zachovati národ zdravý — snaha eugenická, vychovati jednotlivce ve zdravé a zdatné pracovníky — snaha hygienická a národohospodářská, vyrovnání rozdílů stavů a tříd společenských — snaha sociální a vyvíjeti je ve enostech, jež pro občanský život jsou důležité — snaha etická. Tím splňuje Tyrš veškeré požadavky, jež dnešní věda činí na tělesnou výchovu. — Jest nám třeba více?"

Potud "Lidové Noviny". Však co list ten říci nemohl, řekneme my, již poznali důležitost tělesné výchovy sokolské tam, kde nejsilněji a nejlépe se projevila, to jest na bojištích srbských při samém začátku hrozné války, pod Karpaty a všude kde naši měli jíti v boj s bratry svými Slovany. Nebylo tu žádných zvláštních povelů sokolských, ale byla tu srdce sokolských junáků, mysle volné, jež znaly co jejich jest povinnost a dnes shledáte se se Sokoly na všech frontách. Dnes i doma vše to co sokolské znovu pracuje, znovu se snaží, ba minule již na Moravě opět prvý sokolský slet v době války se odbyl ve Zlíně, na vzdor štvání Němců a židovsko-germánských plátek v říši i v zemi Habsburků. Lid tam doma poznal, že Sokolstvo jeho šikovalo se, když povinnost kázala, že to Sokolstvo prvé promluvilo již v dobách mobilisace roku 1914, jako promluvila ta česká duše, když předávala se Srbům houfně i Rusům, jako promluvila i tehdy, kdy začaly se tvořiti již družiny dobrovolců, z řad našich zajatců v Srbsku nešťastné a za našeho tam pobytu, tedy dříve ještě — ano dávno dříve, nežli sám revoluční výbor pro československou samostatnost řádně byl ustaven ve Švýcarsku, s nimž již tehdy ze Skopljé čilou vedli jsme korespondenci, to jest s jednotlivými členy jeho, dobře chápající co sokolská jest výchova, na kolik učiniti může v době přítomné i v budoucnu . . .

PÍSEMNICTVÍ.

Rostliny kořenné nebo-li koření kuchyňské jest název 3. svazku "Užitečné knihovny", který byl právě vydán. Jsou to praktické návody k pěstování 50 druhů rostlin kořenných, jež slouží v kuchyních ke koření různých pokrmů a nápojů, zároveň s návody k zužitkování v kuchařství, hospodářství, lékařství, zvěrolékařství, obchodu, průmyslu atd., které k potřebě Čecho-američanů napsal Ferdinand L. Musil, odborný spisovatel v Chicagu. V dosavadních knihách o zelinářství i v samostatných spiskách byl vždy popsán asi tucet, nejvýše dva tucty rostlin kořenných, a to obyčejně ještě velmi kuse a bez návodů k upotřebení; tato knížka podává 50 druhů koření, a obsahujíce zároveň i návody k jejich zužitkování, jest prvou a jedinou svého druhu v odborné literatuře. Také po stránce názvoslovné tento spisek vyniká nad všechny ostatní spisy, obsahující vedle správných názvů českých též nejdůležitější jména lidová a zahradnická, dále názvy anglické a botanické neboli vědecké. Svazek v polotuhé vazbě s plátněm hřbetem stojí pouze 30c, poštou vyplačen 35c. K dostání u knihkupeů nebo přímo u vydavatelů, jejichž, adresa jest: Holan Bros., 1633 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

DOPISY.

Labui, na Rusi, 14. list. 1917.

Milí bratři, Sokola Chicago: Předně Vás tam za velkou vodou všechny co nejupřímněji pozdravuji, a zděluji, že my osudem zahrnutí sem na slovanskou Rusi s velikou hrdostí hledíme tam k Vám, naší nejmohutnější větvi československé, a velice nás těší, že jste se všichni Čechoslované k dílu národnímu bez rozdílu přesvědčení spojili. My zde po rotách, po Rusku roztroušení, jsme taky duchem jednoho cílení, vším čím my zde strádáme budem jednou stonásobně odměněni volným ovzduším u nás v Čechii. Když si na to vzpomenu, tak věřte, že se mi hlava točí takovou závratnou radostí, a pral bych se třeba s čertem a neku-li i Němcem. My víme o co jde Němcům, známe cenu zápasu mezi nimi a námi, ty země luhy a řeky. Byl jsem jako Sokol před lety v Srbsku, Bulharsku, Uhry jsem projel, nyní po Rusku jsem se taky hodně projel, v Asii v Taškendě a tu jsem teprve poznal, že měl-li jsem rád tu naši domovinu, že nyní ji miluji přímo náruživě. Neb jsem poznal co chce udržet Rakusák ve svých zlodějských rukou, a co beztréstně držel až do těchto dob. A tomu Němci našemu rodnému upíru pomáhali a pomáhají doposud kněží s papežem v čele, a když našemu člověku již již trpělivost hrozila prasknout, tu přišel ten strážce duší a řekl mu, trp neb pán Ježíš také trpěl a trpělivě nesl svůj kříž, i ty tak činiti povinen jsi, chceš-li sloužit synem Kristovým. Toho 'pána' co mě to řekl bych byl v stavu nyní při plném vědomí, jak na kusy roztrhat. Co s námi dělali, když jsme byli doma celý život a když nás vezli na posici, kdo tušil jak v zajetí bude. Vám již jistě zdůstatek známo, kdybych se dal do vypisování tak bych mohl psát kolik dní a pořáde psal samé utrpení našeho tak těžce zkoušeného národa. Nyní poznáme pravé Čechy, kdy matička Čechie celá zkrvácena v slzách k nám obrací svůj bolestný zrak, tu nesmí žádný bodrý a poetivý Čech chybět v řadách za práva naší matičky Čechie. I třeba by to byl rodný bratr a scházel v dnešním našim národním do posledního dechu zápase, bude odvrhnut. Já jsem hrd, že jsem Čech a zvláště dnes, naši hoši zlatí, jaká je to radost být mezi nimi a vidět je v poli v práci. Hoši staří i ženatí, tak se snášejí přímo jak v pořádné sokolské jednotě, a nyní to, co vlastně jsem chtěl původně psát.

Bratři! Prosim Vás, jsem již od 6. října 1914 na Rusku a mám v Chicagu matičku Annu Pěšákovou, rozenou na Třeboně, sestru Marii, vdanou v Chicagu, sestru Annu, vdanou v Michiganu, sestru Antonii, vdanou v Chicagu, strýce Václava Šerého, rozeného v Ševětíně, v Chicagu, Pěšákovou tetu a dva bratrance, švagry Novotný, rozené v Třeboně. Vás bratři prosím, že mi laskavě pomůžete, abych našel někoho z výše uvedených a něco se o mé matičce dověděl, již po páté píši do Ameriky, od 14. roku a doposud jsem ani karty neobdržel odpovědi, než toho jsem docílil a to, že se o mě v Rakousku dověděl, že jsem u české družiny. Možná, že se mylím, že to tam bylo donešeno z jiné strany, nyní mě to jest již jedno, žena a dítě tam doma již trpí, já jim nejsem v stavu pomoci, proto píši plný adres svůj přímo na pluk a rotu, a též můžete-li, mně pošlete také české čtení v kterém seznám nejlépe Vaší práci, at' to jest co chce, jen soubodé. My zde v rotě budem velice povděční. Když byste měli matku naši neb někoho, zdělte jim, že již také prsa má zdobí stříbrný válečný kříž 4. stupně a ještě nějaký přijde o to se přičiním ze všech sil. S bratrským pozdravem

I. Československý střelkový pluk Jana Husa, 5. rota,
dobrovol. J. Pěšák.

Padula, dne 20. ledna.

Milá sestro! Dovídám se právě z dopisu bra. Vokrála nejen Tvoji adresu, ale zároveň i o Tvé činnosti, kterou ve spolku s jinými ještě sestrami Sokolkami snažíte se ulevit těžký život zajatce a spěchám, abych Ti poděkoval nejen za sebe, ale za všechny Ty, kterých Vaše ušlechtilé snahy se týkají, za všechny Čechy-zajatce.

Jsem již 30 měsíců v italském zajetí a zakusil jsem dost a dost. Nenesou na tom vinu Italové, ne, bylo by hříchem, kdyby některý zajatec jakékoliv národnosti na ně žaloval. Každý musí doznat, že neočekával zacházení se zajatci takového. Pro sebe jsem přesvědčen, že ani naši bratři ve Francii se netěší té vlídnosti i při tom "regimu de faveur", který tam mají. — Ale život zajatce sám sebou je těžký. Zdi uzavírající tábor kolkolem dusivě leží na duši, která vzdor tomu odlétá stále a stále do vlasti, k milým tam zanechaným kdož ví v jak hrozných poměrech, bydlení ve společnosti, vědomí, že každé i to nejmenší hnutí sleduje nejméně sto párů zvědavých očí, (začerněno censorem a druhé vytrženo), to jsou všechno složky, které činí z života v zajetí muka — — — ale o tom nechci mluvit. Tyto poměry snášíme se sokolskou odhodlaností a snažíme se nepozorovati jich. My žijeme zde svým vlastním životem.

Ta naprostá nečinnost, ve které jsme se ocitli, nechala brzy duši zotavit se ze strašlivých dojmů zažitých v zákopěch a brzy jsme byli s to posuzovat docela objektivně poměry světové a poměry naší vlasti. Vidouce její ubohost, umínili jsme si, že jí pomůžeme. Ta myšlenka, pomoci utlačované mučené vlasti, ta byla mocnou vzpruhou k novému, silnému životu, silnějšímu, než jaký jsme žili kdy před tím. Tak se stalo, že právě zajetí, ten živý hrot života lidí, stalo se právě semeníštěm našeho národního znovuzrození. Úmyslně pravím "národního znovunarození", neboť to, co se stalo v českých hlavách v posledních několika měsících, to je něco, čeho by nebyl býval schopen náš národ před válkou. Ne, my byli příliš antimilitaristicky vychováni, než abychom byli mohli myslet někdy na to, svrhnout ozbrojenou rukou potupné jeho habsburských despotů s naší šíje. Teprve, když nám ukázali, že válka jest ještě možná, když nás v dešti kulí a za hřmění děl naučili znát cenu lidského života a když oloupivše nás v zajetí o poslední zbyteček svobody, nechali nám poznat její cenu, tu teprve jsme my, noví lidé, znovuzrození, mohli pozvednout svých hlasů a dnes ví celý svět, že čeští zajatci, lidé zbavení všech práv chtějí vybojovat za každou cenu své vlasti svobodu a neodvislost a že jsou ochotni obětovat vše až do těch hrdel a statků za dosažení vytknutého cíle. Pracovali jsme jak jsme mohli a dovedli a vzdor neporozumění, pronásledování a překážkám probili jsme se tak daleko, že dříve než toto psaní do Ameriky dospěje, bude již prezidentem republiky francouzské proklamována česko-slovenská armáda.

Nebudu Ti líčit, s jakým nadšením půjdou naši dobrovolníci pod červenobílý prapor. O jiné, nám bližší, otázky bych si rád promluvil se všemi sestrami, totiž o našich Sokolech.

Jsem dobrovolníkem a spolu se svými bratry čekáme prvního pokynu, dovolení, abychom směli uchopit zbraně a spěchat na pomoc proti nepříteli, který barbarskou nohou šlape právo, lidskost, svobodu. Ale už to, že musím říci: jsem "dobrovolníkem" jest tichou, ale stálou výčitkou nám Sokolům. To slovo, jeho existence v přítomné době svědčí, že všichni Sokolové nebyli Sokoly. Víme, že v každém hejnu se najde černá vrána, ale zdá se mi, že mezi námi bylo těch vran tuze mnoho a to je, co mne bolí. Mnozí z bratří zapoměli na náš úkol, směr a cíl, zapoměli, že není našim úkolem jen evičit a vychovávat, ale že bylo našim úko-

lem vychovat a vycvičit národní vojsko, bojovníky nadšené a odhodlané a vždy připravené, až "vlast máti zavolá."

Nuže, vlast máti volá, bojovníci spěchají se všech stran, spěchají ze řad sokolských i nesokolských, ale přihlédnete-li blíže, přesvědčíte se, že z těch sokolských řad přišli ponejvíce jen ti ještě nevychovaní a nevyevičení a ti, kteří se vždy pokládali za pravé a hotové Sokoly, těch málo jen vidět — a jakých omluv a výmluv uslyšíte. Až na našeho Tyrse se odvolávají leoměrní podvodníci, jen aby kůži celou uchovali. A zde právě bych Vám, milé sestry, přifknul obor působnosti. Zde použijte svého vlivu a připomínejte těm bratřím, kteří váhají (těm, kteří výmluvami hledí si pomoci, marně byste už cokoliv připomínali, protože ti, vědomi jsouce si svých povinností, zámyslna se snaží jim uniknout) jejich sokolskou povinnost, připomínejte jim, že tím, že jsou Sokoli, jest samozřejmé, že jsou českými vojiny, že chtějíce zůstat poctivými, nemohou jednat jinak, než sami, dobrovolně se hlásit do prvních řad at' již amerického vojska aneb našich šiků do boje za osvobození vlasti. Řekněte jim, že už to je skvrnou na sokolském štítě, že je pro českého vojína jiné jméno než "Sokol". Kam by se měl potom poctivý Sokol hanbou poděť, kdyby to byla jiná paž, která by rozt'ala pouta na rukou jařmené vlasti, na těch rukou, na kterých jsme byli vždy hýčkáni, za něco dražšího a milejšího považování. Připomínejte jim, že toho od nich celý národ očekává, že toho od nich očekáváte i Vy, jejich sestry, že by bylo zbabělostí zůstat dnes doma a mít vědomí, že tisíce našich bratří konají ve strádání a svízlech to, co bylo naší povinností sokolskou, kterou splnití jsme celému národu slibovali, zvláště my na této straně, každým svým vystoupením.

Získáte-li, sestry, každá jen jednoho bratra, pak dosti jste vykonaly, protože to, co Sokol může žádat od své sestry, jest mravní podpora a pomoc v plnění jeho nejvyšších povinností. A věřím, že nevolám k Tobě, sestřičko, ani k Tvým družkám nadarmo, a že ovoce vaší práce bude korunováno zdarem. Vaší odměnou pak bude, že budeme moci upřímně po sokolsku Vám stisknout ruce v naší svobodné Praze, hrdý a svobodný Sokol své rovnocenné sestře.

Na zdar!

Joža Mánek.

Buxton, England. 26. února.

Obdržel jsem Váš milý dopis, ze dne 27. ledna t. r. a děkuji Vám zdvořile za projev upřímnosti Vaší a srdečně za všecku úctu s mým osudem. Jest mi teď zcela dobře, vše se dobře zahojilo, následkem toho jsem byl včera přeložen do poslední stanice zde v Anglii, na zpáteční cestě do Kanady. Jest to krásné výletní město, tento Buxton, bydlíme v hotelu, který byl přenechán pro vládní službu. V Oxford bylo rovněž výborně, krásná nová nemocnice a služba v ní znamenitá. Ošetřovatelky přímo jedna druhou předstihují v laskavosti, žertu a službovnosti. Byl jsem skoro každý den sobě prohlížet ty nesčetné koleje a budovy university, kde jsou vedle velkolepých knihoven nádherné obrazy umělecké ceny z renaissance. Vše učiní na člověka veliký dojem. Často se stalo, že mne musela průvodkyně poznamenat, že již je čas k návratu. Budu mít na Oxford krásné upomínky.

Naši hoši ve Francii měli delší dobu klid, ale teď jsou již opět na linii. Zdá se, že teď na jaře, budou svedeny ve Francii hrůzné boje, jichž důsledek bude mít vliv na celkovou situaci a mír. Přál bych si věru také vroucně, aby tohoto řeznění bylo konce, avšak co je to platno — vítězství musí být, sice jinak by bylo vše ztraceno! Naši a spojenci přes všechny hrůzy jsou prodechnuti duchem vytrvalosti a statečnosti, nepovolí za žádnou cenu. A v tom je záruka vítězství. — Obdržel jsem množství dopisů z Ameriky co důsledek toho článku ve "Svornosti" a jsou někteří pošetilci, kteří mne litují a projevují soustrast. Mně se nestalo neštěstí, abych byl předmětem soustrasti — ani jsem

kus své nohy neztratil, nýbrž já svou nohu dal na oltář vlasti, konal jsem svou povinnost. Považuji tedy lítost se mnou nebo soustrast za naprosto nemístné. Považuji takové projevy spíše za zastřenou jizlivost a tajnou radost. Obdržel jsem od Vás pošt. balík i od manželů Vokrálových rovněž výstřižek ze "Svornosti". Poslal jsem Vám již několik dopisů, obdrželi jste? Zde zůstanu asi 6—8 týdnů, a pak hajdy do Kanady. Těším se na shledanou. Váš oddaný

Albert Linhart, 294615,

Granville Can. S. Hospital

Buxton, England.

Fronta, Francie, 1. března.

Předem přijmi srdečný dík za podobenko. Nesmíš se divit, pak-li dostaneš někdy dopis ode mne zpozděný. Za prvé, někdy mě není možno okamžitě odpovědět a pak ta válečná pošta běží rychlostí hlemýždě. Vidím to ale z Tvých dopisů, potřebují vždy 6 až 7 neděl, než mne dojdou, totiž nepříjde-li jim nějaká ponorka do cesty.

S br. Veselým stojím ve stálé korespondenci. Jest-li vy máte od Vašich hochů málo zpráv, nesmíš se pranic divit. Rozhodně hoši budou teď v linii a tam, jim jako nováčkům nebude času nazbyt. Počkej jen, až se trochu ostřílí, pak budou v psaní pilnější.

My zde čekáme vyzvednutí z pluku, abychom se dostali do naší armády, ale vzdor tomu, že první článek dekretu zní v tomto smyslu, čekáme marně. Nevíme či to je vinou, ale nespokojení jsme všichni! Naše mínění je, že vina bude asi v rue Bonaparte. Doufali jsme neustále, že až budeme na oddechu, věc bude vyřízena, ale tento je u konce, pluk se pomalu stahuje do zákopů a máme jen samé sliby.

Jsmé s americkým vojskem neustále pohromadě, ale doposavdě jsem neměl štěstí mluvit s nějakým Čechem. Říkali mě sice, že se nachází Češi v aviatickém táboře, ale ten je odtud 12 km vzdálen a tak daleko odejítí nemohu.

Na zdar!

Nazavdal Bedřich.

New York, N. Y., 4. března.

Právě po hodině jízdy z New Yorku, vlak stává na stanici ve Stamfordě, Conn. Na pravo širé moře — na levo město. Pěkné čisté městečko se širokými ulicemi. Je to spíše obrovská zahrada s tisíce malými letohrádky. Na západ od města krajina je lesnatá a pahorkovitá. Asi pět mil od Stamfordu v této přírodní kráse je náš camp. Známy americký sochař Gutzon-Borglum nám dal k dispozici přes 400 akrů pozemku a lesů za nepatrný nájem. Nedaleko hlavní cesty má pan Borglum svůj atelier a několik domků pro sebe a svou rodinu. Náš camp je asi v prostřed těchto pozemků. Při cestě ve staré opravené budově je kancelář, pokoj pro důstojníka, jídelna a čítárna pro dobrovolníky, dole kuchyně a skladiště, nahoře světnice pro dobrovolníky. Vedle je kolna pro nákladní automobil pro zásobování campu a dopravu zavazadel dobrovolníků z nádraží. Dole u potoka budou čtyři nové budovy. Jedna na pokraji lesa se jen opravila, ostatní tři budou úplně nové. Dvě z těchto třech nových budou dostaveny tento týden.

Zahradníci, kuchaři, truhláři a natěrači — všichni dobrovolníci — pracují o závod, aby překvapili první dobrovolníky, kteří v nejbližších dnech přibudou do campu.

Doufáme, že uniformy pro dobrovolníky jsou již na cestě z Francie a že v nejbližším čase náš camp se nebude hemžit našimi dobrovolníky, ale vojiny Československé Armády.

Dobrovolníci se mohou přihlásit ústně aneb písemně u nejbližšího našeho důvěrníka a budou posláni do campu ihned, jakmile si dají své záležitosti do pořádku a na cestu se připraví.

Přihlášky přijímají a jízdní lístky na cestu do campu vydávají: Československý Výbor, 3743 West 26. St., Chica-

go, Ill.; F. Hainz, 24 Milwaukee St., Kenosha, Wis.; F. Cmejla, Peerless Bldg., Milwaukee, Wis.; J. Hudeček, 1020 N. 13. St., E. St. Louis, Ill.; F. Valkoun, 498 Hohman St., Hammond, Ind.; V. Chott, Hope, Minn.; J. Kaminský, Hopkins, Minn.; J. Zajíček, 146 Warwick St., Minneapolis, Minn.; J. Tomek, 1845 Racine ave., Racine, Wis.; F. Zelený, 487 Goodrich Ave., St. Paul, Minn.; Československý Výbor, 1429 So. 13. St., Omaha, Neb.; C. Krémář, 254 Market St., Portland, Ore.; C. Svoboda, Cedar Rapids, Ia.; P. Rabštejnek, 628 W. Frisco St., Oklahoma City, Okla.; R. Kříž, 8 Downey St., San Francisco, Cal.; J. Belza, 364 N. 22. Ave., Los Angeles, Cal.; Československý Výbor, 316 E. 72. St., New York, N. Y.; Československý Výbor, 8 Poinier St., Newark, N. J.; J. Hichalka, 191 Weber St., Bridgeport, Conn.; V. Preissig, 40 Elliot St., Jamaica Plain; Československý Výbor, 5286 Broadway, Cleveland, O.; Československý Výbor, 470 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.; J. Jirásek, 827 Western ave., Toledo, O.; J. Homolka, 1900 Broadway, Lorain, O.; Československý Výbor, 2609 N. Sartin St., Philadelphia, Pa.; E. Kováč, 70 West Main St., Uniontown, Pa.; J. Čech, 1306 Jackson ave., Windber, Pa.; M. Cibula, 513½ Evans ave., McKeesport, Pa.; Československý Výbor, 1308 Allen Ave., St. Louis, Mo.; M. Stross, 315 N. Filmore St., Edwardsville, Ill.

Vojenská Kancelář Československé Národní Rady.

Guy, Texas, 7. března.

Milí bratři a sestry! Zděluji jak my zde pokračujeme. Naše T. J. S. J. A. Komenský odbývá schůze vždy první neděli v měsíci zároveň se Svob. Obcí. K oběma spolkům jsou zvoleni jedni činovníci: Josef Pultr, starosta, Rozi Mikeškova, taj., Marie Pultrova, účetní a pokladní František Vrla, evičitel. V únorové schůzi, která byla čteně navštívena, byl čten návrh T. J. Sokol New York má-li být Dr. M. Stefaník jmenován čestným členem S. O. Bylo přijato jednohlasně. Dále bylo jednohlasně usneseno pro příspěvek 10c na člena měsíčně pro Č. N. S. a Česko Slovanský Pomocný Výbor. Pak se přihlásilo k Sokolu 10 malých hochů, br. F. Vrla se upozvolil evičit hochy a hoši se drží, evičí každou neděli dopoledne, na Guy v siní řádu F. B. Zdrůbek S. P. J. L. T. Na zdar!

Růž. Mikeškova.

Maurice, Francie, 9. března.

Dnes jsem přijel z Cognacu, kdež jsem byl doprovodit 100 našich bratrů-dobrovolníků. V příštím dopise Ti vypíši mé dojmy z cesty této. Bratře, byl jsi na všesokolském sletě v Praze a abys si mohl učinit částečnou představu, co jest to ležení našeho národního vojska, mohu Ti říci, že ležení toto se podobá našemu sletu, ale slavnější. Jest těžko nalézt slova, jež by správně mohla vyjádřit pocity, jež se rodí v srdci každého Čecha při pohledu na naši armádu. Viděl jsem tam též s hochy z Ameriky, kteřížto přicházejí z takové dálky, aby přinesli tu nejkrásnější obět' pro osvobození naší vlasti. Sláva budiž našim bratrům z Ameriky!

Drahý bratře, k dopisu tomuto připojuji dva seznamy, kteréž Ti vysvětlí, jak jsem vynaložil s Vaším dárkem Československého Pomocného Výboru. Oba dva jsou náležitě potvrzeny. Hoši Vám děkují, jich slova díky neznají mezí, já pak se připojuji k nim — srdečné díky Vám všem!

Prosil bych Tě bratře, bys byl tak laskav a zdědil mi, zda-li výbor Vás jest srozuměn se způsobem, jímž jsem naložil s darem Vaším.

A nyní ještě jednu prosbu mám k Tobě a promiň mi bratře, že si dovoluji Vás tak často obtěžovat. Jedná se o další propagandu mezi českými zajatci, rád bych jim totiž pořádal demonstrační večírky. Můžeš mi poslat podařené snímky z českého vlasteneckého života v Americe? Odjezd dobrovolníků atd. Chtěl bych je použít pro vrhání světelných obrazů při těchto večírkách, dále některé české skladby, možno-li gramofované desky s českými písněmi, vůbec vše, co by se hodilo pro účelnou propagandu. Nežlob se, drahý bratře, že Tě tím obtěžuji, jseš Sokol a znáš naše cíle, není-liž pravda, že mi promiňš. S tímto končím, pochopíš co mám as práce, a s upřímnými díky Vám všem provolávám naše české Na zdar!

Benoni.

V Ennis, Tex., 19. března.

Při čtení "Sokola Amer." se dočítám jen samých stížností. Stěžuje si Výk. Výbor, Náčelník, Vzděl. Odbor, Technický atd., ku všem těm stížnostem tedy připojuji také svoji. Jde-li to naše Sokolství z kluhu tam na severu, jak teprve je to vše rozklížené u nás, jako stará basa. Minulé neděle jsem byl ve schůzi župního výboru v Dallas a tam bylo teprve těch stesků až nad hlavu.

Abych nejprve zametl před vlastním prahem, vedu si stížnost na náš Sokol enniský, který si dal zvučné jméno Karel Havlíček. Ale nejen, že neevičí ten náš Sokol, ale ani na toho svého patrona si nevzpomene. On se nás o to ten Havlíček neprosí, abychom ho oslavovali nějakým tím tančováním a ovšem také pitím, ale my bychom potřebovali trochu té Havlíčkoviny do žil, abychom si o něm aspoň promluvíli.

Abych ale našim Sokolíkům nečinil křivdu, tedy musím přiznat, že si na Karla Havlíčka vzpoměli přec. Totiž náš fíditel divadla, Karel Lažňovský, chce obecenstvu předvésti Havlíčka, totiž divadelní kus Karel Havlíček. Ku konci dubna tomu bude již 10. rok, co byl Sokol zdejší založen a na památku má býti tedy sehráno ono divadlo. Jen ale kde vzít a nekrást. Bratři dallastí sehráli kus ten velmi pěkně asi před rokem a od nich se jej chceme vydlužiti — pakli nám jej totiž půjčí.

Jinak Sokolství u nás spí spánkem spravedlivých a probudit se nedá. V loni náš nejmladší člen, Stan. Houdek sehnal několik chlapečů a trochu je evičil, ale i to brzy přeshlo, tak že jen ta cihelná budova u cesty dvě míle od města hlásá dnes to naše Sokolství. Tam se uspořádá občas nějaká ta dupanda, nějaká schůze, také již jedno divadlo se tam sehrálo a ostatní čas marně trčí ta naše Sokolna "pánu bohu do oken."

Taková je ta činnost u nás a jinde to není lepší. V té nedělní schůzi župního výboru to byla jen samá stížnost, že se neevičí, že zprávy nejsou podávány, ba, že na dopisy a upomínky jednatele ani odpověď žádná nepřijde. Ono se to hezky řekne: "odpověz", ale co? Tak já jsem obdržel dotazník Sok. Obce, ježž má náčelník náš vyplniti. Je v něm otázek 21, ale z těch možno nám zodpovídati jen tři. Čís. 9 a) že máme vlastní tělocvičnu, č. 11 že máme dva členy v česko-slov. armádě a č. 12 že jeden náš člen byl odveden. Všecky ostatní otázky by musel náš náčelník zodpovídati záporně, nebo nulami.

Podobně asi to dopadá i všude jinde. Cvičí se trochu u jednot dallaské, fortworthské a wacovské, ale všude je to evičení chud'oučké. Mimo těchto žije ještě náš Sokol a jeden tam dole na jihu při Rosenberg. Tedy 5 jednot dosud živoří, kdežto dvojnásobný počet jich zaniklo. Nás tu drží pohromadě ta budova a myslím, že i ty druhé jednoty dosud žijící drží Sokolovny. Aspoň v Dallas a Fort Worth je tomu tak. Na obou místech nejen, že se udržuje činnost sokolská, ale pomýšlí se na rozšíření, zvětšení budovy. Dallastí chtějí jeviště pustiti do síně a postaviti větší jeviště dále při budově a fortworthští se zabývají též plánem podobným.

To je právě to, co zdržuje Sokol ve Waco v činnosti, nedostatek místa. Nájemné je velice tíží a nedovoluje rozvíjeti činnost. Jsou tam odhodláni ku postavení nějaké sokolské síně, vlastně národní, poněvač je tam řád S. P. J. S. T., který by chtěl se Sokolem společně stavbu podniknou-

ti. Ve Fort Worth se to dobře osvědčilo a ve Waco by také mohl býti dosažen skvělý výsledek, kdyby se pracovalo spojenými silami. Nemohou se ale dohodnouti obě strany na plánu. Jedni si přejí budovu velikou, v níž by byl též nějaký obehod, který by nájemným výlohy umenšil, kdežto druzí se bojí velkého dluhu a přejí si stavbu co nejskrovnější. Ve věcech podobných bývá rada těžká. Ve Fort Worth a Dallas ted' litují, že nestavěli hned něco většího, aby nemuseli za krátko zase přistavovati. Uvázati si ale veliký dluh na bedra na nádhernou stavbu, je také na pováženo. Hlavní věc je, aby se dohodly strany obě a na čem se usnesou, aby také poctivě dodržely.

O všem tom bylo v župním výboru pojednáno, ale prostředek na oživení činnosti objeven nebyl. Jen o tom bylo jednáno, že by nám zde mohli cenné služby prokázati bratři Sokolové, nalezající se v táborech vojenských. U Fort Worth, Dallas, Waco, Houstonu, Galvestonu jsou vojenské tábory v nichž se nalezají dobří činovníci ze severních měst a ti by mohli u nás sokolskou činnost oživit. V neděli mají prázdnou, mohli by tedy vyhledati krajany v městech jim nejbližších a povzbudit je k činnosti těloevičné.

V této schůzi jsme se však přece zmohli na obsazení úřadů Župy Jižní. Br. Jos. Bečan byl zvolen starostou, Vác. Rezek náměstkem, Jak. Pavelka podržel nadále jednatelství, Fr. Polavka po dlouhém zdráhání přijal úřad náčelníka, ale br. Fr. Stránský byl mu dán ku pomoci co jeho náměstek. Za účetního, který je zároveň pokladníkem, zvolen br. Fr. Burák, ale ta pokladna mu svěřená velice obtěžkána není.

Schůze té se účastnili Sokolové z vojny propuštění. Ti totiž, již nejsou občany Spoj. Států a kteří nechtěli zaujmouti jakási místa podřízená, byli ze svazku armády Sp. Států propuštěni. Někteří z nich se přihlásili ku armádě čechoslovanské, ale někteří se prý na to ještě nějak rozmýšlejí. Jsou to ti, jejichž podoběnka byla v "Sokole Am." v čísle březnovém; snad se konečně všichni odhodlají nabídnouti páži svých ku osvobození vlasti až na toho dědka co mezi nimi sedí, ten již není k ničemu. Tak jen Sokolci mužně v před! Když jste se dali jednou na vojnu, nezahazujte flintu do žita. Na zdar! Jos. Buřata.

Chicago, Ill., 25. března.

Jednota Česko Americký Sokol ve své minulé řádné schůzi, odbyvané vzala na vědomí dopis br. V. Lipského v New Yorku otištěný v lednovém čísle v našem orgánu "Sokolu Americkém", kde mezi jiným vzpomíná roku 1874. Toho roku učinil vyzvání Česko-Americký Sokol všem Sokolům v Americe k těloevičnému zápasu o cenu \$300. Jelikož měl Česko-Americký Sokol již toho času všestranně vycvičené a vynikající Sokoly, učinili vyzvání k zápasu a sice: o \$100 na hrazdě, o \$100 na bradlech a o \$100 v přemetech, kotrmelcích, chtějíce měřiti své síly a schopnosti v těloviku s ostatními Sokoly a nikoliv v akrobatství jak jest v dopisu naznačeno. Zápas tento byl odbýván dle výše uvedeného vyzvání. Vyzvání k onomu zápasu přijala Tělov. Jednota Sok. v New Yorku, jež sem vyslala svého člena br. Fr. Vinického. Zápas tento odbýván byl v síni Česko-Amerického Sokola na DeKoven ulici, jež podnes stojí a to v první neděli v měsíci listopadu. Zápasu onoho účastnili se od Čes. Amer. Sokola bratři Bílkové, Štěpán Tomáš a Jan, a Matěj Křišťůfek. K zápasu byli zvoleni soudci odborní znalci těloviku a ti prohlásili br. Tomáše Bílka vítězem ze účastníků se Sokolů tohoto zápasu, což pamětníci již byli přítomni podnes jen potvrzují. Pročez Česko Americký Sokol protestuje proti tomuto jednání dopisovatele a bere v ochranu ony, již zesnulé Sokoly účastnící v onom zápasu i doufáme, že Výkonný Výbor bude nám nápomocen přiměti pisatele k odvolání oné krivdy učiněné tím, že prohlašuje se jakoby vyslaný sem k onomu zápasu br. Fr. Vinický byl

o zaslouženou cenu ošizen. Ve jmenovaném dopisu otisknutém v Sokolu Americkém zní doslovně: "Stalo se, že jsme dostali k vědomí ze Slavie, že Česko Americký Sokol v Chicagu vyzívá každého Sokola, který by jejich členy předčelal v akrobatských výkonech a že prý vyplatí \$300. Tenkrát náš žák Fr. Vinický byl v akrobatství mistrem, tak jsme jej do Chicaga vypravili, aby neměli nic proti tomu, že není členem, tak jsme jej za člena zvolili, ačkoliv byl nezúplna 17 roků star, ale tam o cenu jej ošídili, dali mu pouze prsten."

Znamenáme se jménem Česko Amerického Sokola
Theodore Vavřínek, starosta.

Ladislav Budinský, tajemník.

Chicago, 26. března.

Ačkoli "Sokol Americký" jest orgánem naší jednoty, již více než rok, neviděl jsem doposud v něm nějaký dopis od Sokola Komenského, tak jakoby tento ani neexistoval. Avšak tak tomu není, jednota naše je stále činná a stále se více rozvíjí. — Ne však pouze pérem a mluvením lze dokazovat schopnost a sílu jednoty, nýbrž hlavně skutky. Při tom však je třeba stále hledět v před s nezlomnou vůlí a nezarážet se při každém sebe menším šelěstu. Volba br. činovníků pro rok 1918 dopadla znamenitě, což jest zárukou, že další postup jednoty jest zajištěn, neboť jen tenkrát jest soulad ve všem, když jsou br. činovníci lidé uvědomění a pracovníci nezlíní. Avšak bratři nemyslete, že jen ti, kteří jsou zvoleni, mají býti zapráženi po celý rok a jak fyzicky tak finančně se vyčerpávat. Takové názory jsou mylné! Pamatujte si, že to zdaleka nestačí dát se uvést do jednoty, zaplatit si povinné příspěvky a na tom přestat! Tu je sobě třeba uvědomiti v jak vážné době žijeme, kdy nedostatek dobrých pracovníků je pocítován téměř všude; zajisté víte, že jen z naší jednoty odešlo k armádě 10 členů, a proto každý bez výjimky přilož ruku k dílu sám! — Právě minulou neděli dne 17. března konala naše jednota své veřejné evičení. Nezmiňuji se zde o tom pro to, že bych snad chtěl kritizovati, na to nejsem oprávněn a ani dostatečně kvalifikován. Že každá jednota má touhu předvést obecnostu to nejlepší, jest pravda; u nás to bylo zrovna tak, jenže co jsme si přáli, nepovedlo se. Předně br. bývalí evičenci, kteří na počátku měli velkou chuť do evičení, v poslední době úplně přestali docházeti; ovšem u některých je dostatečná omluva, totiž přílišná zaměstnanost, což jest z důvodů praktických přednější — však to není vše: sestry Sokolice se též nepřičiňovaly k zdaru věci, vzdor tomu, že je jich dosti schopných, a tak evičil jich jen malý počet. Kde byly ty ostatní sestry? Tyto zajisté postrádají jakoukoliv omluvu! K tomu musím zde podotknouti: Jestli máte jenom trochu úcty k Sokolstvu, máte vždycky míti na zřeteli celkový prospěch jednoty a všechny ostatní záležitosti dát stranou! — V poslední valné hromadě jednoty br. Jan Makyta se poděkoval ze starostenství, které zastával téměř po dobu 3 let. V tom čase Sokol Komenský udělal veliký pokrok skoro ve všech ohledech; jeho zásluhou je též, že se založil "Ženský Odbor" a jiné podniky. Jakou zásluhu si získal o jednotu v nejlépe br. sami, než on ještě nepřestal pracovati. Protož, bratře, přijmi náš dík!

Bratři a sestry! mějme vždy všichni touhu přispěti svojí silou a vědomostmi netoliko své jednotě, ale celému čechoslovanskému národu vůbec, a jen tak budeme dobrými Sokoly a Sokolicemi! Na zdar! Fr. Škubník.

Omaha, Neb., 26. března.

Zasílám výroční finanční zprávu a některé důležitější výňatky ze zápisů za minulý rok o činnosti naší. V lednové schůzi zvolený starší činovníci: br. Rokúsek starosta, Mík tajemník, Říha pokladník a sestra Mary Lašovicova účetní.

Uznali jsme za dobré rozdělit práci a jednatele ponechati pouze dopisování a účetní věsti pouze účty, protože následkem přidělení jednot bývalé Župy Střední se práce hodně rozmnožila. V únorové schůzi vrchní župní náč. podal zprávu, že má všechna evičení pro závody v Prague, Neb. vypracované a že všude se jeví silný zájem. Litujeme, že následkem vypovězení války k nim nedošlo, neboť jsme si mysleli, že by bylo na nás divně pohlíženo, když by jsme ukazovali svoje evičení na místo býti ve vojsku. Tím bylo hodně pochybeno, nastala pak ochablost k evičení vůbec a to zvláště, když později naši hoši se dávali zapsati do armády S. S. takže u mnohých jednot nezbylo dosti členů. V této schůzi podal resignaci podnáčelník br. Šnajberk a na jeho místo zvolen Sokol Frank Říha. V březnu jsme byli ohromeni zprávou, že br. Jan Šiman, náš vzorný starosta Obce Sokolské zemřel. Každý tou zprávou byl zarmoucen. Svolána zvláštní schůze výboru a usneseno, poslati eo zástupce k pohřbu bratry Rokůska a Míka. — Pravidelné schůze březnové se účastnili br. Žabka a Kusák z Prague, Neb., kteří žádali o rozličné pokyny o závod. V této schůzi též přítomni byli br. z Plattsmouth, žádající o slavnostního řečníka při jejich 25leté slavnosti. Byl tam vyslán br. Rokůsek, — Mík a Rokůsek mají vypracovati rozdělení Západní Župy na technické okrsky.

V dubnové schůzi oznamuje br. Drassal, že minnesotský okrsek odbývá slet a žádá o přítomnost některých župních činovníků za příčinou vzdálenosti nebylo možno vyhověti. Jelikož v dubnu byla vypovězena válka a na náhled hlavního jednatele br. Vonáška bylo od závodu v Prague upuštěno. Tajemník vypracuje provolání k Sokolům, aby se přidávali k vojsku. Vyslána vzorná četa do Plattsmouthu k 25leté slavnosti. — Na schůzi květnové náčelník oznamuje, že obdržel zprávy od 12 jednot, ale ze státu Iowa žádnou. Týž žádá o svolání technického odboru, který by vypracoval technický řád. Vojenský výbor oznamuje, že se mu podařilo získati 100 mužů, mezi nimi většina Sokolů k armádě Spoj. Států. Na rozloučenou byl jim uspořádán banket. — V červnové schůzi žup. náč. si vede stížnost, že na jeho dopisy není odpovídáno. — Sokol Drassal oznamuje, že řád bývalé Župy Střední úplně vyhovuje a odporučuje. — Sokolky mají vzít v úvahu vzorky obleku evičebního a podati doporučení do příštího sjezdu.

V červencové schůzi náčelník oznamuje, že obdržel knížky od Výk. Výboru. Techn. odbor má si vzít na starost vojenská evičení. Náčelník oznamuje, že br. Vacek v Dodge jest ochoten evičiti v Dodge, Clarkson a Howells, Neb. Výbor posaváde neobdržel hospodářskou zprávu od bývalé Střední Župy, čímž se mu správné vedení knih znesnadňuje. Na srpnové schůzi náčelník oznamuje, že srbští Sokolové se účastnili evičení v Dodge, Neb. Tamější jednota žádá vzornou četu k národní slavnosti, žádosti vyhověno. V zářivové schůzi tajemník na dopis V. V. o závod a žup. náč. si stěžují, že zprávy nejsou uveřejněny v "Sokole". Týž oznamuje, že vzorná četa se účastnila slavnosti spolku "Elks" kde dostalo se uznání tím, že řečník poukázal na náš zápas proti Němcům a na naše snahy a oběti v této válce. Bylo usneseno hleděti k tomu, aby školní rady zaváděly tělocvik do škol veřejných. Jednota z Wilson v říjnové schůzi oznamuje, že následkem tím, že 11 hochů se dalo na vojnu, evičení neobdávají. Bratr Drassal se uvoluje cestovati po minnesotském okrsku. Bylo usneseno, koupiti "Liberty bond." — Na schůzi listopadové byl čten dopis Výk. Výb., v němž nám oznamují, abychom odbývali závody. — Bylo usneseno předložiti jednotám k odhlasování. Ze schůze prosincové, taj. dopíše jednatele Č. O. S. o knihy bývalé Střední Župy. Týž oznamuje, že dopsal všem jednotám o závodech. V lednové schůzi zvoleni starší činovníci.

Na zdar!

J. Mik, taj.

Omaha, Neb., 28. března.

V sokolském životě zima vždy bývala vítaným hostem. Šibřinky, divadla a taneční zábavy byly na denním pořádku. Vše však patří minulosti, a proč o minulosti se rozepisovati aneb na budoucnost se těšiti? Obojí je trapné. Řekněme tedy "Bývalo dobře!" ale někdy dávno. Dalo by se mnoho psáti, ale ponecháme vše, rozumnějším. U nás celou zimu náš naunavný evičitel byl v největším chvatu, jakož i Sokolové, chlapeč. Několikrát vystoupili ve večerní škole Komenského, jako vždy s nejlepším úspěchem. Zajímavé evičení bylo: členky s kužely, dorostenky s praporky, žačky rej, chlapeč, o těch možno říci, jsou již z nich praví čeští vojáci, třeba trochu mladí. Dlužno vzpomenouti na jejich výstup v Commercial Club, kamž evičitel br. Fr. Kopecký byl s nimi pozván. Právě v ten večer byli pozvaní různí národové ze všech koutů Omahy, vydávaly se jim občanské papíry, jak ženám, tak mužům. Program byl zajímavým zvláště pak naše sokolské evičení, působilo dojem, chlapeč měli výborně nacvičená prostná. Cvičitel vedl česky, jak také jinak. Lidé pak počítali rovněž za ním česky jeden, dva, atd. O divadlech a tanečních zábavách nelze mnoho psáti, poněvadž obvykle vše bylo velmi slabě navštíveno, a lidé, kteří dříve se věnovali tomu, jsou daleko tam, kam vlast nová volala, aby i vlasti staré se prospělo. Ano, Sokol — Čech je vždy na prvním místě, nedotazuje se, zda-li přítel, aneb uznání získá vůbec. Na zdar!

A. Tomášková.

Racine, Wis., 4. dubna.

Ač cítíme jako všude, mezery po bratřech našich v našem Sokole Mladočech, přece nechceme zahálet. Bratři, kteří již dávno neevičili, eviči plnou silou, libují si, a technika jim jde k duhu výborně. Nemohu však říci to o našem ženském odboru. Náš sen jako bludička stmí, který nemožno přivést ke skutku. Abychom aspoň jedním číslem program obohatali tot' sen, který vždy unikne. Sestry, pomozte uvést naši snahu v proud, neboť evičilo se nám tak lehece, ač začátky, — jen vytrvalost. Dne 30. května máme veřejné, času není nazbyt navštívte schůzi, přiložme ruce k dílu. Dále musím se zmíniti o schůzích. Proč u nás nejsou schůze krásné, plné vzpomínek, nechej říci, že nejsou svorné, to nikoli, ale kde je kouzlo, které by nás k sobě jako sestry opravdové poutalo? Malé pobavení, píseň aneb báseň nemyslete, že by byli na místě? Takové schůze navštíví ráda každá členka a vzpomíná na prožitou chvíli v Sokole. — Sestra náčelnice si stěžovala v poslední schůzi že ji evičenky nerespektují. Doufám, že aspoň částečně docíleno bylo nápravy a že sestry vezmou si k srdci řeč bratra náčelníka. Je smutno, ba bolno, že sestry pro tak nepatrné, ano, bez přičiny a důvodů vystupují ze spolku. Jeden cent připlacení je mnoho a což ti, kteří platí tím, co nejdražší jim, svojí krví? Bratřím ve vojšti pozdrav ze Sokola Mladočech. Na zdar!

Bertha Kancianova.

NAŠE SBÍRKY.

Pro zajatec, trpící a choré, pro dobrovolníky, legionáře a naší armády, vdovy a sirotky Česko-slovanskému Pomocnému Výboru odevzdáno:

Příspěvek T. J. S. Philadelphia, Pa.	\$100.00
Zábavního Podporujícího spolku Buehlov, Chicago..	10.00
Br. Bernreiter zaslal z Clevelandu, O., jak sebrágo administrací "Světa"	16.50
Br. Groulík, Grabtree, Ore.	6.00
Od manželů J. Mikuleckých, Bendon, Mich.	50.00

Celkem\$182.50

Poslední obnos rozdělen dle přání dárců a poslán pítmo na místa určená prostřednictvím Červeného Kříže.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY

ZÁPIS

o pravidelné schůzi Výkonného Výboru Sokolské Obce konané, dne 25. března, roku 1918.

Schůzi zahájil starosta br. Čermák, za přítomnosti 11 zástupců. Nepřítomní bři. St. Šimeček, Paskovský, B. Háek, sestry Ottilie Splavecová, Anna Pejřilová. Omluveni bři. Paskovský, Háek a sestra Splacová.

Zápis o pravidelné schůzi, ze dne 25. února čten a uznán správným.

Čtení dopisů, týkajících se návrhu sjezdu odloženého, do mimořádné schůze, která ustanovena na 8. dubna a dopisy, týkající se upomínek odkázány účtujícímu výboru. Jednateli dovoleno přečísti dopis, jehož otisky s vyplněním povinností byly rozeslány dluhujícím. Dopis uznán odpovídajícím usnesení Výkonného Výboru minulé schůze.

Sokol Chicago žádá o záslužní listinu pro br. Jana Křišťáka a Sokol Philadelphia pro bry.: E. Abelesa, a J. Humlanze. Poněvač jsou k nim oprávnění, budou jim zaslány.

T. J. Sokol Owatonna, přeje si věděti, mnoho-li členů Sokolů jest v armádách jak Spoj. Států, Kanady a české armády, neboť chce si poříditi služební vlajku. Dále žádá o vzorek příspěvkových členských lístků. Jednatel má vyříditi.

T. J. Sokol Minneapolis, žádá o řečníka ku manifestační schůzi všech Čecho-Slovanů v Minneapolis, v neděli, dne 5. května a uvoluje se hraditi vydání s tím spojené. Jelikož přítomný br. Dr. Rudiš-Jičínský úkol ten na sebe převzal, uloženo jednati jim to oznámiti.

Br. Rudolf Stýblo, žádá o vyřízení jeho záležitosti v domněnce, že sjezd byl již odložen a protože tomu tak není, usneseno, držeti se rozhodnutí poslední schůze.

T. J. Sokol Jonáš, Cicero, Ill., stěžuje si, že br. Fr. Sapl, člen T. J. S. Cedar Rapids, vypůjčil se \$10.00 na cestu a že od té doby jest nezvěstný a T. J. S. Cedar Rapids na dotaz ji zasláný ani neodpověděla a adresu jeho nezdělala. Jednatel uvoluje se učiniti kroky ku zjištění jeho bydliště.

T. J. S. Berwyn v delším dopise popisuje svůj finanční stav a táže se, zda v upomínce uvedený směnečný dluh je Výk. Výborem požadován. Jelikož obnos směnkou zaručený, jest splatný do sjezdu odpovězeno výboru jmenované jednoty schůzi přítomnému, že se jedná pouze o vyrovnání běžných poplatků.

T. J. S. Rozvoj, dopisem vysvětluje své poměry a omlouvá se z nepodání zpráv. Žádá při tom, aby divadlo, které bude pořádáno v sni Č. S. P. S. bylo členy místních jednot návštěvou podpořeno, aby jednota mohla dostáti svým povinnostem.

Sestra Lidka Mrkvova líčí poměry zavládnuvší u jejího sboru a zděluje, že dlužné povinnosti do 25. března budou zaplaceny. Vzato na vědomí, jakož i zdělení jednatele, že peníze dosud neobdržel.

Br. Václav Kraft z Galveston, Tex., zasílá poplatky a zděluje, že členů zbývá pět, ale, že platí za sedm, aby jednota byla udržena, neboť jest naděje na zlepšení stavu.

Česko-Americký Sokol v Chicagu, žádá Výkonný Výbor aby přiměl br. Lipskýho od T. J. S. New York k odvolání zmínky v dopise svém v "Sokole Americkém" uveřejněném, že br. Vinický byl při závodech v Chicagu před 42 roky odbývaných ošizen o první cenu. Usneseno ohrazení toto uveřejniti v "Sok. Americkém".

Župa Jižní žádá, aby Výkonný Výbor učinil kroky k udržení br. Václava Kučery za evičitele pro Jih. Usneseno, že nemožno vyhověti.

Sokolky Schenectady, žádají o členský diplom. Br. jednatel má obstarati. Br. Matěj Botek člen T. J. S. Moravan Toledo, Ohio, jenž jest nyní u české armády ve Francii, posílá pozdrav a žádá o zaslání "Sokola Amerického". Žádosti jeho bude vyhověno.

Br. Beníšek z Antigo, Wis., zděluje, že prostřednictvím anglických brožurek získán byl zájem správy veřejné školy o nově založeného Sokola, jemuž chce propůjčiti místnost ku evičení a chce tuto patřičným nářadím vybaviti. Žádá o cenníky, což br. jednatel již vyřídil.

Sestra Anna Zumrova posílá poplatky a oznamuje rozpuštění sboru Sokolek v Malin, Ore. Vzato na vědomí.

Vládní pokladniční odbor, žádá o adresy podřízených jednot, by na ně mohl rozeslati žádost o odkoupení úsporných známek. Odkázáno jednati k vyřízení.

Br. W. W. Luxas, Clarkson, Neb., zděluje, že činí se kroky o vyrovnání se s Obeí a dotazuje se, jak pořádek zavěsti. Jednatel oznamuje, že již potřebnou radu dal.

Sokolky Philadelphia zasílají žádost o přijetí do Sokolské Obce a jelikož nepřiložily seznam členkyň, usneseno, s přijetím jich posečkati do příští schůze.

Sokol Karel Jonáš, Cicero, Ill., žádá, aby v adresáři při jménech jejich činovníků byly uvedeny adresy tajemníka odboru Ochotnického a Ženského. Vzhledem k tomu, že by adresář podobným způsobem velice rozšířen byl, usneseno nevyhověti.

Br. Přeck, starosta Nová Vlast, žádá o zaslání bud' opisu, aneb originálu odvolání se br. Tichýho Výkonnému Výboru. Usneseno učiniti opis a původní list jim zaslati se žádostí o vrácení.

Ústřední Výbor Dělnického Amerického Sokola zve Sokolskou Obec k účasti na jich 9. sjezdu, odbyvaném 4.—5.—6. května v městě New Yorku a žádá o zastoupení, v zájmu spojení. Jednatel k dopisu zděluje, že o pozvání tom bylo již jednáno v Ústřed. Teh. Odboru a že tam bylo usneseno, aby br. Čermák byl na sjezd vyslán a doporučiti Výk. Výboru aby přidělil k němu ještě jednoho zástupce. Odporučením toto vzato na vědomí a usneseno, aby br. jednatel na sjezd jel. Br. Čermák žádá o zvolení náhradníka pro případ, že by povolání nedovolilo mu odjetí a v tom mu vyhověno zvolením br. Doležala.

Br. Plaček, starosta Sokola Chicago, ohrazuje se proti upomínce jednotě zasláné. Naproti tomu jednatel podává vysvětlení a po vyslechnutí téhož usneseno, aby účtující výbor přehledl účet jednoty té na knihách Výkonného Výboru a poukázky jednoty.

Podána zpráva z vojenského výboru a ústředny Českého Národního Sdružení. Obě přijaty.

Sestra Štěpánková, která byla v Clevelandu a uvedla Těl. Jed. Sokolek Cleveland do Obce, podává zprávu, která vyzněla velice příznivě a byla s povděkem přijata.

Br. jednatel zděluje jaké kroky učinil v příčině propouštění českých vojnů z americké armády, dle zprávy získané prostřednictvím kongresníka Sabatha, stalo se tak v zájmu vojnů samotných a dlužno vyčkati přijetí předlohy, kterou změněn bude zákon o přiběhnutí.

Čten účet Národní Tiskárny za vytištění 5000 výtisků seznamu článků ze "Sokola Amerického", "Boree Amer." a "Strážce Sokola" v obnosu \$160.00, účet povolen ku vyplacení.

Br. Popelka táže se, za jakých podmínek může jednota Slávoji spojit se s nečinnou jednotou Vyšehrad. Po náležitém vysvětlení věci usneseno, aby členové jednoty Vyšehrad byli přijati jako jednotlivci.

Br. účetník Těl. Jed. Sok. Lyons, žádá prostřednictvím jednatele, aby některý ze zástupců Výkonného Výboru navštívil schůzi jeho jednoty k vůli povzbuzení.

Br. Roubal omlouvá nepřítomnost svou v minulé schůzi úmrtím tehyně jeho.

Br. jednatelem předložena finanční zpráva za měsíc březen, jež zní jak následuje:

Příjem v březnu 1918.

Paul Fr., za Krouž. k. a Skup.	\$ 2.75
Jebavý Č. z 2 skupiny	3.00
Paskovský za Skupiny	1.50
T. J. S. Detroit na přísp.	19.85
Tichý Jan, Cleveland, O., za skupiny ..	1.50
T. J. S. Fuegner Tyrš, Dayton, O., za Hej Slované..	3.00
T. J. S. Tyrš, Omaha, Neb., za Skup. a K. K.	2.75
T. J. S. Sokol Guy, Tex., za přísp. 5.70 pro Č.N.S. 3.30	9.50
T. J. S. Čech, Cleveland, O., za přísp. 131.60, do fond. sjezd. 14.40	146.00
T. J. S. Malin, Ore., za přísp.	5.40
T. J. Sokol Houston, dlužné přísp.	30.00
T. J. S. Manitowoc, za přísp.	8.10
T. J. S. St. Louis, za přísp.	61.25
T. J. S. Schuyler, Neb., za přísp.	44.90
Kos Ant., Seattle, Wash., předpl. na S. A.	1.00
T. J. S. Dodge za přísp. 13.50, do f. sjezd. 8.50	22.00
Sokolky Philadelphia, Pa. zápisné	2.50
T. J. S. Fuegner Long Island za přísp.	20.40
Ž. O. Sokola Slávoj za přísp. 3.85, pro Č. N. S. 21.60..	25.45
Sestra E. Abeles za Tech. Hlídku	.10
T. J. Sokolek Schenectady přísp. 2.00, do . sj. 3.90, pro Č.N.S. 3.90	9.80
Sokolky Little Ferry, N. J., za přísp. 6.15 do f. sjezd. 4.00	10.15
T. J. S. Fort Worth do fond. sjezd.	3.30
T. J. S. Tyrš Cleveland, za přísp. 21.75, na výměnu 10etů, pro Č. N. S. 20.00	41.85
T. J. S. Oakland, Cal., do f. sjezd.	6.20
F. Schneijberk, Omaha, za Krouž. k.	1.25
T. J. S. Portland, Ore., za přísp. \$42.45, do f. sjezd. 11.90, pro Č. N. S. 8.40	62.75
Česko-Amer. Sokol, Chicago, za přísp. 87.70, do f. sjezd. 7.00	94.70
Kraft Václ. Galveston, Tex., za přísp. 7.20, na výměnu 10e.	7.30
Tomášková Anna, předpl.	1.00
Pavlasova Sylvie, předpl.	1.00
Sokolky Portland, Ore., za přísp. 1.70, do . sjezd. 3.60, pro Č. N. S. 6.00	11.30
Sokolky Tábor Slov. Lípy poplatek k Č. N. S. 58.80 přísp. 10.30, do fondu sjezd. 21.70	90.80
Ž. O. S. J. A. Komenský, přísp.	8.60
K. Jonáš, Cicero, Ill., přísp. 55.40, do f. sj. 27.90	83.30
Sokolky Chicago, přísp. 41.65, do f. sjezd. 17.50	59.15
Sokolky Libuše, Crete, Neb., přísp.	2.05
Svoboda I., Detroit, Mich., za Tech. Hl.	.10
Sokolky Libuše, Omaha, Neb., za přísp. 1.70, od f. sjezd. 11.30, na Č.N.S. 8.50	21.50
Šnajberk F., Omaha, Neb., za 2 knihy Skup.	3.00
T. J. S. Blesk, Baltimore, Md., za přísp. 64.10, do f. sjezd. 21.20, pro Č. N. S. 63.60	148.90
Sokol Malin, Ore., do f. sjezd.	2.20
Sokolky Rozvoj, za přísp.	2.75
T. J. S. Schenectady, N. Y., za přísp. 17.10, do f. sjezd. 11.20, pro Č.N.S. 17.10	45.40
T. J. S. Crete, Neb., přísp. 3.20, do f. sjezd. 15.80 ..	19.00
Ž. O. Sokola Nová Vlast, za přísp. 6.10, pro Č. N. S. 28.70	34.80
	\$1183.10

Vydání v březnu 1918.

Číslo čeku:

149 Dr. J. Rudis Jičinský, za red. březn. čís. S. A.	45.00
150 Košat Jarka, za redakci Tech. Hlídky	15.00
151 Národní Tiskárna za 9. čís. Sok. Am. 280.00, za str. 31.93, číslice 7.50, doprava 60.70	380.13
152 Národní Tiskárna za tisk 500 Seznamu článků Sok. Am. atd.	160.00
153 Chicago Bonding, za záruku pro starostu	2.50
154 The Franklin Co. za štočky	10.19
	\$612.82

Příjem.

Příspěvky	\$726.35
Zápisné	2.50
Fond sjezd.	191.60
Sok. Am. předpl. ..	3.00
Knihy	3.00
Různé	.30
Č. N. S.	290.40
Ú. T. O.	15.95
	1183.10
Z min. měs.	5228.96
Celkem	6412.06
	612.82
	5799.24

Vydání.

Tisk Sok. Am.	319.43
Doprava Sok. Am. .	60.70
Redakce	60.00
Štočky	10.19
Tiskopisy	160.00
Různé	2.50
	612.82

Finanční stav v březnu.

Dluhopisy	4000.00
Směn. pohled.	1353.05
Hotovost v pokl. ..	5799.24
Záloha na nářadí . .	785.61
Celkem	\$11,937.90

Fond sjezd.	2672.18
Fond sj. sm. pohl. .	109.00
Sok Obce	300.00
Úrazový	404.00
Kursový	104.85
Ú. M. Š.	6.20
Č. N. S.	1075.03
Ú. T. O.	969.79
Vzděl. Odbor	42.12
Pro zajatce	31.10
Župě Střední	4.05
Různé	15.15
	\$5733.47

Cyril Popelka, taj.

ZÁPIS O MIMOŘÁDNÉ SCHŮZI V. V.,

konané v pondělí 8. dubna 1918.

Schůze tato byla dle usnesení V. V. obleslána. Dostavili se bři: Čermák, Doležal, Popelka, Vonásek. Paskovský, Šimeček, Vlk, F. J. Kubeč, sestry Šlaunová a Pánková.

Předsedal br. Doležal, protože hlasivky br. Čermáka byly selsblé. Zápis vedl jednatel T. Vonásek, protože br. Popelka musel do schůze sokolského bazarového výboru.

Výsledek hlasování o návrhu T. J. S. New York na odložení sjezdu do skončení války zněl následovně: pro odložení hlasovalo 6012 členů, proti 821, nehlasovalo 2,165. Jelikož pro návrh byla odevzdána zákonitá většina, usneseno výsledek hlasování oznámit v dubnovém Sokole Americkém a přáním takto projeveným se řídit.

Na to čtena resoluce T. J. S. Havlíček-Tyrš, přimlouvající se za odbývání sjezdu, a delší debata byla vedena o žádosti, by předložena byla jednotám k uvážení a hlasování.

Usneseno, aby br. starosta s br. místostarostou navštívili nejbližší schůzi jednoty Havlíček-Tyrš a tam vyjasnili stanovisko V. V.

Na to jednáno o návrhu T. J. Sokol Cleveland, by sjezd byl pořádán s obmezeným počtem zástupců. Jelikož i Sokol Slávský přání podobné projevil, usneseno vyzvati Ústřední výbory žup a jednot o podání návrhu na opravu stanov do 1. června. V. V. návrhy ty uspořádá a pak bude rozhodnuto jak opravy právoplatnými učiniti.

Jednáno pak o sjezdu Jednoty Děln. Amer. Sokolů a uloženo zástupům S. O. pracovati pro úplné spojení.

Sepsal Tom. Vonášek.

ZÁPIS O SCHŮZI Ú. T. O.,

konané dne 7. dubna 1918.

Schůzi zahájil náčelník br. Paskovský za přítomnosti brů.: J. Tomeše, J. Košáře, J. Pokorného, Fr. Pecivala, Fr. Slívy, sester Kazdové a Zárobské. Zápis o poslední schůzi čten a když jednatel omluvil chybu ve jméně Jednoty Dělnických Amerických Sokolů, již byl učinil, zápis schválen.

Br. Drassal žádá o soudeovské listiny pro okrskové závody. Jednatel má vyhověti.

Br. Košar omlouvá svou neúčast na veřejné schůzi Polských Sokolů, a k tomu podotýká, že bychom neměli navazovat s nimi styky, když ani slůvkem nenamítali proti jednání poslanců polských v Rakousku vůči stanovisku českému. Br. Paskovský zděluje, že schůzi onu navštívil s br. Jiřínským. Byla svolána za účelem ohrazení se proti výtkám Polskému Sokolu činěným, že sklamal v akci vojenské. Při tom řečníci projevovali možnost navázání styků po stránce technické s českými Sokoly.

Když jednatel zdělil, že Sokolská Obec rozhodla, by on s br. Čermákem byl zástupcem na sjezdu jednoty Děln. Amer. Sokolů, dovoleno mu přečísti úvodní články březnového a dubnového Dělnického Sokola, psané br. V. B. Tůmou, aby členové Ú. T. O. byli podrobněji seznámeni se základním bodem jednání sjezdu jednoty té. Výsledkem rozpravy pak rozpuštěné bylo, že nutno pracovati pro úplné sloučení a odporučeno V. V. Sokolské Obce, aby zástupcům uložila v tom směru pracovati.

Br. Košar předkládá 5 obrazů evičického úboru Sokolie pro veřejná vystoupení. Po přehlédnutí jich vyžádaly si zástupkyně, by vyhotoven byl ještě jeden obraz dle jejich návodů. Tyto obrazy mají být v obou orgánech uveřejněny s popisem, aby sestry mohly si vybrat, a ten nejprůhodnější odporučily k přijmutí.

Na to br. Košar čte návrh na články stanov pro technický Odbor Sokolské Obce. Usneseno návrh ten opsati pro každého člena Ů. T. O. a opis ten má být každému z nich zaslán, aby návrh byl prostudován a možné dodatky neb opravy mají být podány v příští schůzi, v níž pak bude o jednotlivých článcích jednáno.

Br. náčelník má vyzvat jednoty, které dosud dotazníky nevyplnily a nezaslaly, aby tak učinily v čase co nejkratším, by zpráva mohla být sestavena.

Příjem za březen.....	\$ 15.95
Z minulé schůze	968.84

Celkem	\$984.79
Vydání v březnu	15.00

Zbývá	\$969.79
Opomenuté čerky, číslo 60 na \$26.00	
číslo 68 na \$15.00.....	41.00

Zbývá\$928.79

Tomáš Vonášek, jednatel.

ZÁPIS

o řádné schůzi Ústředního Vzdělávacího Odboru Sokolské
Obce v Americe, která byla konána, v pátek 15. března 1918
v knihovně Sokola Chicago.

Schůzi zahájil předseda br. J. B. Dibelka. Přítomni byli bři. Krásný, Raisler, Slíva, Skalský, Horlivý, Musil, za Sokolskou Obec jednatel Fr. Vonášek. Omluveni bři.: Zachotina a Dr. Vojan.

Protokol o poslední schůzi z 15. února po přečtení jednomyšlně schválen.

Po té jednatel přečetl omluvu bra. Dr. Vojana a dopis bra. Karla Lážňovského, režiséra dram. Odboru Sokola K. Havlíček-Borovský v Ennis, Tex. Br. Lážňovský poslal tento dopis br. jednotě Sokol Karel Jonáš v Cicero, Ill., a přál si, aby mu zapůjčili divadelní hru "Hraběnka z Podskali", kterou v Ciceru před tím sehráli. Br. Prokš ze Cicera předal dopis Ú. V. O. s poukazem, že kus není jejich, že jej měli vypůjčený od Sokola Chicago. Jednatel informoval se u dram. odboru Sokola Chicago a bylo mu zděleno, že kus i s hudebninami možno si vypůjčiti za poplatek \$15.00, odpověděl tedy v tom smyslu.

Na to následoval rozhovor o "Sokolské Besedě", kterou 6. března uspořádal Vzděl. Odbor Župy Střední ve dvoraně Sokola Chicago. Br. předseda poukazoval na vysoké vstupné 25c, které snad bylo na závadu, že se nedostavil náš dorost, — na což odpověděl jednatel, jako člen Vzděl. Odboru Župy Střední, že nižší vstupné nebylo možno stanovit kvůli hrazení výloh, a stala-li se chyba, pak že to bylo tím, že nebyl pestřejší a bohatější program. K věci mluví br. Raisler, který si přeje, aby příště byly programy lepší, protože pouhými přednáškami nezískáme naše občanstvo, a br. doporučuje programy co nejpestřejší.

Br. Vonášek upozorňuje na novinku, kterou zavedl Sokol Slávský, který jednou měsíčně pořádá zábavní večírky místo schůze společně se Ženským Odborem; tento způsob se osvědčil, neboť již při prvním večírku získali 7 členů a nyní mají získáno 18 dalších. Mohlo by se zavést i v jiných jednotách, ježto je to nejlepší způsob k seznámení se bratří a sester a celých rodin, — neboť jenom tehdy, budeme-li se všichni vespolek znáti a milovati, může mezi námi zavládnouti kýžená harmonie, která nám umožní provést mnohé, co snad v minulosti zdálo se nemožným!

Bři. Raisler a Skalský upozorňují na Washingtonův večírek, který každoročně jest pořádán Sokolem Plzeňským, a chválí jeho uspořádání i program. Návštěva tohoto večírku jest vždy čítná a pokaždé dostaví se jednotlivci i rodiny z kruhu mimosokolského, takže jest to zároveň i dobrý prostředek agitace.

Při rozhovoru o pořádání přednášek a o slabé návštěvě těchto poukazuje br Krásný, že ve většině případů vadí přílišná známost řečnickovy osoby; znají-li lidé přednášejícího a slyšeli-li jej vícekrát, tu již nevábí a pak není divu, že místnosti bývají poloprázdné. Z té příčiny doporučuje, aby se hleděl získati vždy někdo cizí, zejména nově přichozí z Evropy, jehož přednáška by jistě obecnostu přivábila; vedle toho uspořádal by se pak program a s obecností sdělilo by se stejně to, co mu chceme a jsme povinni říci, takže tímto způsobem naše zrno hořčičné padlo by jistě někde na půdu dobrou.

Br. Vonášek oznamuje, že kočovní knihovna je posud v Detroit, ale že ji mají poslati co nejdříve. Dále upozorňuje na opravy stanov, jež musí býti změněny již k vůli tomu, že Jednota Děln. Amer. Sokola, která bude míti svůj sjezd letos v květnu, chce se připojit též k naší Sok. Obci. K tomu cíli jmenoval br. předseda na zpracování stanov bratry: Raislera, Krásného a Musila.

Jednatel oznamuje, že Výkonný Výbor Sokolské Obce schválil jmenování nových členů Ú. V. O. bratří: Jos. Skalského, Fr. Horlivého a Dra. J. E. S. Vojana. Na to schůze skončena.
Ferdinand L. Musil, jednatel.

ZÁPIS ČÍSLO. 14

sepsaný v řádné schůzi, konané, dne 18. března 1918 za přítomnosti 13 bratří a 9 sester a taj. S. O. bra. Vonáška.

Po zahájení schůze starostou brem. Dr. Ant. Muellerem, přečten zápis ze schůze předešlé a schválen beze změny.

Br. Vonásek upozorňuje, že Sokol v Milwaukee, Wis., ve dnech 15. a 16. června slaviti bude jubileum své 50leté činnosti. Vzhledem k tomu, že stává již usnesení, že Župa slavnosti té se účastní, dopíše br. jednatel Sokolu v Milwaukee, aby nám zdělal podrobnější pořad slavnosti, jakož i aby nám odporučil, jak by bylo lze nejlépe zájezd do Milwaukee podniknouti.

Br. Vonásek zděluje, že Župa Západní sídlem v Omaze, žádá o zaslání účetních knih bývalé Župy Střední N. J., by z nich zjistiti mohla nedoplatky sokol. jednot jí přidělených. Knihy se zašlou.

Župní vzděl. odbor žádá, aby ku krytí výloh vlastních povolen mu byl Župou poplatek 2 centů ročně z každého člena. Usneseno poplatek nepovoliti, avšak Župa bude kryti veškeré účty jí Vzděl. odborem předložené a za správné uznané.

Pořadatelstvo "Bazaru" ve prospěch Č. N. S. žádá, aby Sokolstvo Župy Střední činně se účastnilo prací ve prospěch "Bazaru", tak jako roku lonského. Usneseno v té příčině, aby Župa Střední jako representant Sokolstva chicagského, měla svůj stánek na "Bazaru" a zvolen zároveň tříčlenný výbor, kterému dána moc jménem Župy vše potřebné vykonati; výbor ten sestaven z br. J. Zachotiny, J. Marešky a sestry Rakové a rozšířen bude o zástupce veškerých jednot a Žensk. Odborů. Dopisy o vyslání dvou zástupců za každou jednotu neb Ženský Odbor ihned rozešle br. jednatel.

Dopis Česko-Amerického Sokola k němuž vysvětlení podává br. Vavřínek vzat k vědomosti a jednotě té doporučeno, aby sestavila dopis nový, jenž postoupí se V. V. Sok. Obce v jehož pravomoc záležitost ona spadá.

Opětne jednáno o Sokolu "Vyšehrad" v Ciceru, který prý se spojití chce se Sokolem "Slávoj" a usneseno, aby "Slávoj" převzal ve správu veškerý majetek Sokola "Vyšehrad" k čemuž Župou písemně svolení dáno býti má.

Ježto více jednot dluží své poplatky, usneseno je o zaplacení upomenouti. Ve příčině pak "Sokola "Rozvoj", který ani zástupce do schůzí nevysílá; ani příspěvky neplatí, ba ani staré pětileté poplatky zapraveny nemá, usneseno, vyslati do schůze jeho bra. Kvize a jednatele, kteří by členstvu povinnosti jejich jednoty oproti Župě připomněli, dříve však bude dopisem od Župy požádán br. jednatel Sokola "Rozvoj", aby oznámil, kdy nejbližší řádná schůze konána bude, by se do ní zástupci župní dostaviti mohli.

K vědomosti vzato, že Sokol "Slávský" spolu se Sokolem "Česko-Americkým" hodlají pořádati v nejbližší době přátelský večer pod protektorátem Župy, při kterém přednášet bude br. Dr. A. Mueller.

Ž. náč. br. Košar zděluje, jak daleko pokročily technické přípravy ku sletu, jakož i že bylo objednáno 250 velkých obrubí a žádá, aby účet za ně Župa zaplatila. Usneseno učiniti tak.

Br. starosta Dr. Mueller zděluje, že předsednictvem Spolku Obchodníků Jihozápadní strany odevzdán mu byl stříbrný pohár za účastnění se Župy Střední při oslavě 4. července, a že týž pohár odevzdal do archivu Sokolské Obce, usneseno za pohár ten písemně poděkovati.

Usneseno u úřadů obstarati "Inkorporaci" Župy, což obstarají br. starosta a jednatel.

Konečně usneseno vyzvati jednoty, aby své přihlášky ku sletu nejdéle do 1. června k rukoum ž. náč. br. Košara zaslaly. Ježto žádných dalších návrhů nebylo, schůze skončena. Na zdar!
M. Brichta, župní jedn.

ZÁPIS

z mimořádné schůze Techn. Svazu Župy Východní, konané, dne 13. ledna 1918 v tělocvičně D. A. S.

Schůzi zahájil náčel. br. Gregor za přítomnosti br. Kolmana, Vozaba, Kleina, Slavíka, Jetmara, Konopáska a sestry Jirsové. Nepřítomni br. Krause a br. Mysliveček, jenž se dostavil později. — Omluvena sestra Tůmová.

Schůze svolaná za příčinou odložení společného evičení spojeného se závody v prostných, jež ustanoveno na 27. ledna, jelikož veškerá předběžná práce k tomuto evičení se zdržela, onemocněním br. jednatele. usneseno evičení odložit na den 24. února. Potřebné soudce obstarají br. Gregor a Kašpar od T. J. S. a D. A. S. Dále ustanoveno, aby četa do tohoto evičení sestávala nejméně ze 6. členů, není-li četa úplná, tak evičenci jdou jako jednotlivci; totéž platí pro Sokolice. Čekatel neb čekanky nejsou připuštěni do čety. Br. Klein si bere na starost obstarati 9 cen pro členy a 9 cen pro Sokolice. Br. Mysliveček se uvolil dojížděti do jednoty v Little Ferry jak Sokolům tak Sokolkám. Br. náčelník zděluje, že vzorné družstvo vyslané ku slavnosti "Hold Vlasti" na den 16. prosince evičilo na bradlech a sestávalo ze členů T. J. S. a D. A. S. kde byli obecněstvem hlučně odměněni. — Načež schůze br. náčelníkem skončena.

ZÁPIS

z pravidelné schůze, konané, dne 27. ledna 1918.

Schůzi zahájil náčel. br. Gregor, za přítomných br. Kleina, Kolmana, Vozaba, Slavíka, Jetmara a sestry Jirsové. Nepřítomni br. Mysliveček, Konopásek, Kraus a sestra Tůmová. Zápis z poslední schůze čten a přijat. Br. Klein zděluje, že potřebné ceny ku společnému evičení objednal. Br. náčelník oznamuje za soudce od T. J. S. br. Martyny, Bačkora a za náhradníka br. Šteffla. Od D. A. S. br. Košar, Fořt a náhradník Vlk, již byli přijati. Župní náčel. G. Kašpar od jed. D. A. S. zděluje usnesení jednoty, že totiž připadají tento rok jejich župní závody a dle přání jednoty mají být pouze závody dorostu a Sokolek a starší členstvo na veřejné evičení. Žádost přijata a jednatelem uloženo ohledně této záležitosti dopsati na Ústř. Tech. Svaz k schválení. Br. Klein navrhuje, aby Svaz přináležel ku Svazu A. A. U. nechal se registrovat jako jedno těleso a vstupné do tohoto Svazu, aby hradil Tech. Svaz, což přijato. Co se týče však vstupného do závodů ponecháno na rozhodnutí sborů a jednotám, zda mají hradit jednoty neb Župy, avšak člen, jenž se závodů pak účastní, musí závodit pod jménem Tech. Svazu pod jakým bude registrován. Dále usneseno, aby každý náčelník neb náčelnice sborů neb jednoty měli v adresáři svoje jméno s adresou jak v Sokole Amer. tak v Dě. Sokole, k vůli zasílání technických záležitostí, týkajících se náčelníka jednoty. Načež schůze skončena br. náčelníkem.
Br. Kašpar, jednatel.

ZÁPIS

ze schůze Techn. Svazu Župy Východní, konané, dne 24. února 1918 v tělocvičně T. J. S.

Schůzi zahájil náčel. J. Gregor za přítomnosti br. Myslivečka, Vozaba, Kolmana, Konopáska, Slavíka, Jetmara a sestry Jirsové. Nepřítomni: Klein, Kraus a sestry Tůmové. — Zápis z minulé schůze čten a přijat. — Dopis od T. J. S.

v Little Ferry čten a zděluje, že pro uhelnou situaci nemohou ničeho podnikat, co se týče činnosti v tělocviku, až bude teplejší počasí. — Žádosti D. A. Sokolek a evičitele má býti vyhověno, a br. náčelník se postará o vyslání evičitele. — Br. náčelník oznamuje, že společné evičení spojené se závody v prostných nemohl svolat jak bylo již odloženo na 24. února, že na tento den nemohl dostati místnost, protože usneseno dopsati do Newarku, kdy, 13. a 14. dubna Těl. Sbor Dívek a Paní pořádají svoje 25leté trvání, že totiž 14. dubna ráno by bylo společně se závody a odpoledne pak při slavnosti vystoupení veřejné, náčelník si bere tuto záležitost na se. — Kdyby nebylo možno odbývat v Newarku, ustanovení uspořádati, dne 24. března při vystoupení Pěv. Odboru Volnost D. A. S. v New Yorku — a požádat N. Y. jednotu o potřebné nářadí. — Br. náčelník žádá župní náčelníci o celoroční zprávy Žup, aby mohl v nejbližší době zaslati úplnou zprávu z činnosti Župy Východní, Ústřed. Tech. Svazu. — Místní výbor knihy prohlédl a nalezl je v úplném pořádku a výkaz bude uveřejněn. Načež schůze skončena br. náčelníkem. Gust. Kašpar, jednatel.

ZÁPIS

schůze Župy Jižní, ze dne 17. března 1918.

Schůze zahájena br. Palečkem v 10 hod. za přítomnosti členů: Rezek, Kučera, Buňata, Hemžal, Polavka, Vašek, Bečan. Omluveni: Vančurova, Fr. St. Crieg, Kasal, Merlík a J. Štěpánek.

Zápis schůze minulý přijat beze změny.

Tajemník oznamuje vzdání se členství župního výboru těchto bratrů: Franta Rendl, Franta Merlík a Václav Kasal. Resignace těchto přijata až na br. Rendla, neboť br. Kučera poukazuje, že br. Rendl i při službě vojenské může náčelnictví župní vykonávat zdraň. Tajemník tlumočí zase přání br. Rendla, že nemožno je mu při službě vojenské správně vše vykonávat, jak žádoueno by bylo.

Přikročeno ku volbě činovníků.

Josef Bečan, starosta; Václav Rezek, náměstek; Pr. Polavka, náčelník; Franta Stránský ml., podnáčelník; J. Pavelka, jednatel; Josef Buňata, organizátor; Fr. Borák, účetník.

Náměstek děkuje přítomným členům župního výboru za snahu na práci na poli národním a sokolském a žádá nově zvolený výbor ku poctivému plnění povinností a klade důraz na přítomnou dobu historickou. Br. Bečan děkuje za důvěru mu věnovanou a slibuje dle svých sil cele pracovati "na hroudě sokolské."

Br. Hemžal podává náhled, že Župa by měla více býti nápomoena jednotám ve evičení a odboru vzdělávacím. Br. Kučera dotvrzuje příkladem jednoty Fort Worth, která utěšeně zkvétá, ač starší činovníci a borci její téměř všichni jsou odecestovaní. Prostřednictvím br. Kučery jednota ona obdržela již pomůcky evičební.

Br. Buňata klade důraz na to, aby Župa nějakým způsobem u každé jednoty pomohla ku pravidelnému evičení žactva, v němž spočívá a má býti větší naše činnost v budoucnu. Důkazů netřeba. Tajemník má dopsati jednotě "Havlíček" a jiným.

Br. Kučera podává důkazy, jak Sokolstvo v Texasu nemálo mohlo by čerpati dobra od br. vojínů zde v táborech vojenských vesměs to hochů zkušených boreů ze Severu. Však nestarám se o vše tuto nikým, příležitost tato přichází v nívee. Ku př. slibná jednota sokolská v Houston, teď nečinná, má příležitost k oživení následkem přítomnosti hochů illinoiských. Podobně Galveston i Waco. Usneseno, aby Župa koupila evičební pomůcky a jednotám je rozslala. Br. Václav Blatný z Waco podává zvěst o činnosti tamní jednoty a potřebách její, totiž, usnesla se ku posta-

vení Sokolovny a žádá o možnou pomoc, což dano br. Buňatovi, který jistě zkušenosti jim doporučí má. Kučera přimlouvá se, aby od Župy činěn byl nátlak ustavičně na jednoty o správné posílání zpráv o nějaké činnosti.

Br. Buňata platí příspěvky \$4 od Jednoty Havlíček, v čemž zahrnuto přesunutí cestovního vydání \$2. ve příspěvky. Náčelník oznamuje veřejné evičení při bazaru v Dallas, k čemuž ostatní jednoty požádány býti mají.

Br. Kučera vzdává se dalšího evičitelství pro odjezd do Francie. Br. starosta děkuje mu jménem Sokolstva v Texasu za jeho úpřimnou a účinnou práci u nás a že velmi neradi jej, tolik potřebného zde, — ztrácíme.

Přejí mu všichni návratu štěstího. Schůze řádně ukončena.

Na zdar!

J. Pavelka, jednatel.

FINANČNÍ ZPRÁVA ZAPADNÍ ŽUPY ZA ROK 1917.

Příjem:

Přeneseno z roku 1916	\$338.48
Příspěvky T. J. S. Lucas, Kansas	1.70
" T. J. S. Owatonna, Minn.	4.70
" T. J. S. Tyrš, Omaha, Nebr.	6.75
" Sokolky Tyrš, Omaha, Nebr.	4.95
" T. J. S. Timken, Kansas	4.20
" Sokolky Omaha, Omaha, Nebr.	3.50
" T. J. S. Oklahoma City, Okla.	2.00
" T. J. S. Fugner-Tyrš, Omaha, Nebr.	6.75
" T. J. S. Ord, Ord, Nebr.	.85
" T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kans.	2.95
" Sokolky Libuše, Crete, Nebr.	2.50
" T. J. S. Plattsmouth, Nebr.	2.40
" Sokolky Schuyler, Schuyler, Nebr.	1.15
" T. J. S. Omaha, Omaha, Nebr.	9.80

Celkový příjem\$387.68

Vydání:

Rokúsek, jízdné do Chicaga na pohřeb br. Šimana...	\$ 29.10
Rokúsek, telegram	.40
České Národní Sdružení	5.00
Župní četa do Plattsmouth, Nebr.	7.00
Šerpán za telegram Congressman McCormick	2.00
Kopecký, poštovné a dovozné	5.70
Pokrok Publishing Company	3.00
Národní Tiskárna	4.75

Celkové vydání\$ 56.95

Zbývá v pokladně 1. ledna 1918.....\$330.73

Stav pokladní:

Bankers Savings and Loan Ass'n	\$200.00
U. S. Government Liberty Bond	50.00
Na hotovosti	80.73

Celkem\$330.73

Šimon Rokúsek, starosta,

J. J. Mík, tajemník,

Mary Leštovica, účetnice.

VYZVÁNÍ!

Tech. Svaz. Župy Východní vyzývá veškeré náčelníky a náčelnice jednot, v Župě Východní zastoupené, aby měli udané adresy v adresáři své jednoty v "Sokole Americkém" k vůli vyřizování techn. záležitostí mezi Župou a jednotou. Pro neznalost adresy náčelníka té neb oné jednoty se zdržuje veškerá práce společná. Jednatel.

LISTARNA REDAKCE.

Sestra R. Hlaváčková: Poslali jsme do zajateckých táborů do Francie a Italie. S Ruskem žel není spojení a kdybychom se o jmenovaných dozvěděli ihned uvědomíme.

A. S. B. Chicago: Veškeré dopisy a zásilky na udané adresy byly nám poštou vráceny z New Yorku, protože za nynějších zmatků na Rusi nelze prý dodati vůbec. Tím tudíž i zásilky novin našim hochům odpadnou. Škoda, ale nemůžeme si pomoci.

Jos. Š.: Nediv se. List náš rozhodně neotiskuje ničeho co jinde se již bylo vyskytlo. Mimo to měl bys sám již vědět, že sokolské věci, svolání a p. určené Sokolstvu patří nejprve do listu sokolského, jestli se totiž v prvé řadě nejedná někomu jen "o zablesknutí také někde jinde," čili sloupcích tisku denního. Jedině z toho důvodu jsme odložili.

Bratři Poláci: Vyhověli bychom rádi, již proto že stali jsme se svědky nadšení, když pořádali jste zdařilý onen večer, ale na druhý den došly zprávy, že bratři vaši z Haliče opětovně zradili věc českou a slovanskou na říšské radě ve Vídni, povolivše vládě Habsburků nový rozpočet, aby jen dále mohla válčiti. A považte učinili za trochu ukrajinské čocholice. Víme, že nemůžete vy za to zde, ale víme také za co můžete vedeni "černou rukou".

Fouček: Pošli známku a odpovíme cestou soukromou.

Tazatel: Beseda, původně slovo, řeč, rozprávka, později společné posezení, spolek, i místnost, kde se zábava koná. Beseda národní salonní tanec a národní ples, jakž v Praze ročně se konal od roku 1848. Máte tudíž oba pravdu, záleží na tom ve kterém smyslu se použilo.

Texas: Vojín amer. armády, jako jiný jiných národů, nemůže působiti ve spolku nějakém vůbec a musí se věnovat jen vlastnímu výeviku. Uniformu ani na dovolené nemůže odložit. Ku evičení civilistů, hlavně vojenského rázu, ziskal by as dovolené velícího důstojníka dotyčného campu.

San Francisco: Že's odevzdal plány svého vynálezu do tak pochybných rukou jest škoda. Ostatně se poptáme dostaly-li se na místo.

P. K. Med. Dept. Camp Logan: Žádané brožurky naše v anglickém rouše poslal Ti br. jednatel V. V. ihned. Rozšířením takových prací mnohý předsudek lze vyvrátiti a mimo to se věci sokolské prospěje.

BRATRŮM "SOKOLA CHICAGO"!

Bratři!

Jak mnohým Vám známo, ve své čtvrtletní schůzi usnesl se sbor náš účastniti se co možná nejvíce slavnosti 50letého trvání Těl. Jed. Sokol' v Milwaukee, Wis. ve dnech 15. a 16. června 1918.

Bratři! Povinností každého **dobrého Sokola** jest, aby slavnosti té se účastnil a tak sboru Sokol Milwaukee bratrskou lásku dokázal.

Bratři, kteří by se slavnosti chtěli účastniti, necht' se přihlásí u bratří činovníků.

Za Těl. Jed. Sokol Chicago,

Na zdar!

Josef Plaček, starosta.

Josef Falta, tajemník.

PROVOLÁNÍ!

Sokolstvu Župy Střední v Chicagu a okolí!

Bratři a sestry!

Dle župního usnesení budeme míti stánek na Bazaru, pořádaném pořadatelstvem Českého Národního Sdružení a Národního Svazu Českých Katolíků, ve dnech 11. až 18. května v Parku Plzeňského Pivovaru.

Bratři a sestry! Přiložte ruku k tomuto dílu, ihned zahajte sbíráním dárek neb doba kvapí a chceme-li, aby vybavení našeho stánku odpovídalo počtu členstvo v Župě Střední zastoupeného, jest přímo povinností jednoho z nás každého přispěti.

Dárky i obnosy peněžní bud'tež, u každé jednoty neb sboru Sokolie odevzdávány v jedno místo odkud pak týden před bazárem budou vyzvednuty k tomu určeným župním výborem.

Žádáme snažně, aby starostové i starostky konali svou povinnost a bděli nad touto prací, též by od jmenovaných zástupců ve výboru tomto požadovali přesné zprávy.

Jest smutné, když jednatel svolá schůzi a ta netečností naší nemůže býti odbývána a svolá druhou a ta není co se účasti týká o nic lepší. Výmluvy zde není žádné, kdo zve se Sokolem, necht' koná povinnost sokolskou.

Sokol musí býti pohotově zvláště v dnešní době, kdo remůžeš do armády konej práci zde pro zdar naši samostatnosti země české!

Na zdar!

Za Župu Střední

Bazárový Výbor.

Anton Doležal, předseda.

Cyril Popelka, taj.

LITERATURA.

Třetí Čítanka pro české Svobodomyslné školy v Americe. — Upravil Fr. Veverka. Nákladem Sdružení Českých Svobodomyslných škol v Chicagu. — Kniha tato jest určena pro děti ve stáří 12 a 13 let. Základem svobodomyslnosti jest láska k přírodě. Jen tehdy, když rozšíří se zájem pro přírodu mezi lidmi, když začne se všeobecněji příroda studovat, lze očekávati, že se rozšíří pravá svobodomyslnost, spočívající na pevných základech věd přírodních a tím láska k všemu lidstvu. Jen tak možno se přiblížiti k ideálu všelidskosti — vesměrnosti. Však u národa českého a zvláště u naší české mládeže v Americe, musí býti probuzeno vědomí příslušnosti k slavnému národu našemu. To dokázati lze pouze znalostí dějin národa, věhlasných jeho mužů a krásných míst, kde odehrávaly se udalosti, které rozhodovaly o pokroku nebo úpadku našeho národa. Jen tehdy, budou-li děti znáti dějiny národa českého a jeho slavné muže, budou národ český milovati, hájiti, k němu se hrdě hlásiti a ve prospěch jeho mezi jinonárodovci pracovati. — Třetí čítanka hledí účelu tomu vyhověti co nejvíce a látka v ní upravena tak, aby mimo věcných vědomostí dostal se dětem vyšších ročníků českých svobodomyslných škol též hojný materiál slovní, jímž krásná řeč naše oplývá. Sdružení Českých Svobodomyslných škol nelitovalo velkého nákladu, aby kniha pro českou mládež byla co nejlépe vypravena a odpovídala co nejvíce zásadám názorného vyučování. Jest vyzdobena četnými nádhernými ilustracemi a knižní úprava jest vzorná. Cena knihy odpovídá nákladu, neboť kniha není vydána na výdělek, ale ze snahy prospěti nejen české větvi americké, nýbrž hlavně naší mládeži. V upravení a postupu slovního obsahu držel se upravovatel nejlepších vzorů čítanek zdejších, vyhnuv se zastaralému škatulkování. Kniha tu mládež ráda vezme do ruky a i starší se potěší s ní velice. Cena \$1.00. Poštou \$1.15. K dostání ve všech českých knihkupectvích a zvláště u skladníka Sdružení Čes. Svob. Škol v Chicagu, Bohumila Linky, 3345 záp. 26. ul., Chicago, Ill.

Listárna výpravčího.

Následkem návalu jiné důležité látky odloženo oznámení nových, odstouplých a vyloučených členů, jakož i dodatečně zaslané volby do příštího čísla.